

30 LET

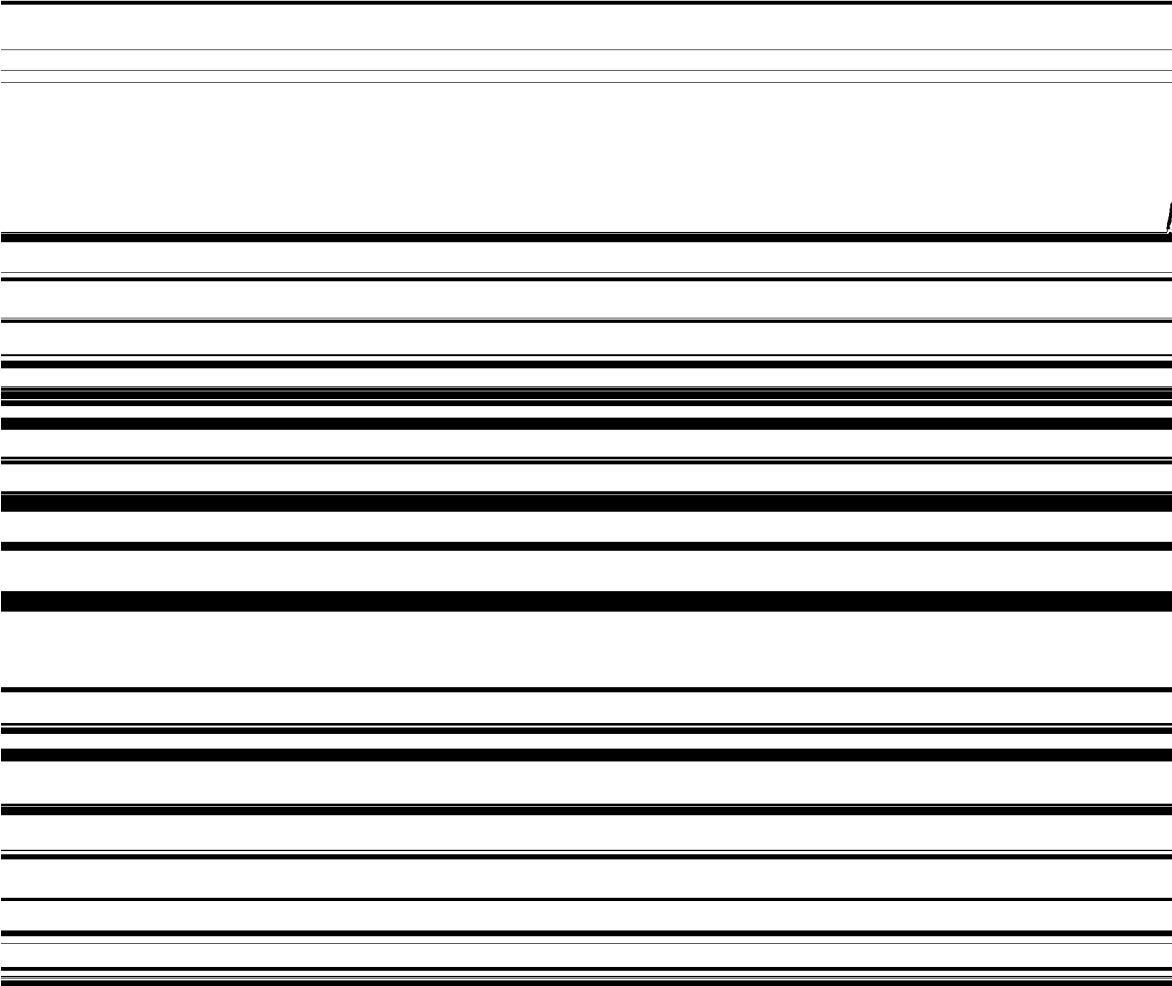

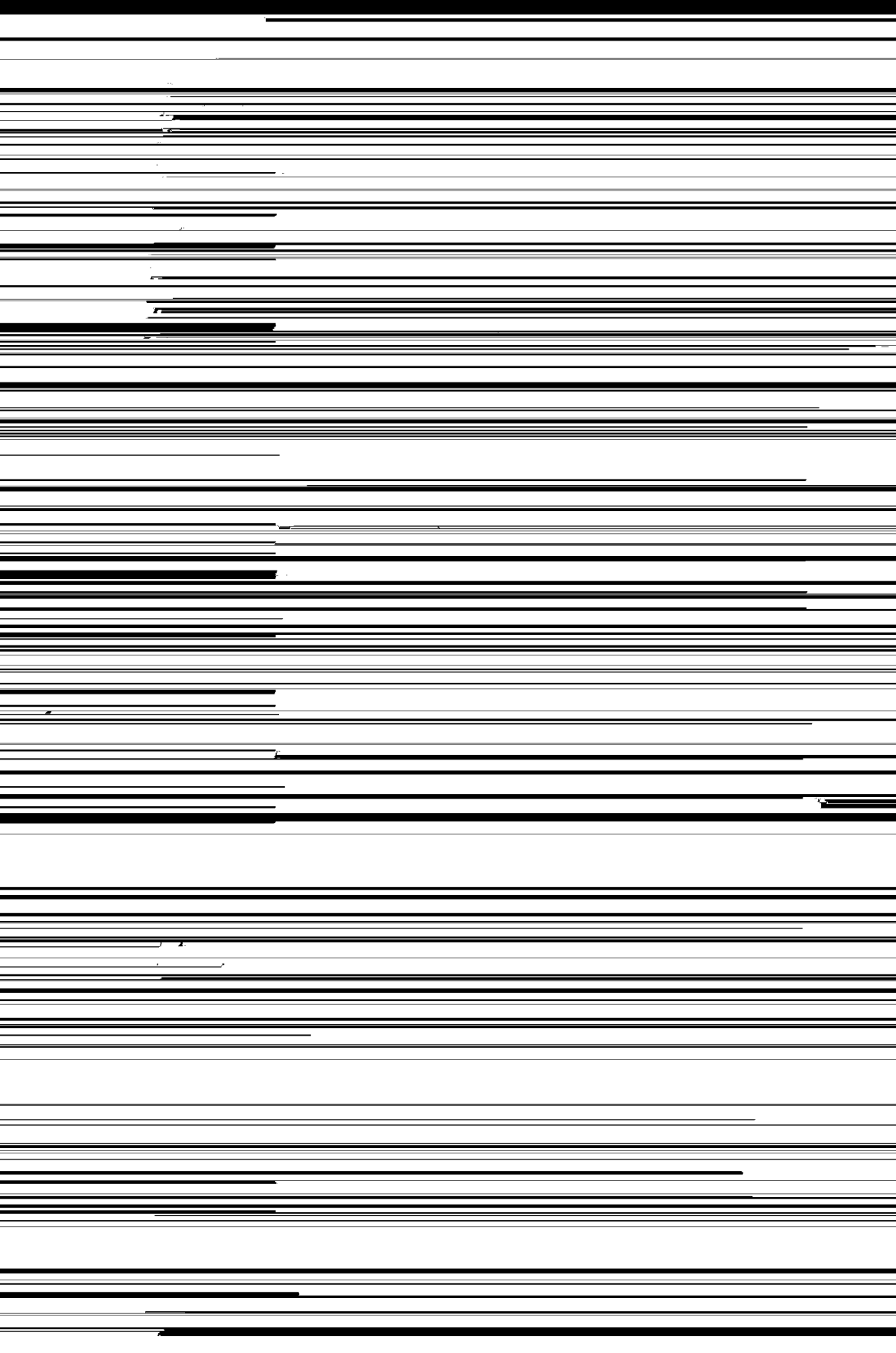
GEODETSKI VESTNIK

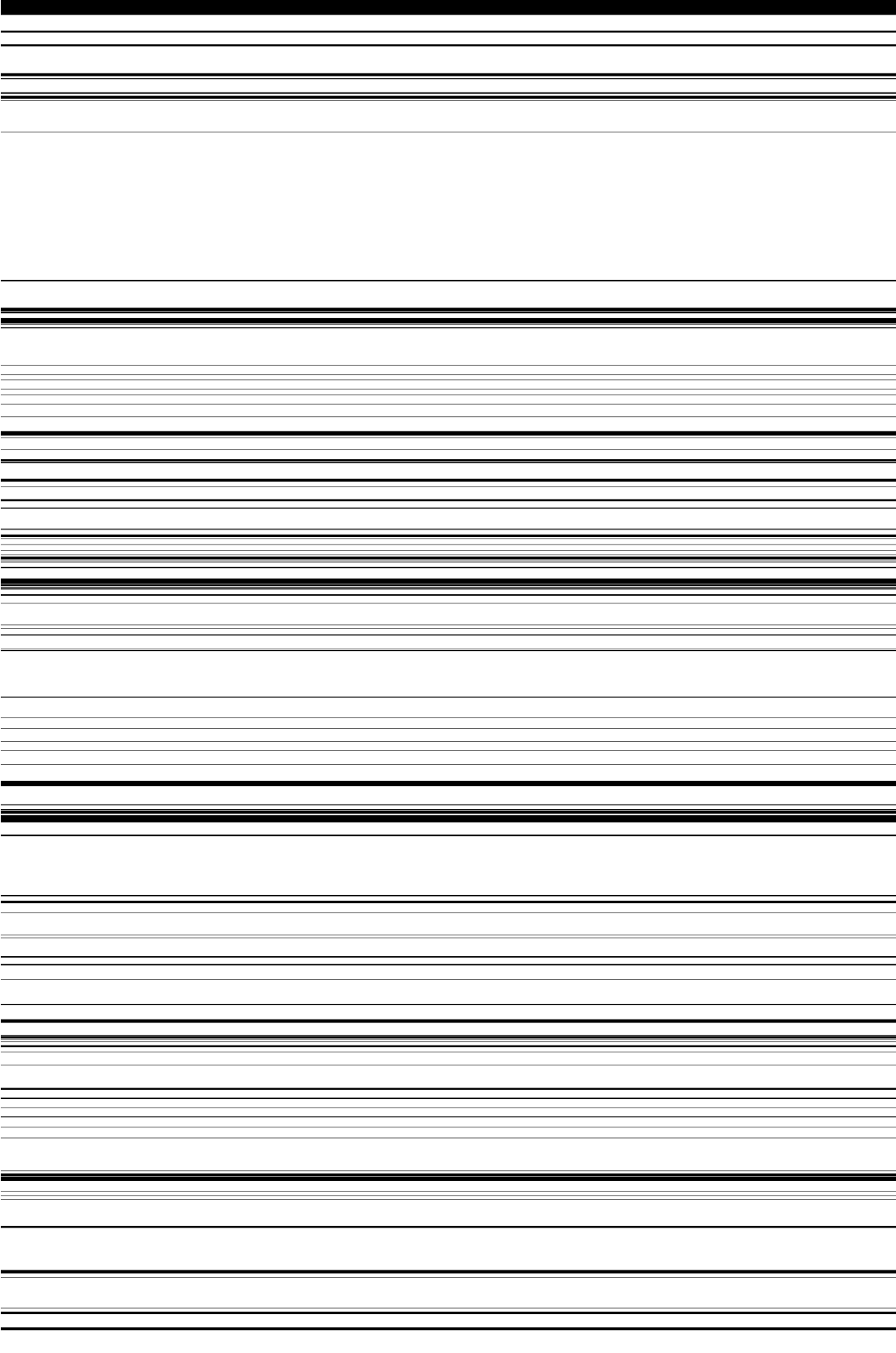
izdaja zveza geodetov slovenije
published by the association of surveyors, slovenia, yugoslavia

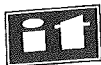
2

letnik 30, ljubljana, 1986

SAVEZ GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA JUGOSLAVIJE
САВЕЗ ГЕОДЕТСКИХ ИНЖЕЊЕРА И ГЕОМЕТАРА ЈУГОСЛАВИЈЕ
ZVEZA GEODETSKIH INŽENIRJEV IN GEOMETROV JUGOSLAVIJE
СОЈУЗ НА ГЕОДЕТСКИТЕ ИНЖЕНЕРИ И ГЕОМЕТРИ НА ЈУГОСЛАВИЈА
11000 BEOGRAD — KNEZA MILOŠA 9/IV — POŠTANSKI FAKH 187 — TEL. 341-657— ŽIRO-RAČUN 60803-678-6236

Broj 39.

Datum 04.04.1986.

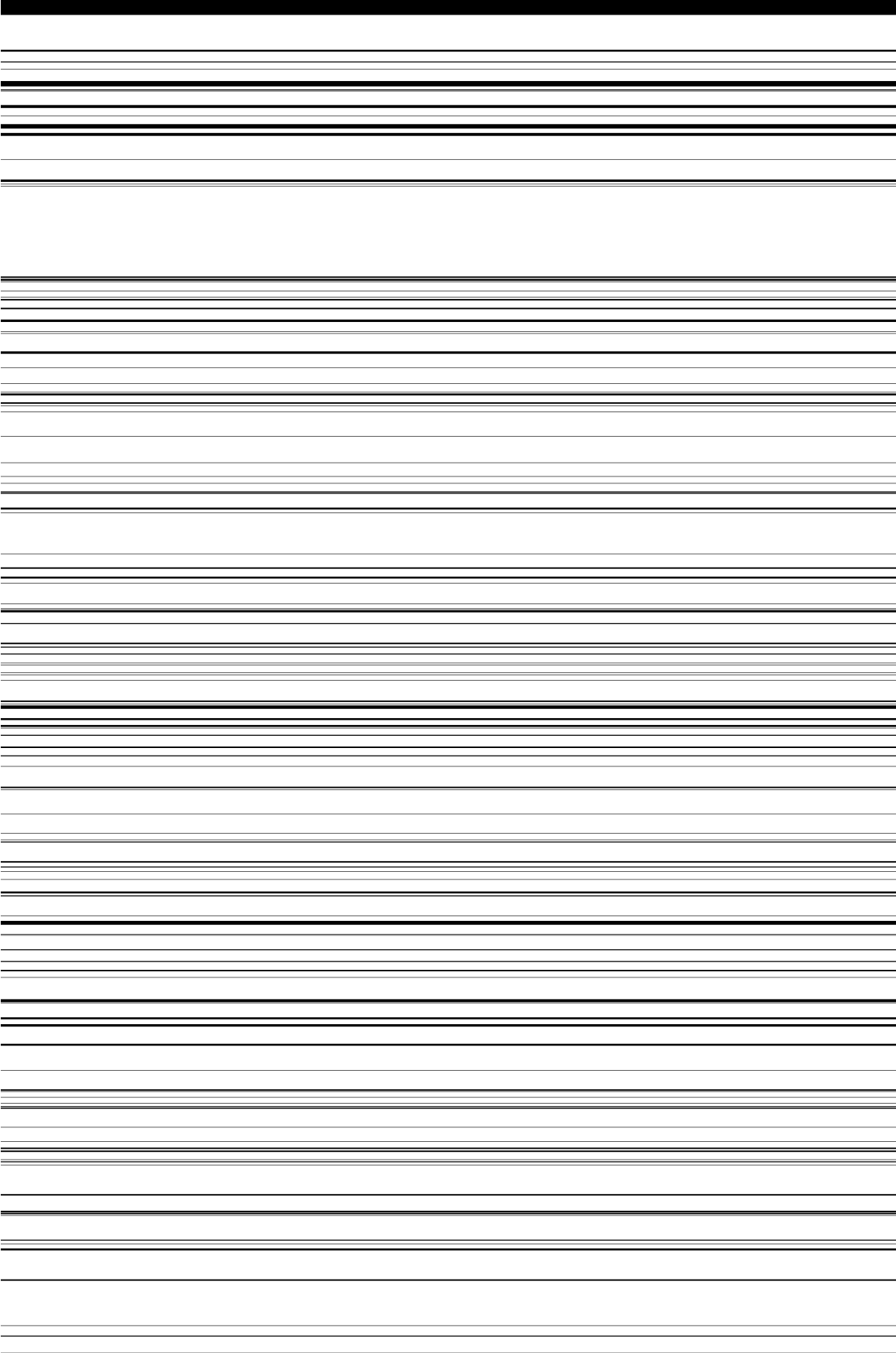
ZVEZA GEODETOV SLOVENIJE
61000 - Ljubljana
Šaranovićeva br.12

Obaveštavamo vas da je na sednici Predsedništva Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije, održane 4.04.1986.godine, prihvaćen predlog vašeg Saveza da se časopisu "Geodetski Vjesnik" dodeli "Plaketa 14. april".

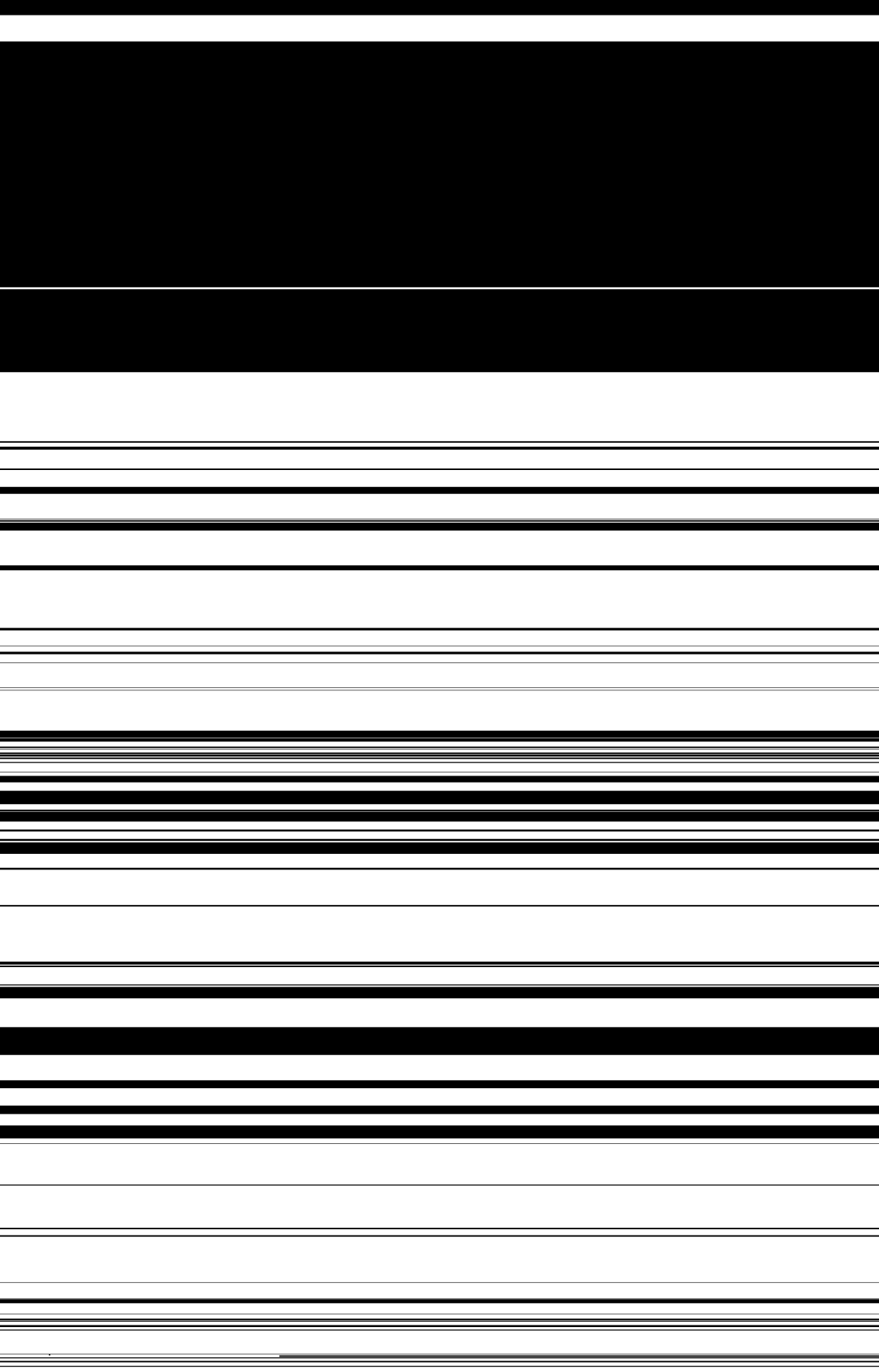
Ovo priznanje će se uručiti 14.04.1986.godine na svečanoj sednici Skupštine Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije u 12 sati, koja će se održati u Beogradu u domu inženjera i tehničara Jugoslavije u svojoj svečanoj sali - Kneza Miloša br. 9

PRESEDNIK PREDSEDNIŠTVA SGIGJ,
Milorad, inž.geod. s.r.

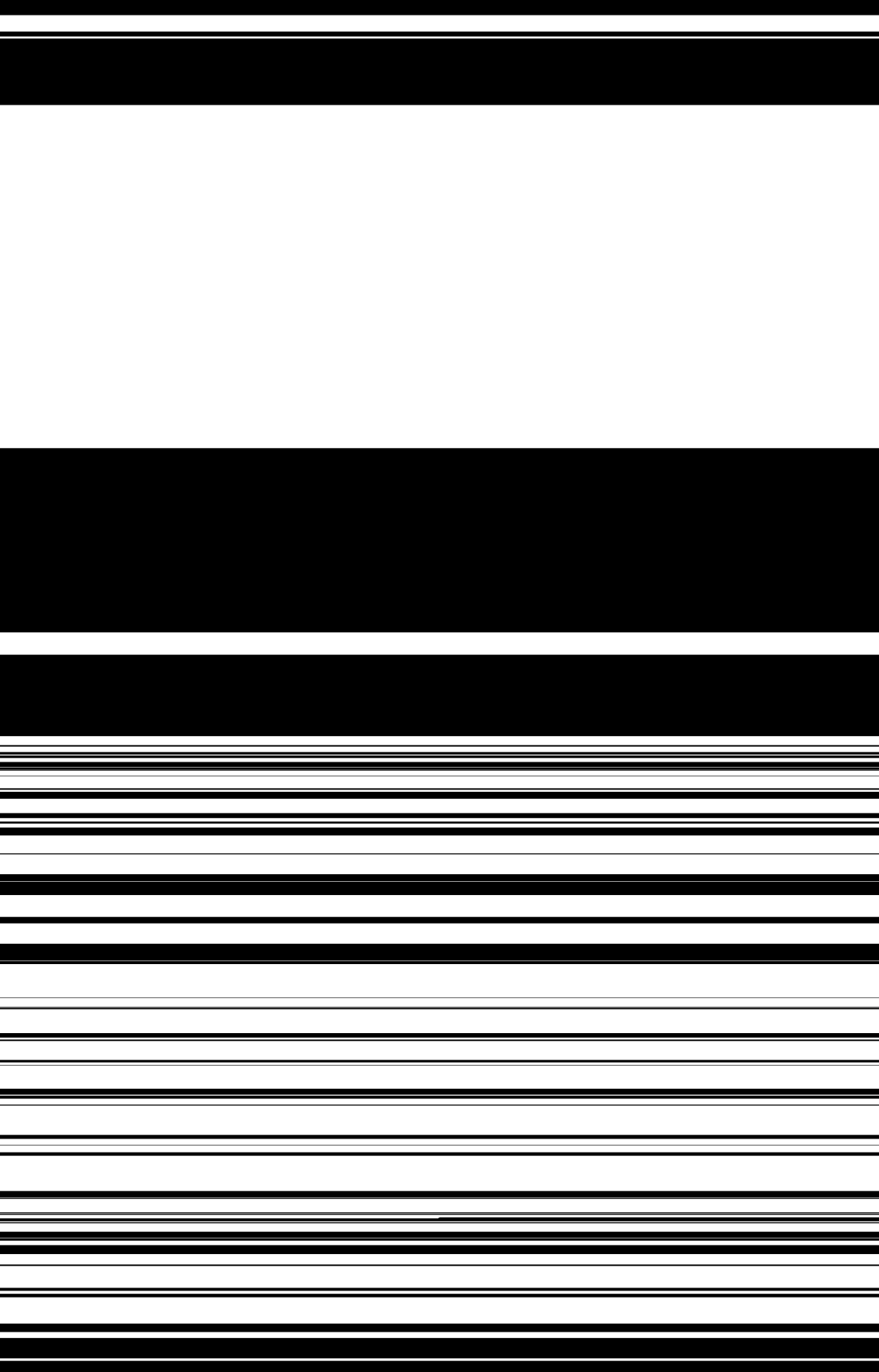

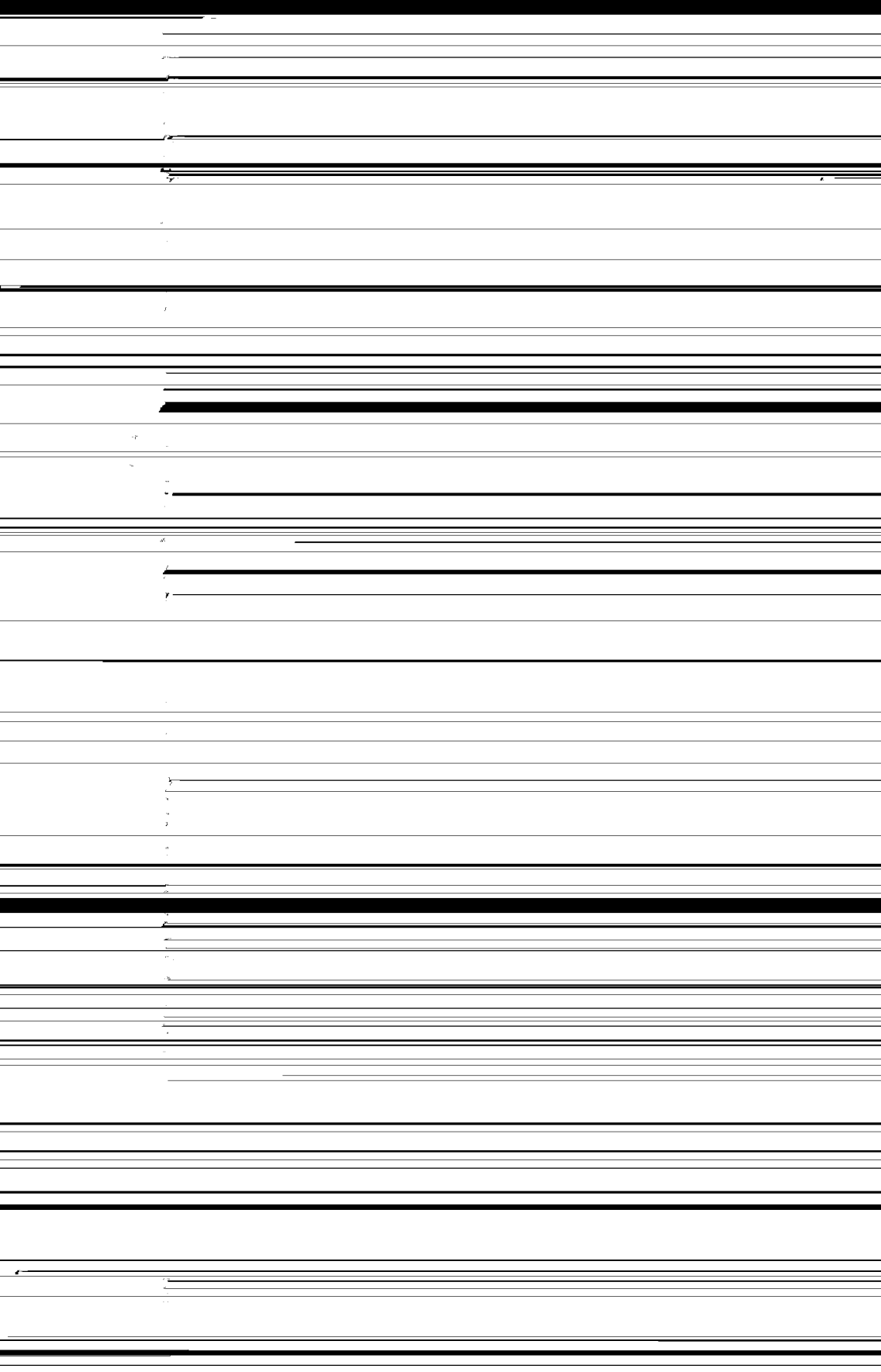

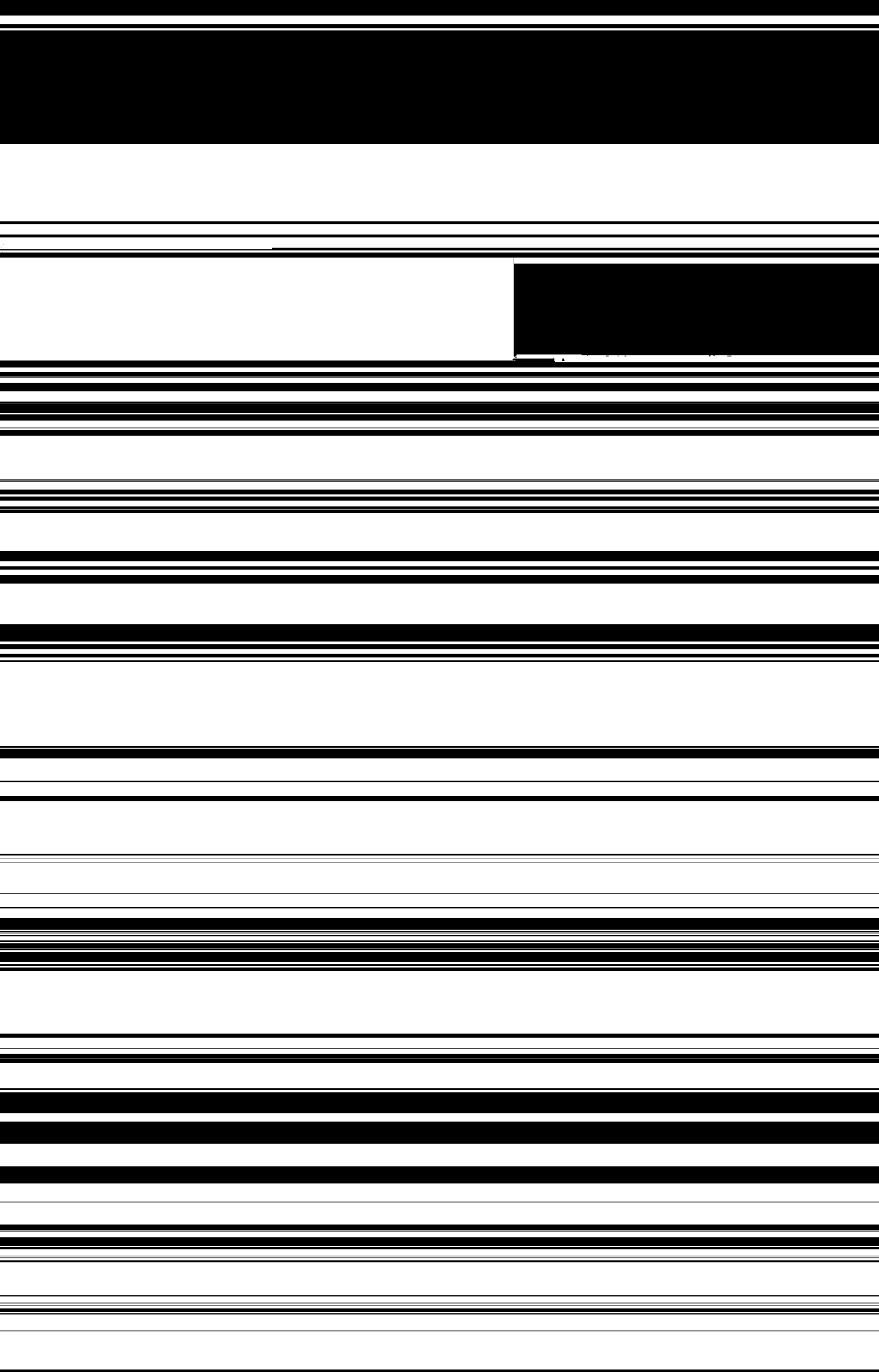

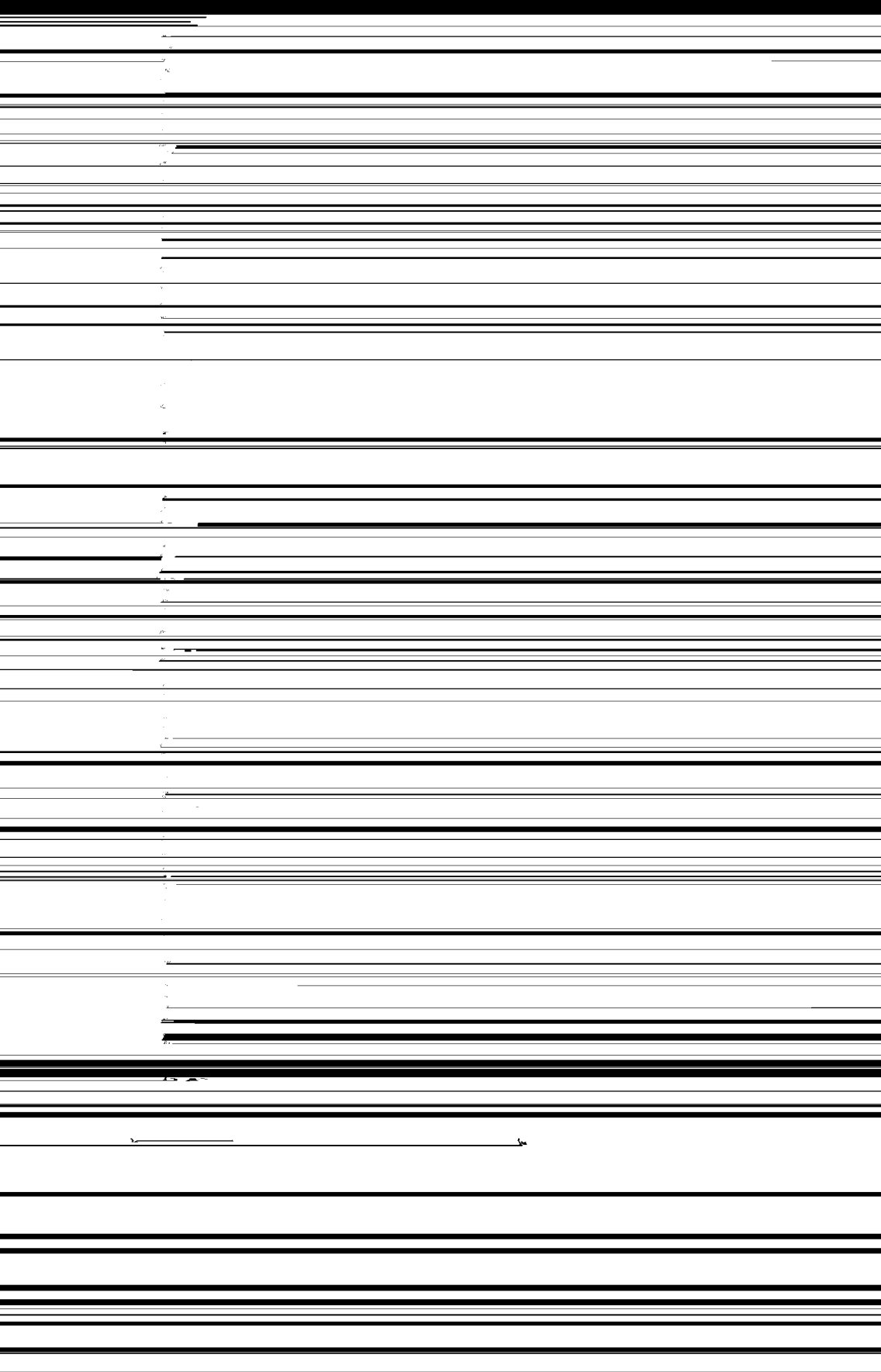

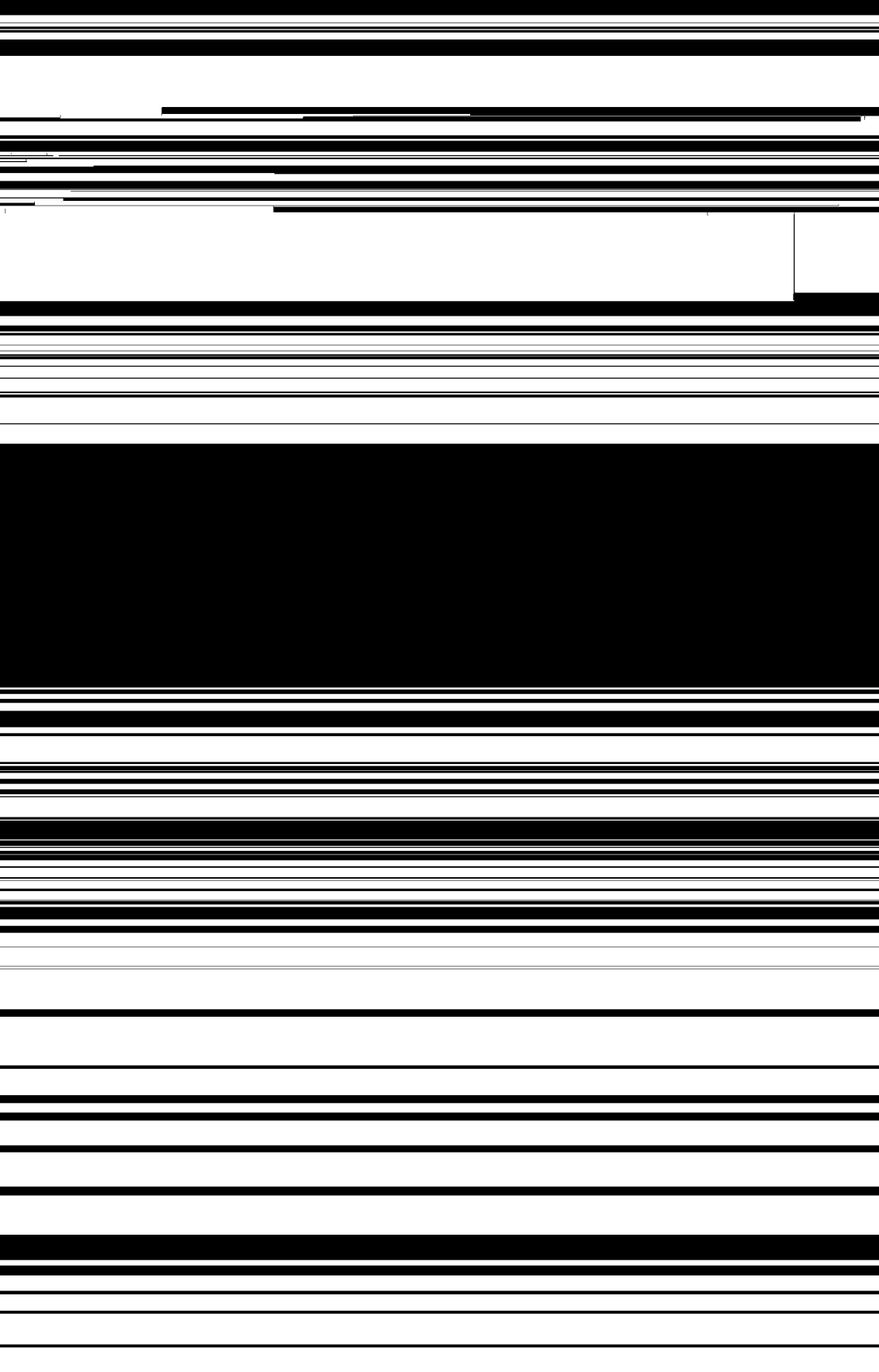

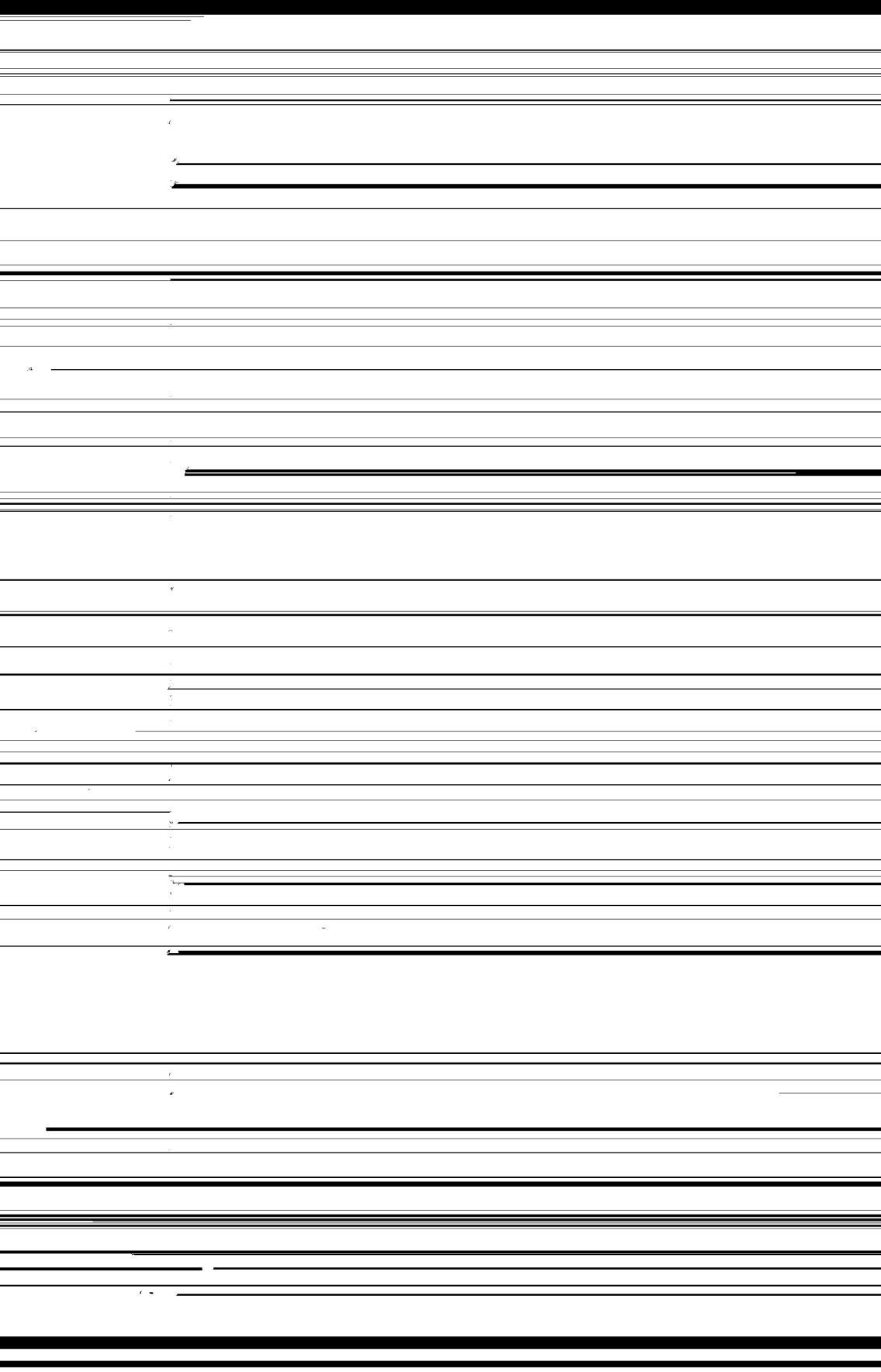

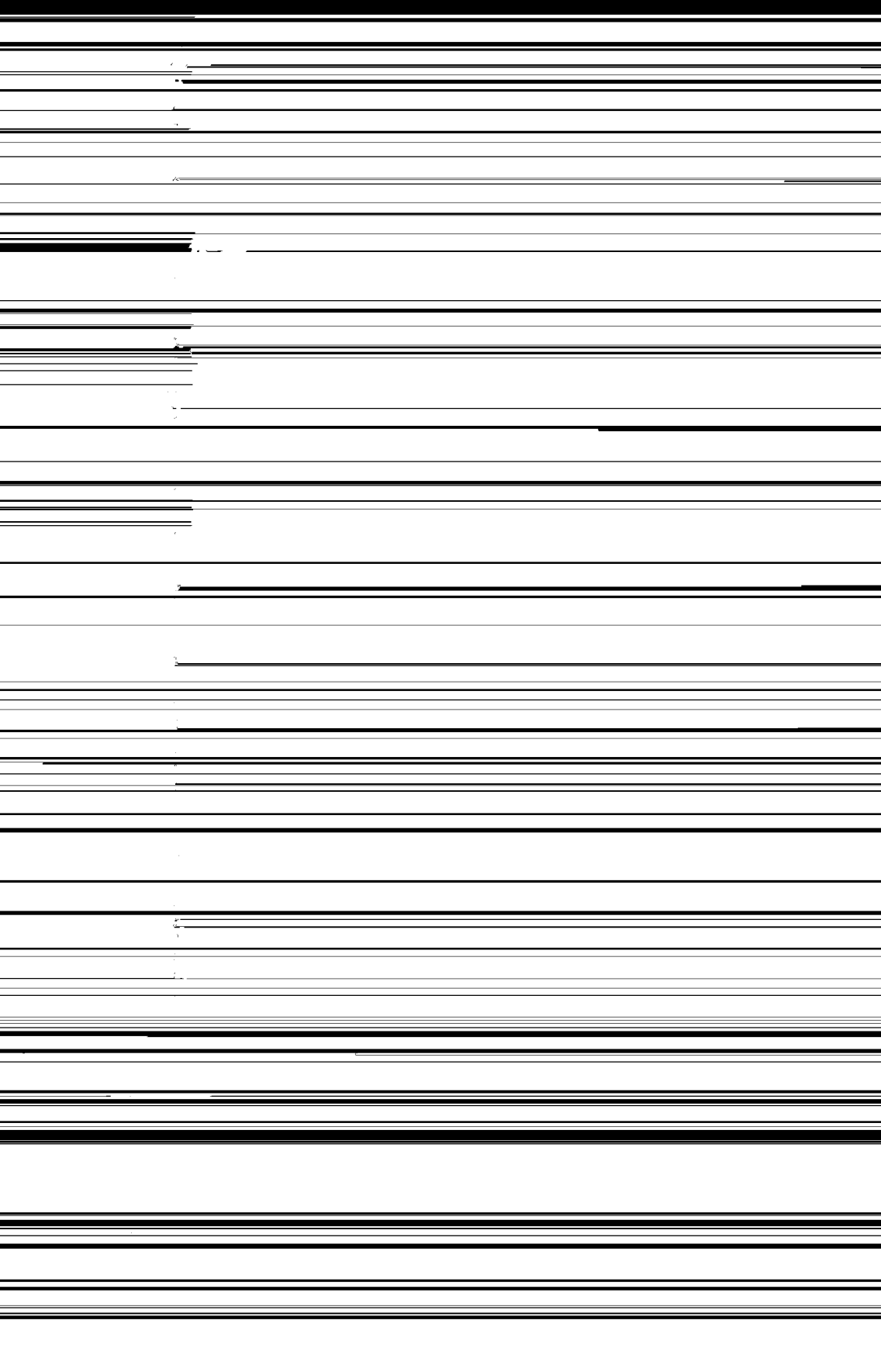

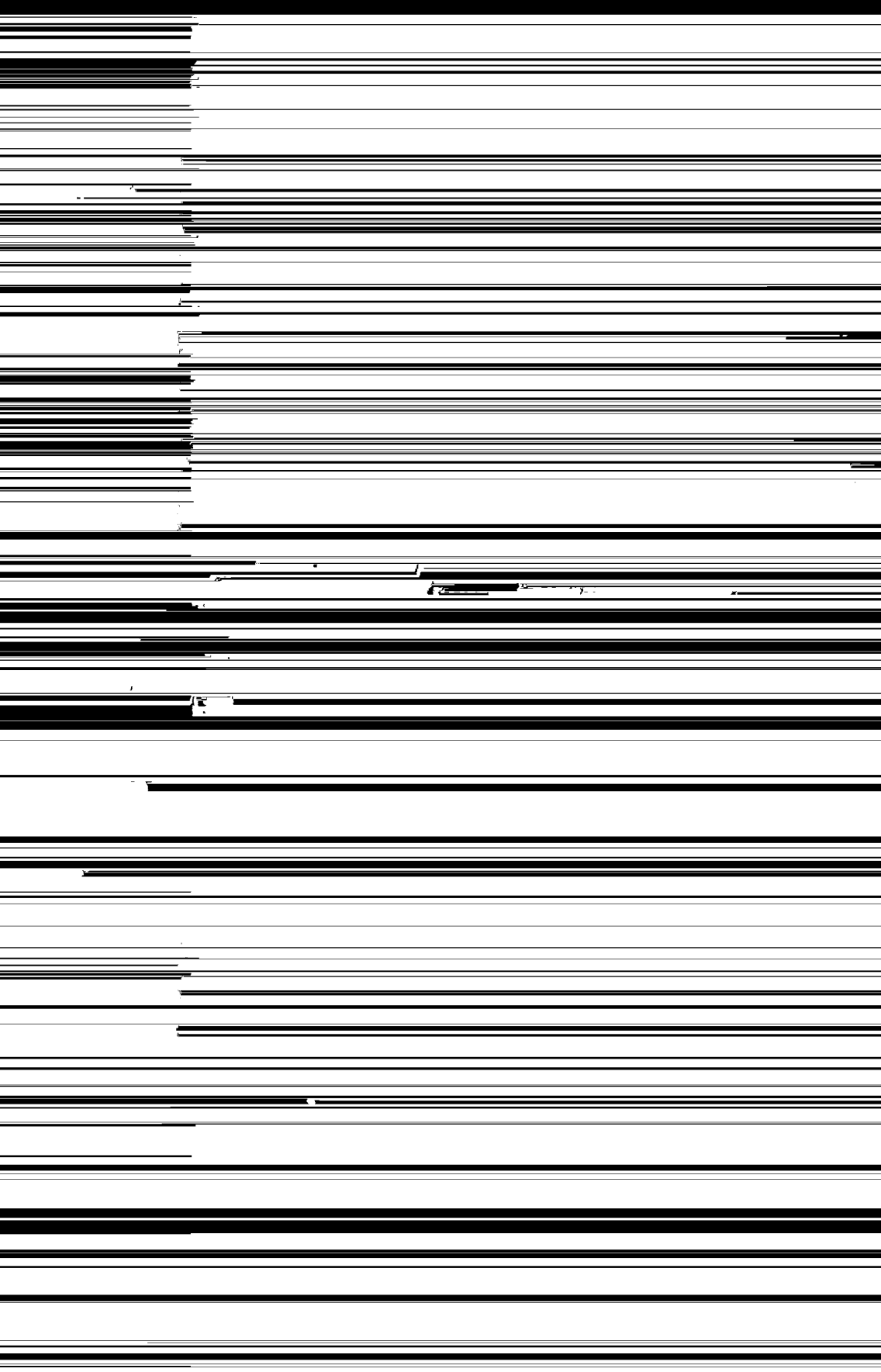

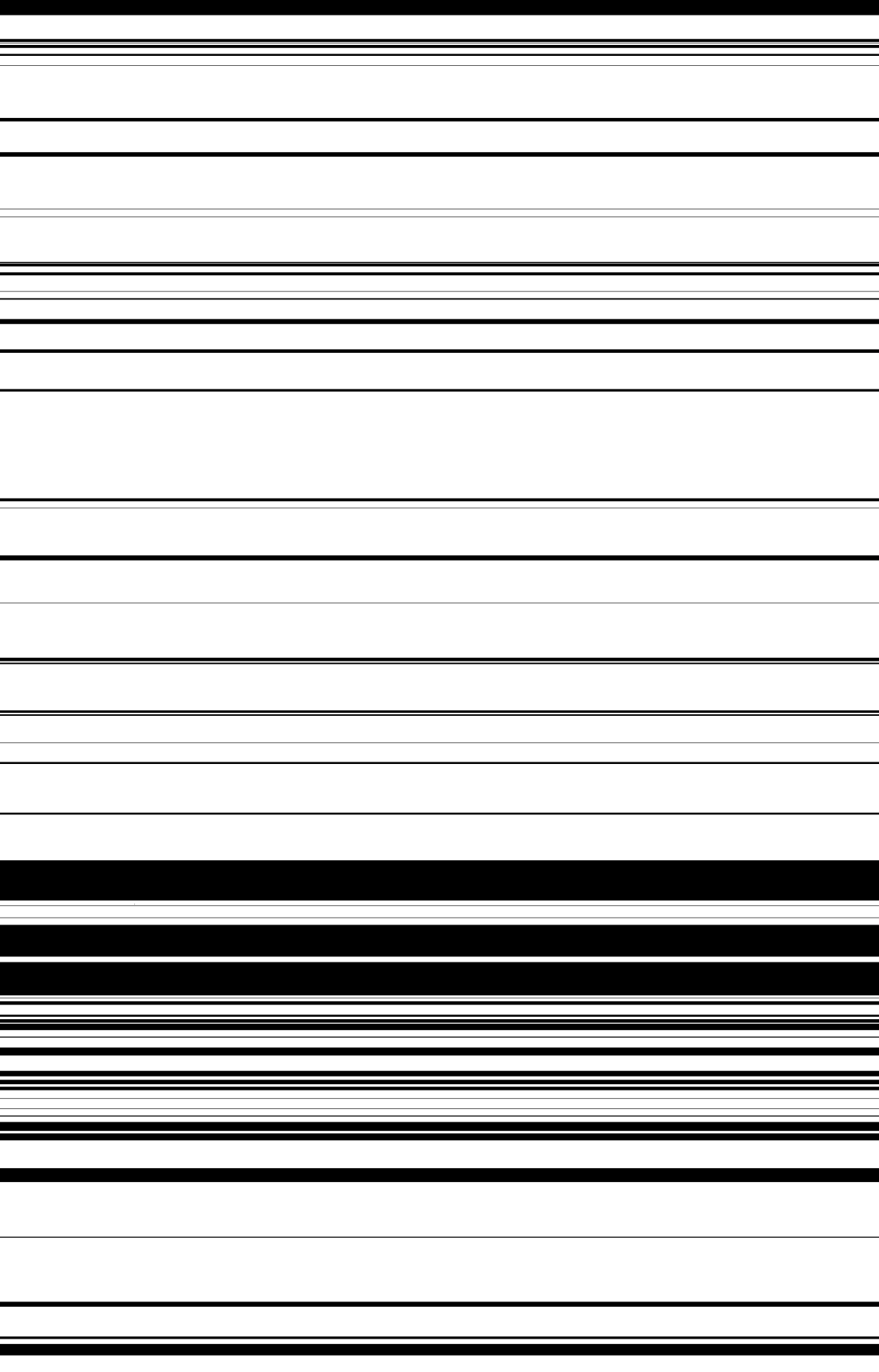

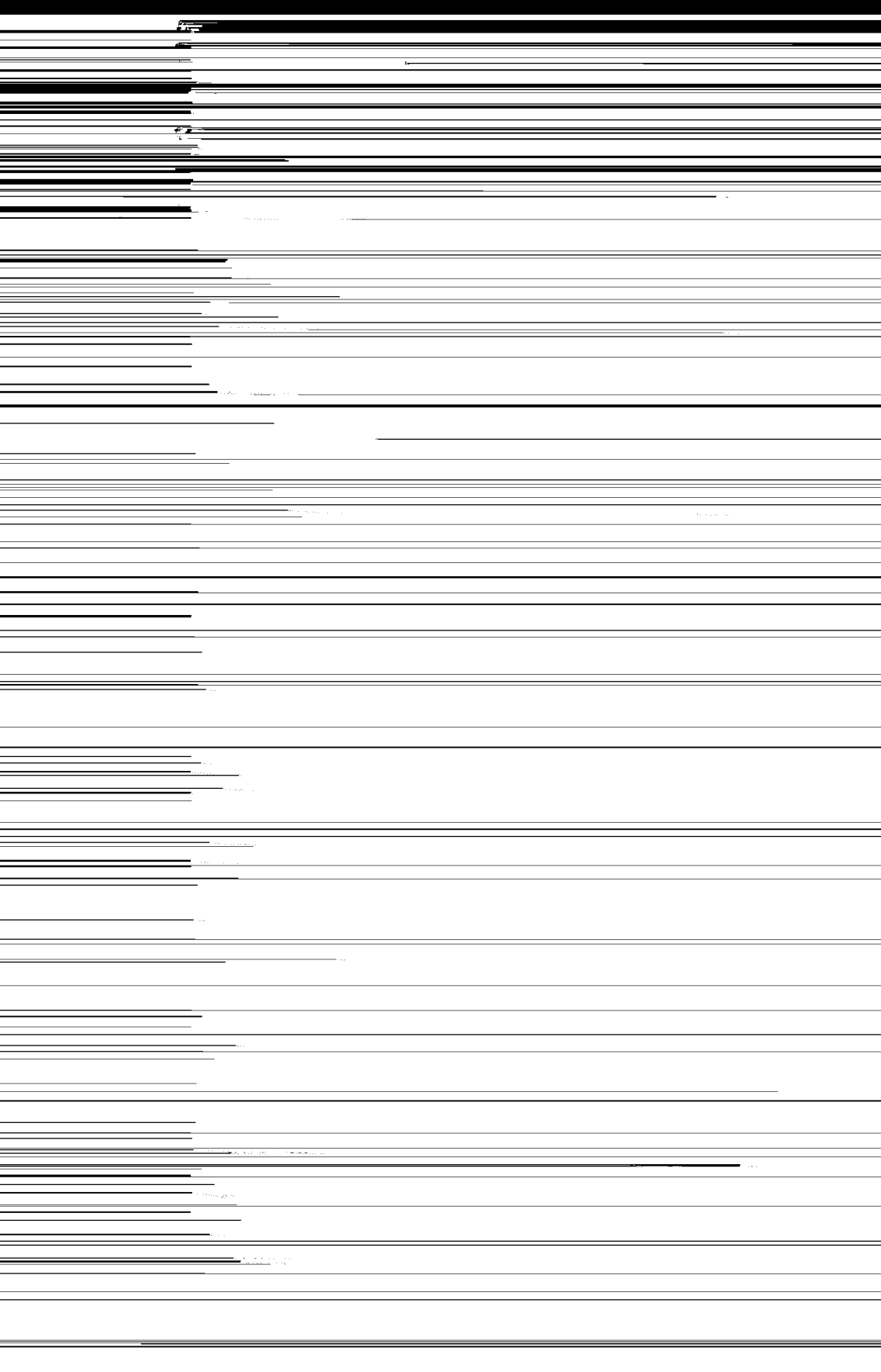

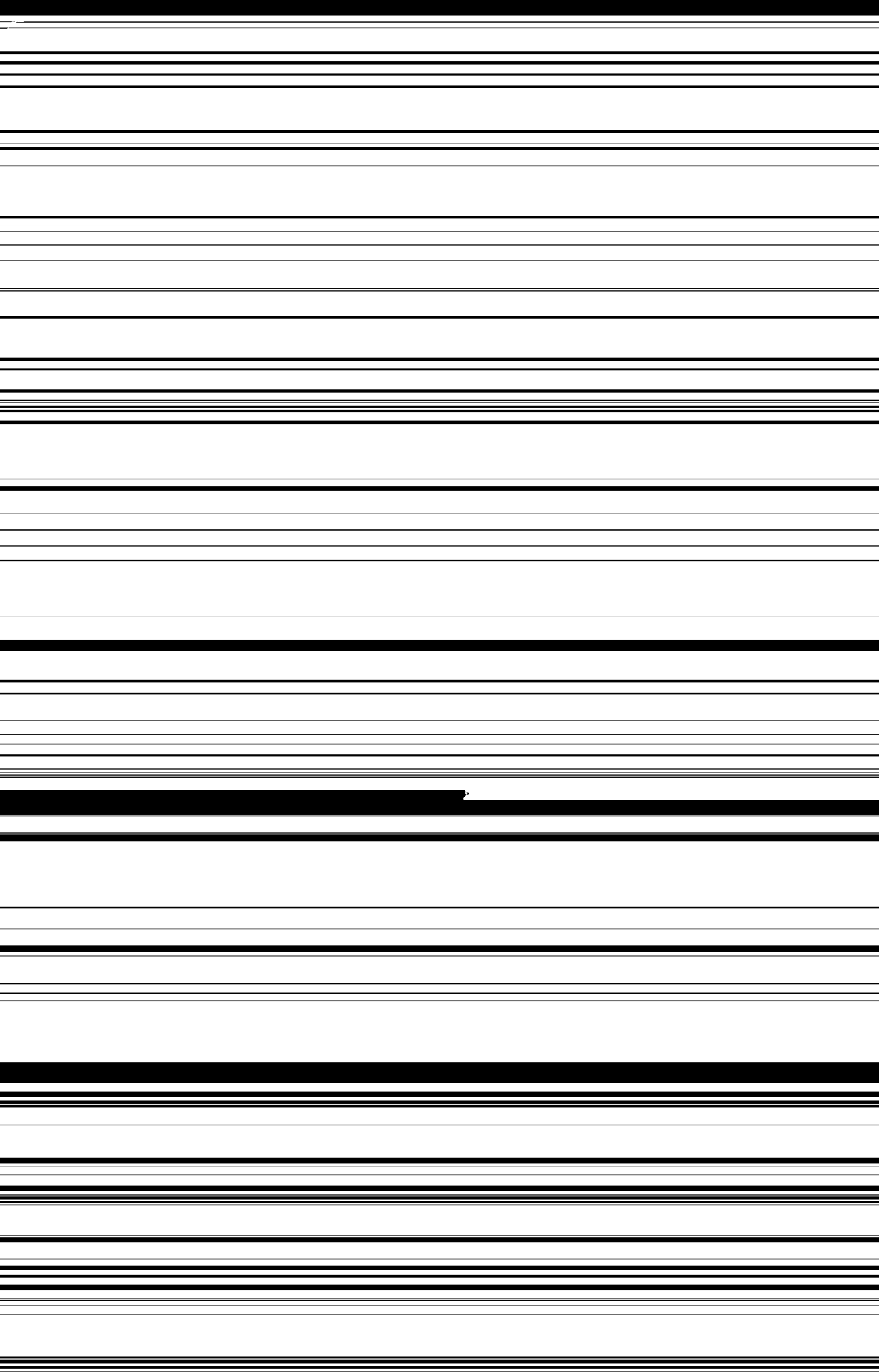

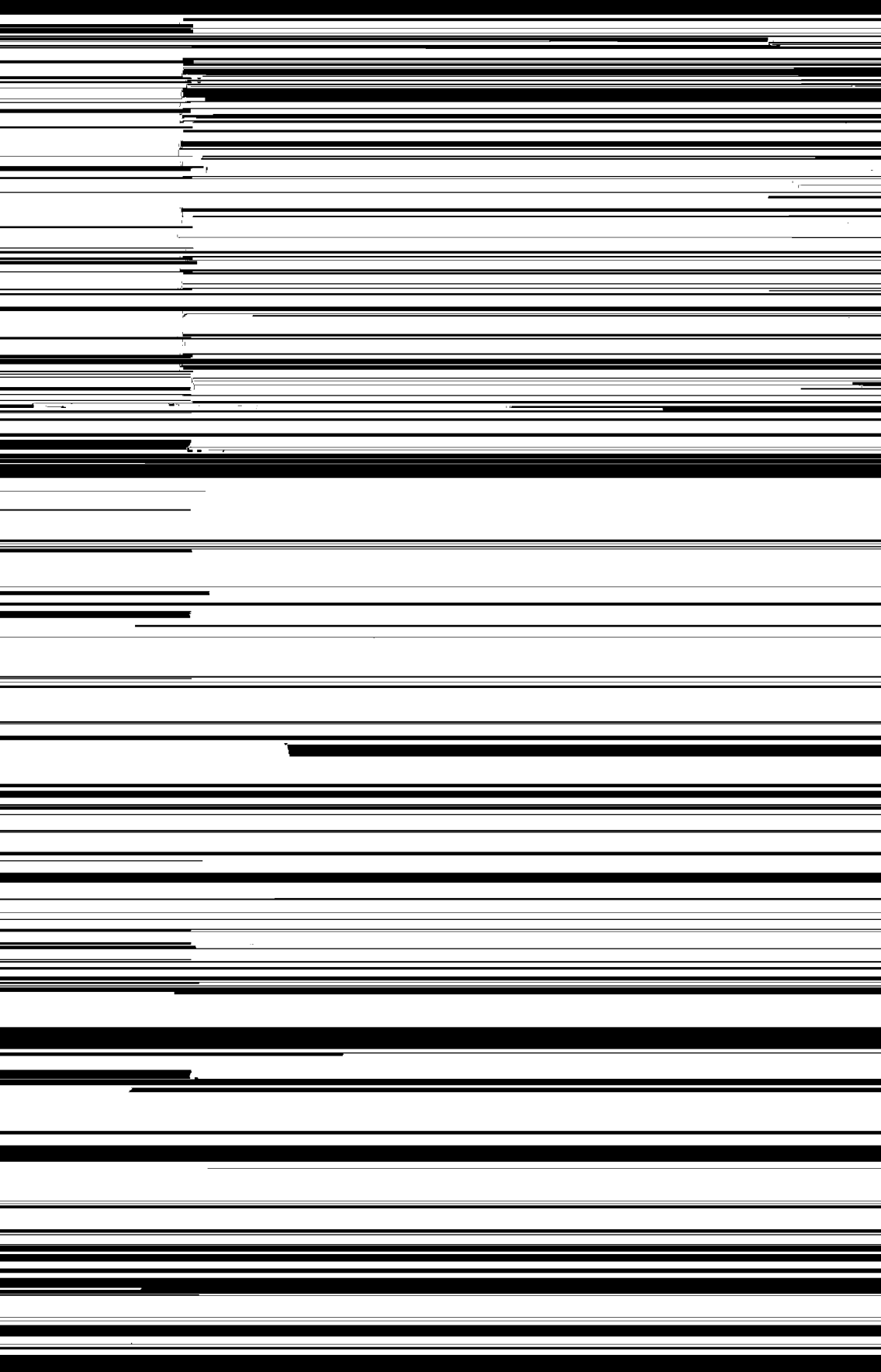

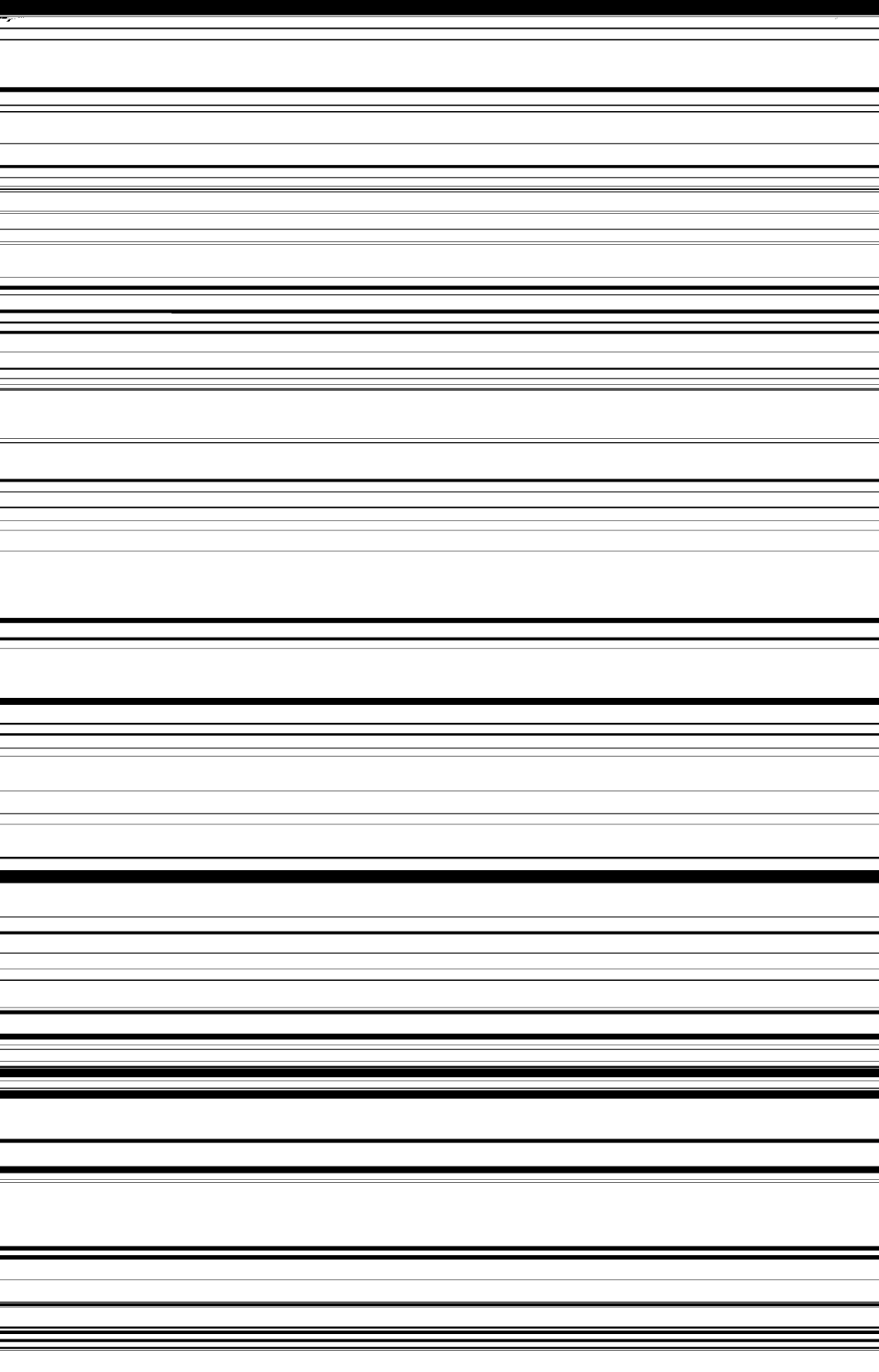

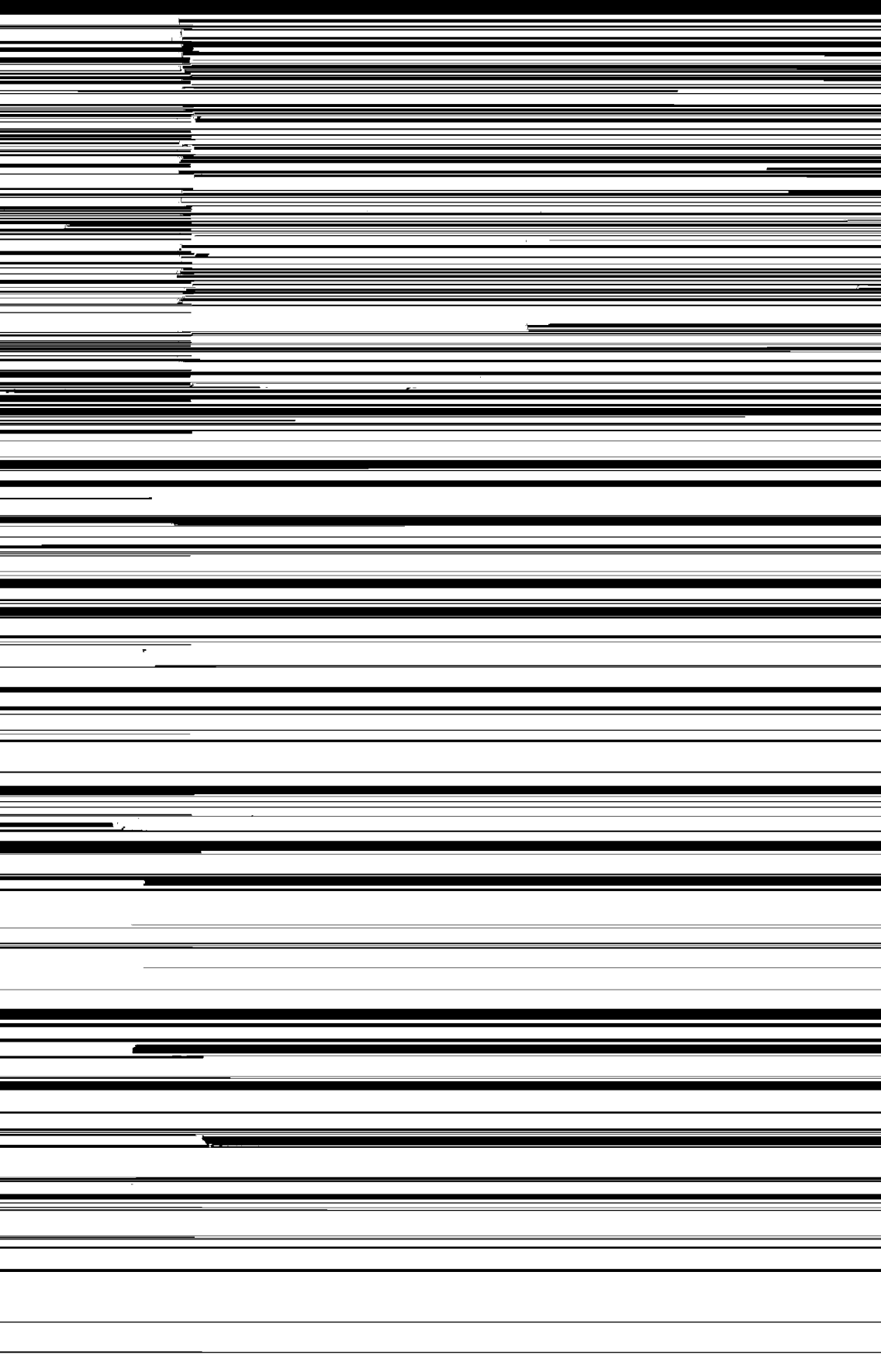

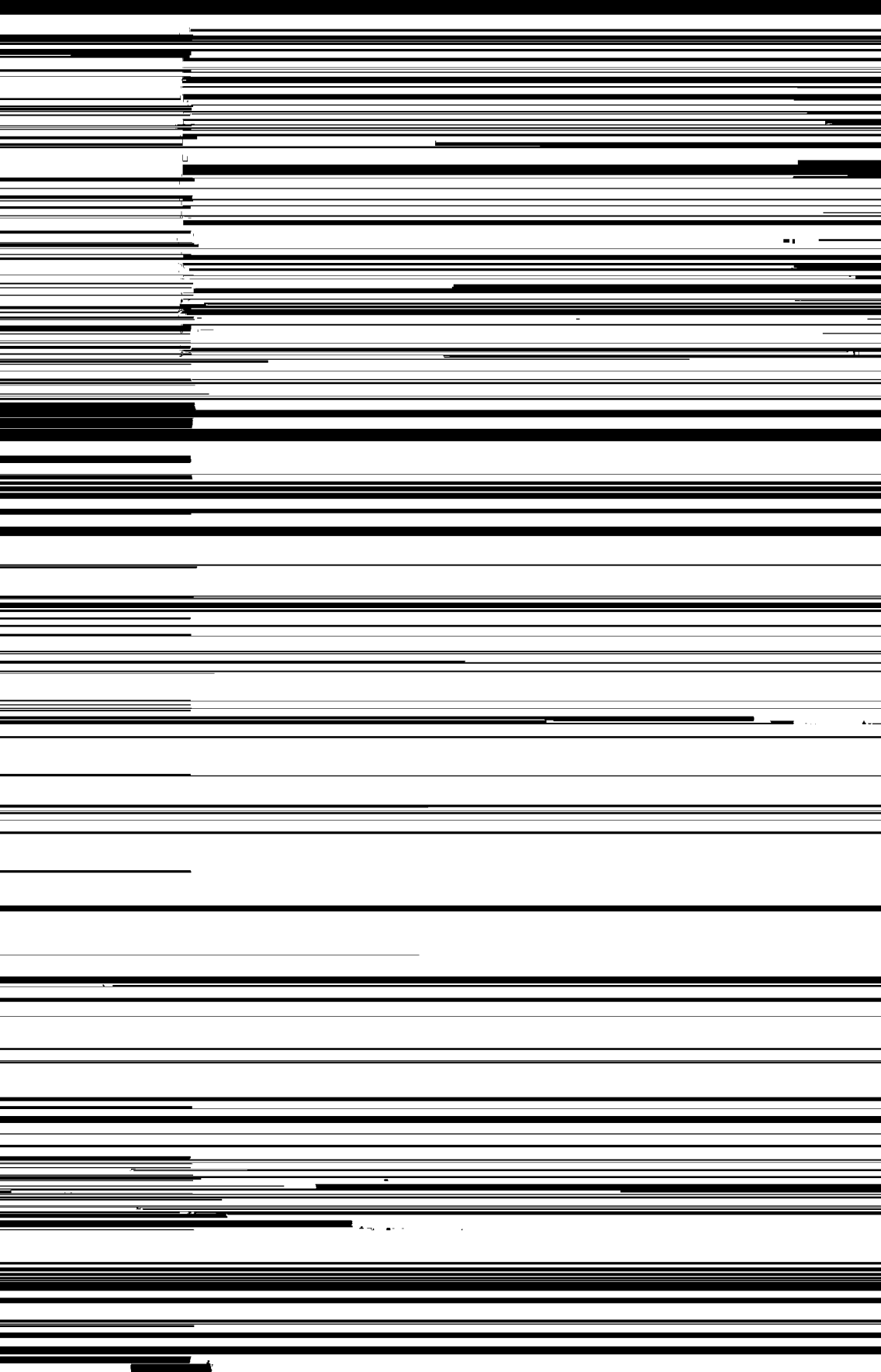

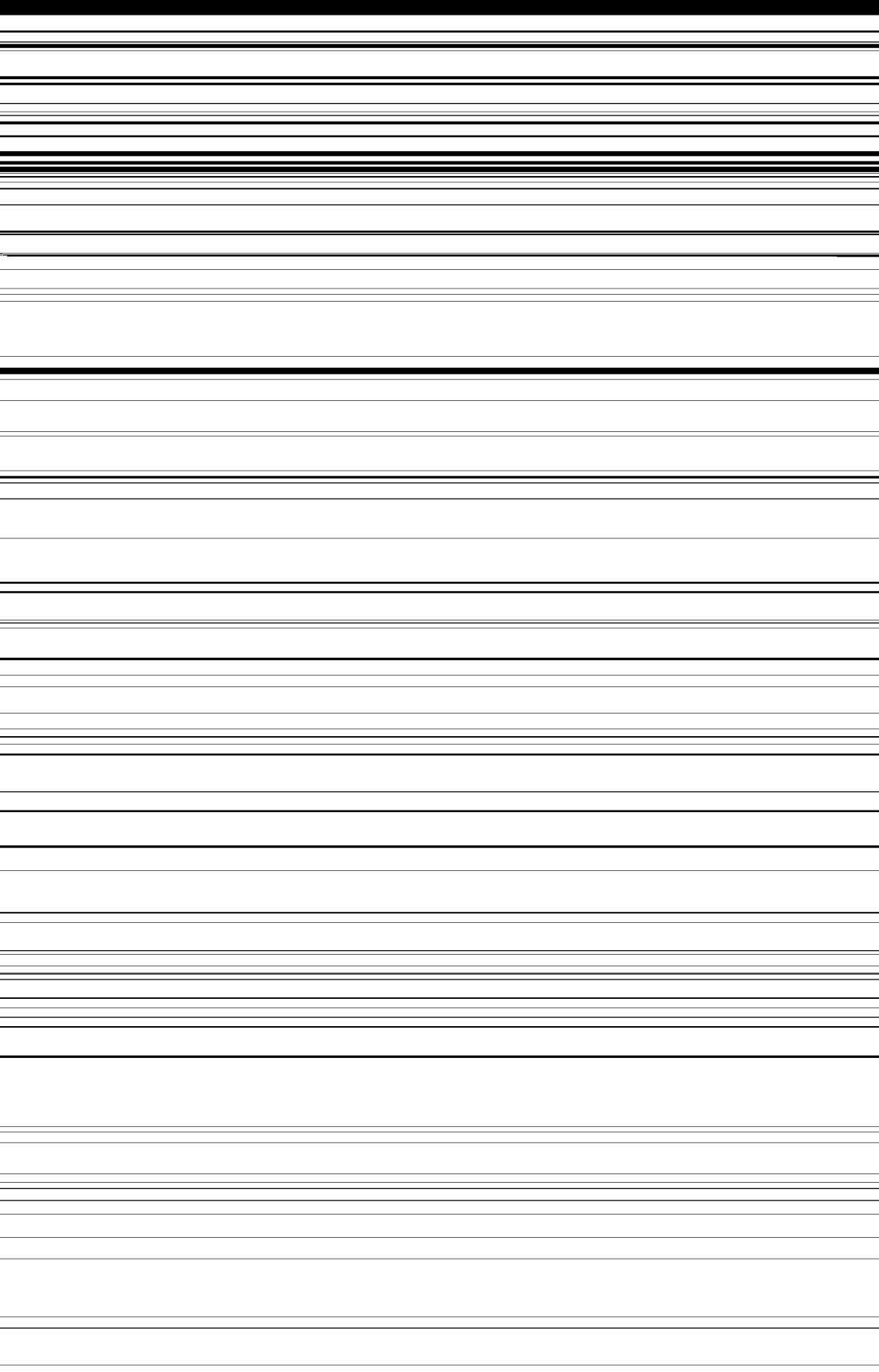

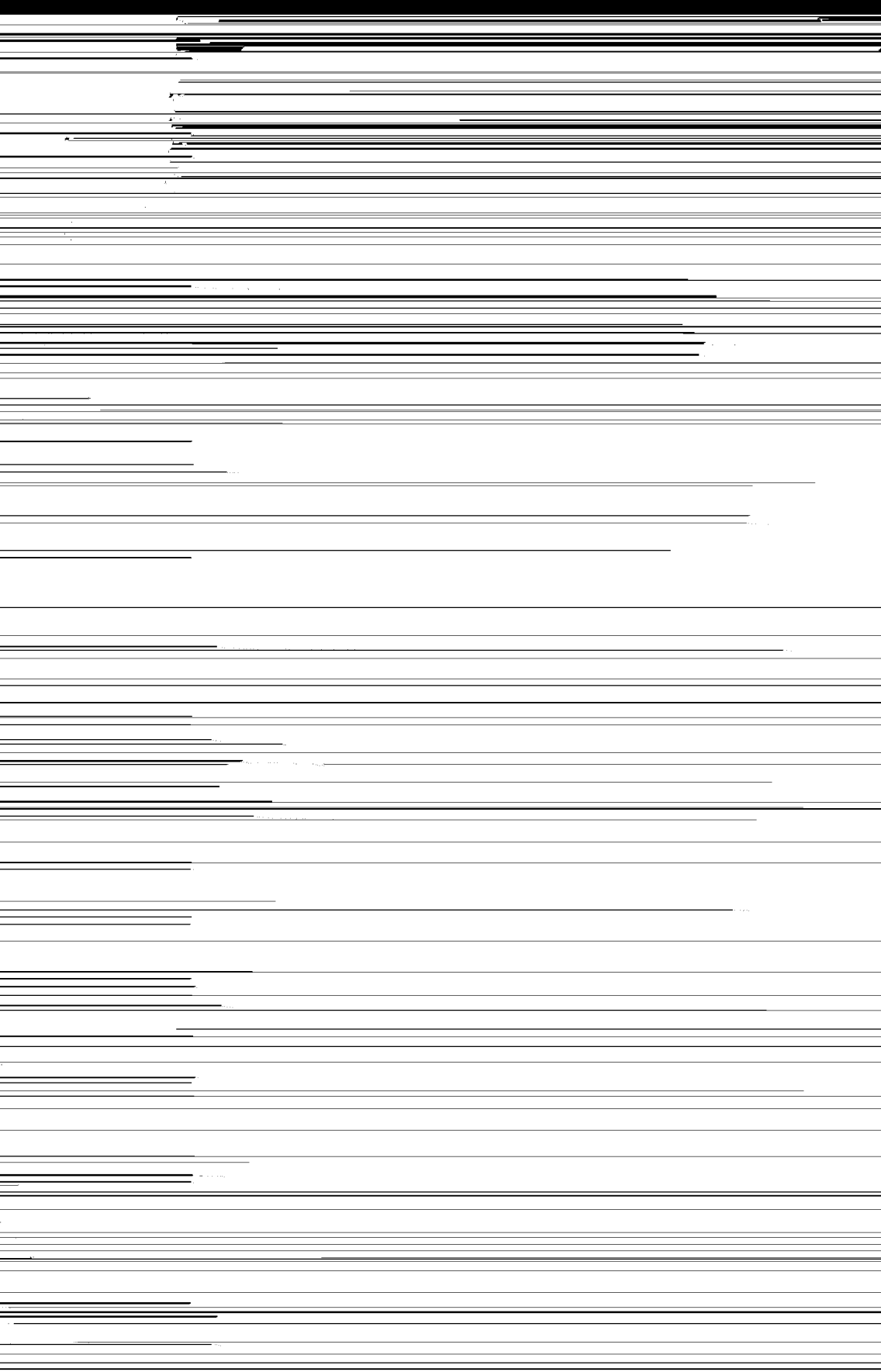

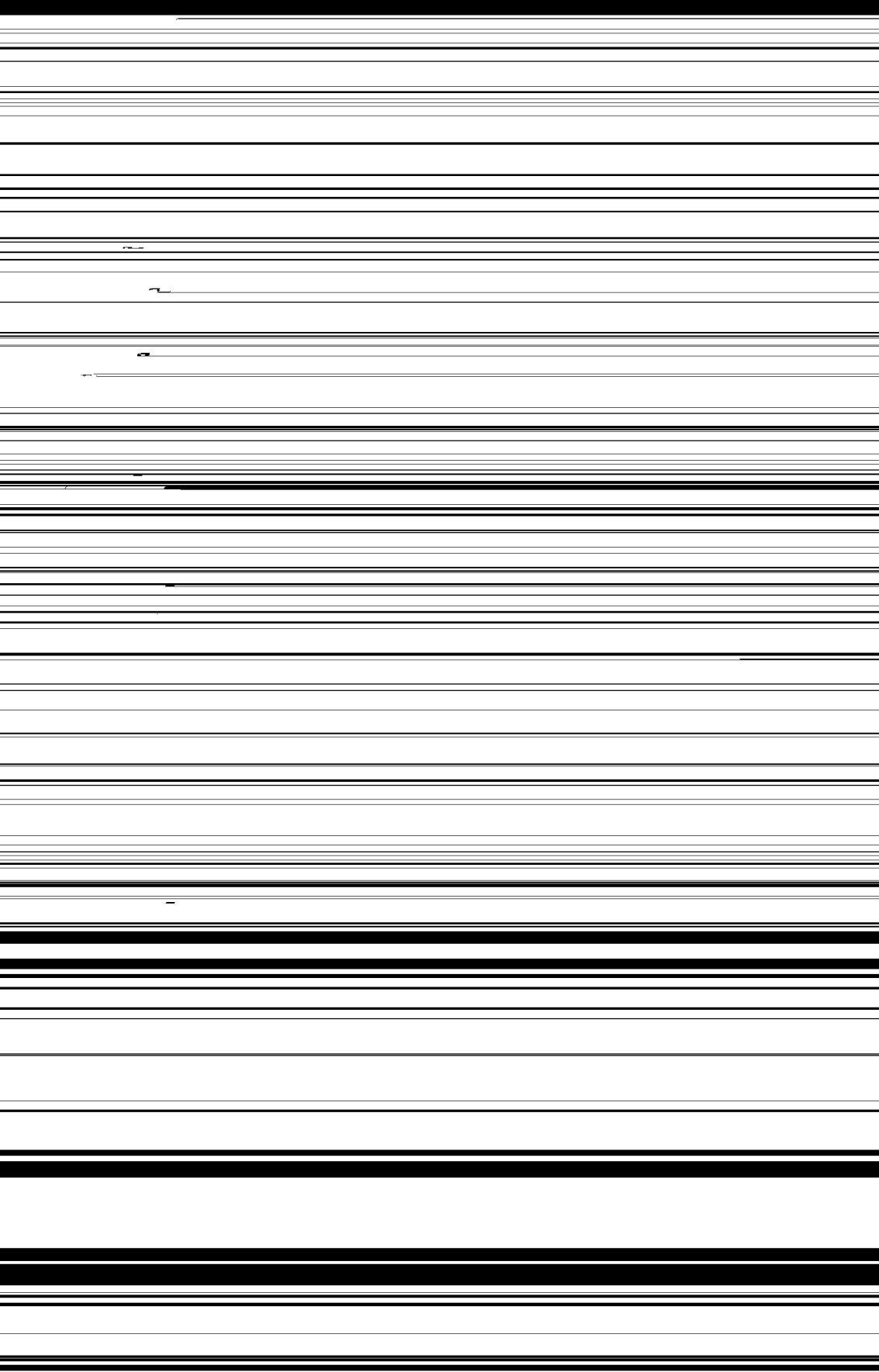

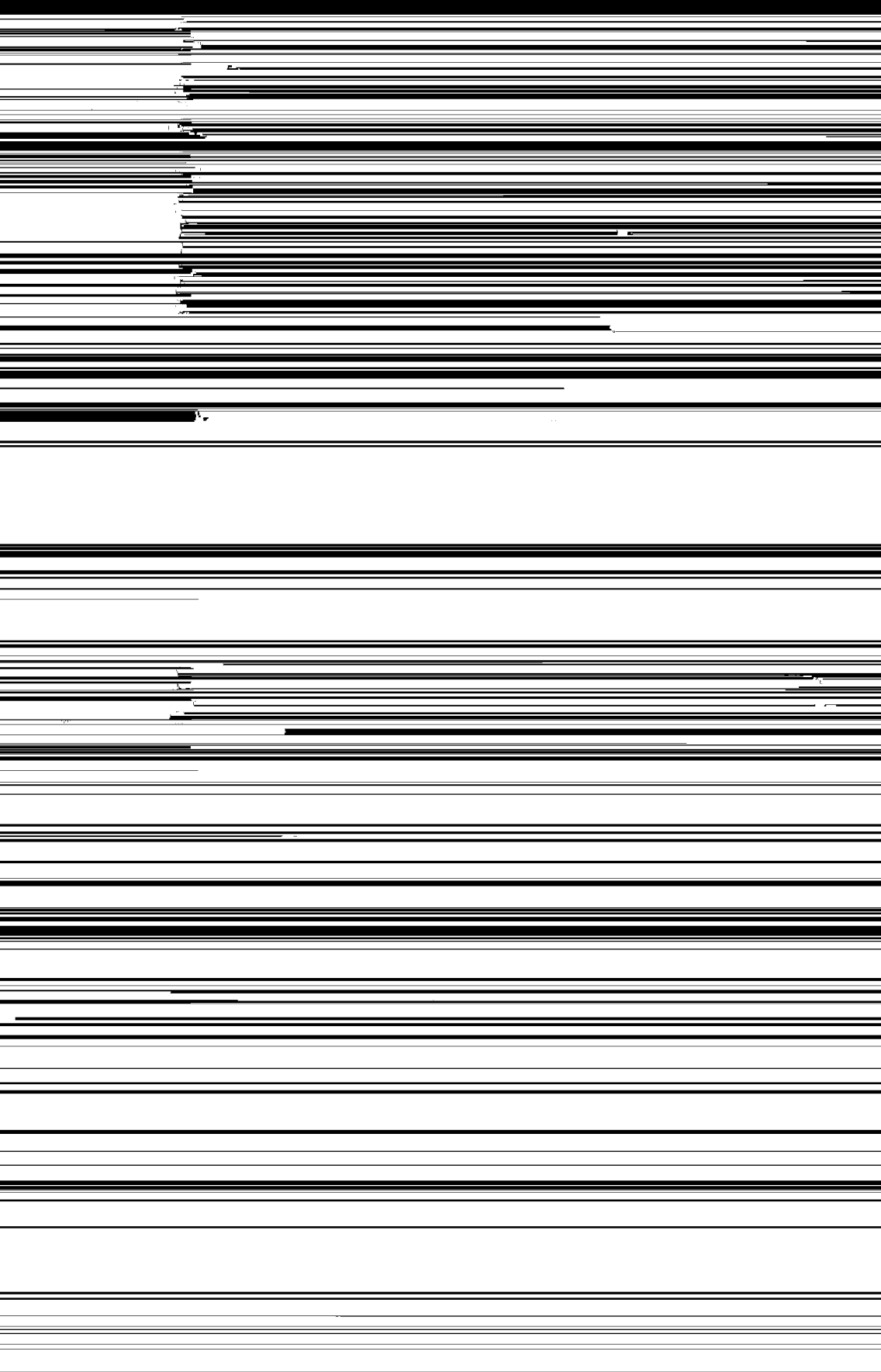

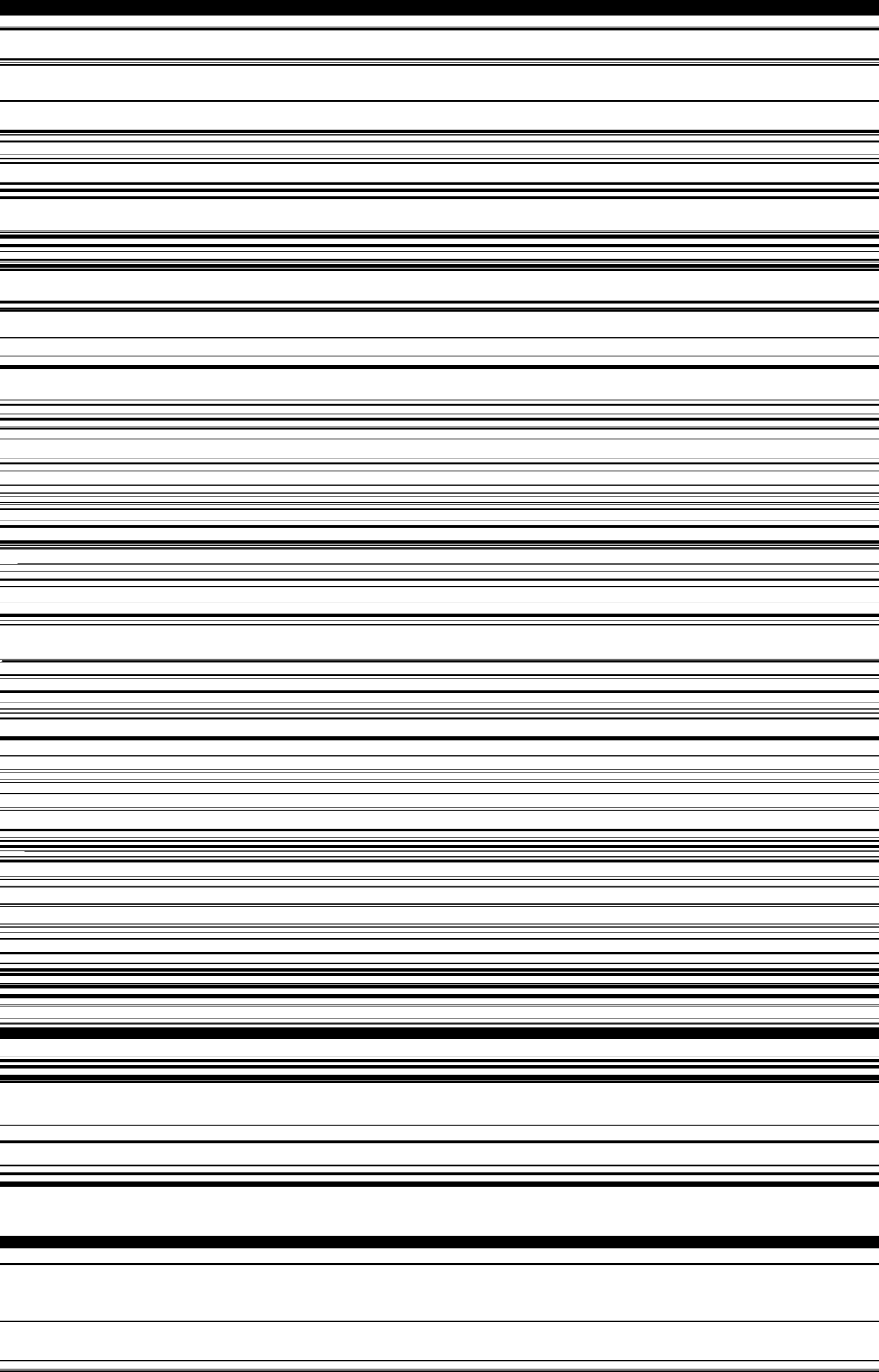

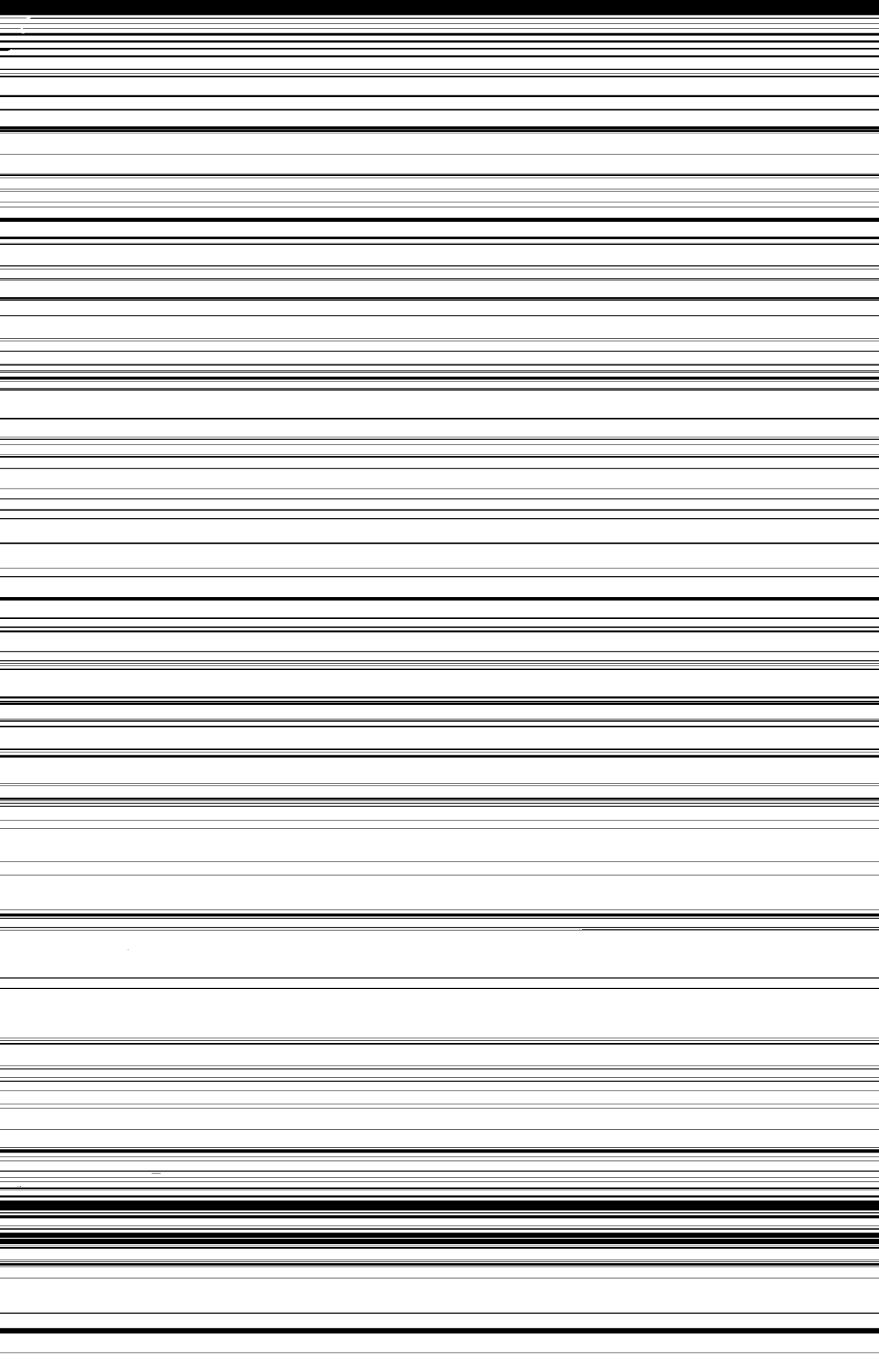

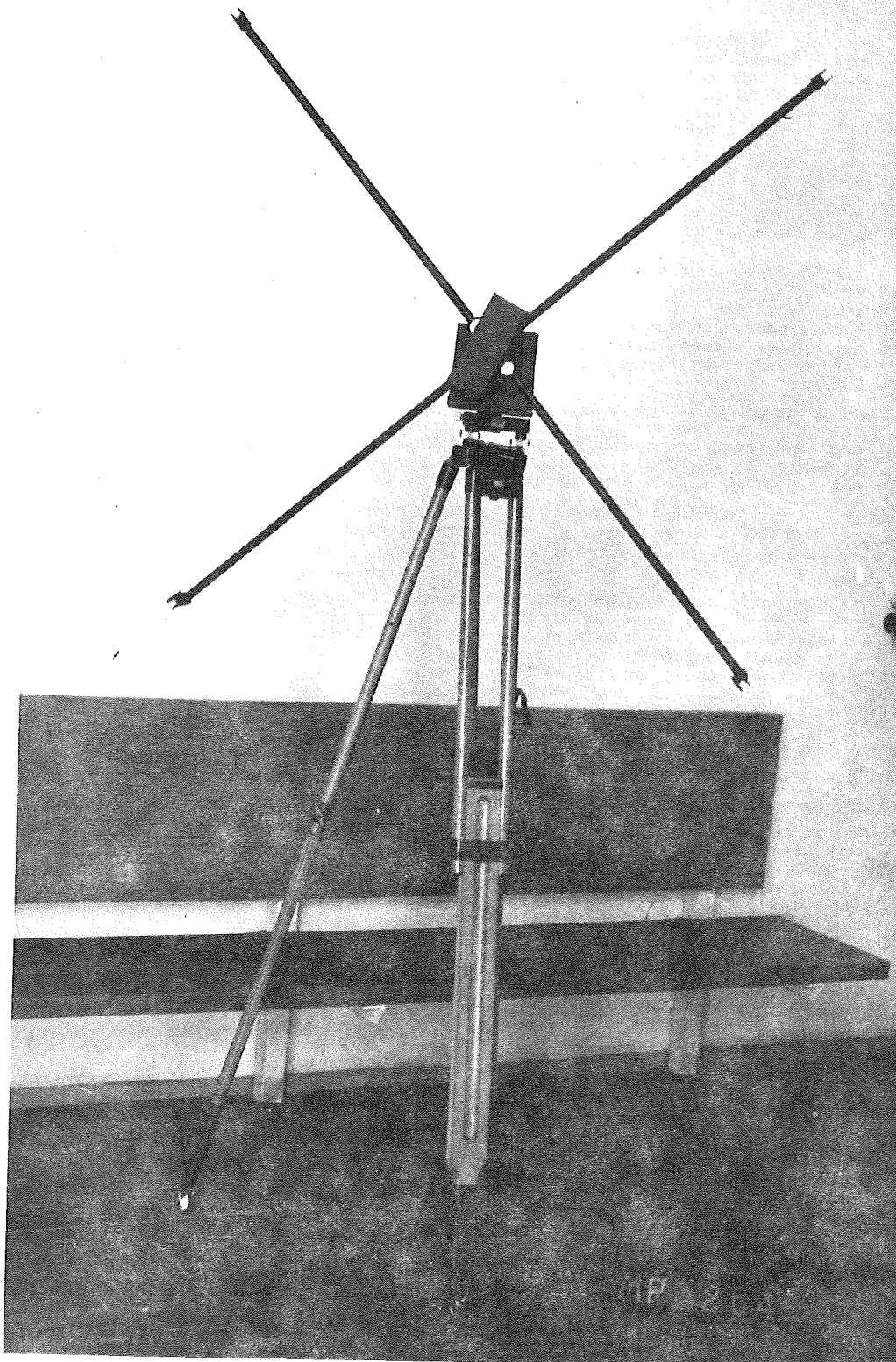

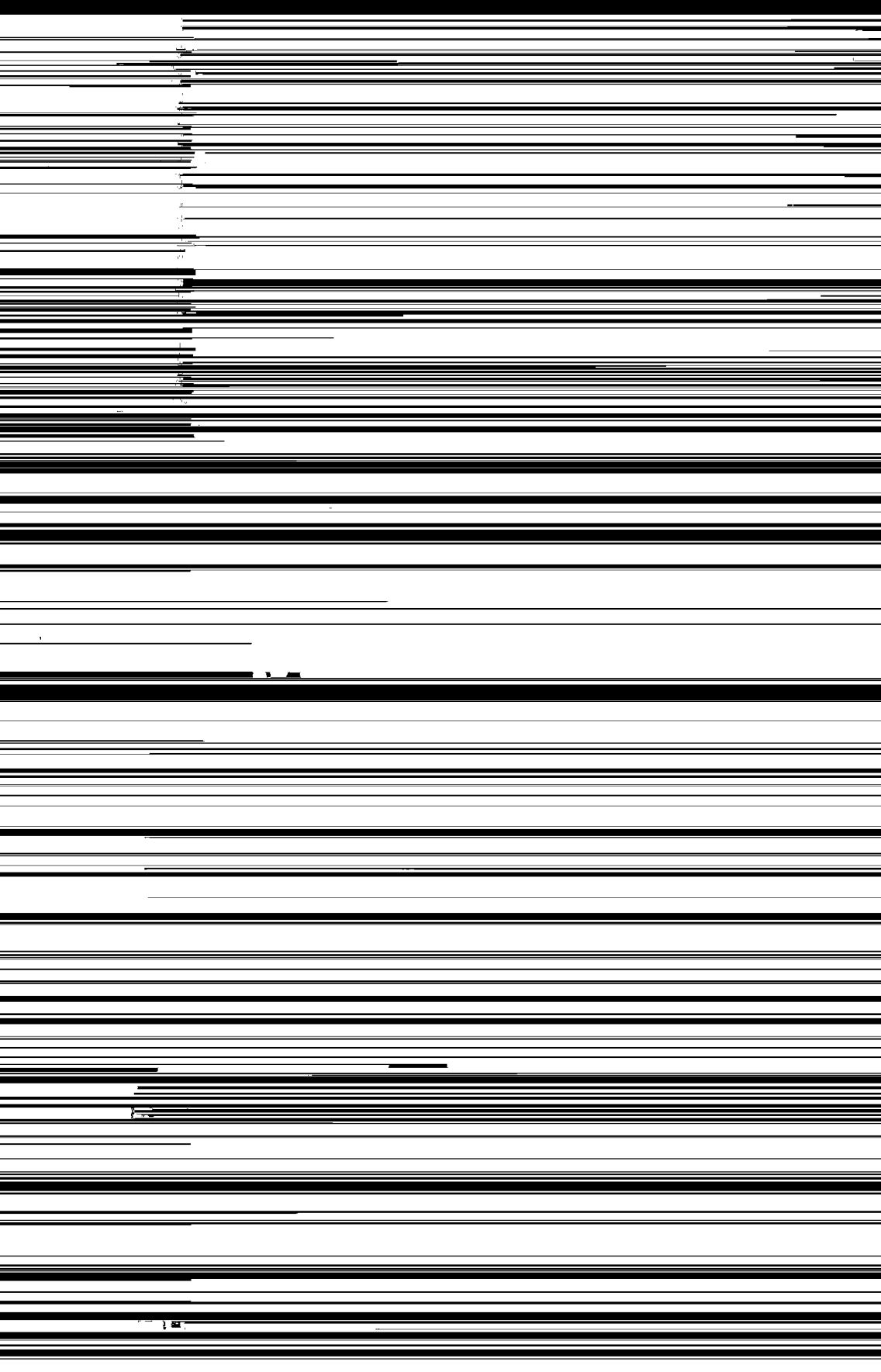

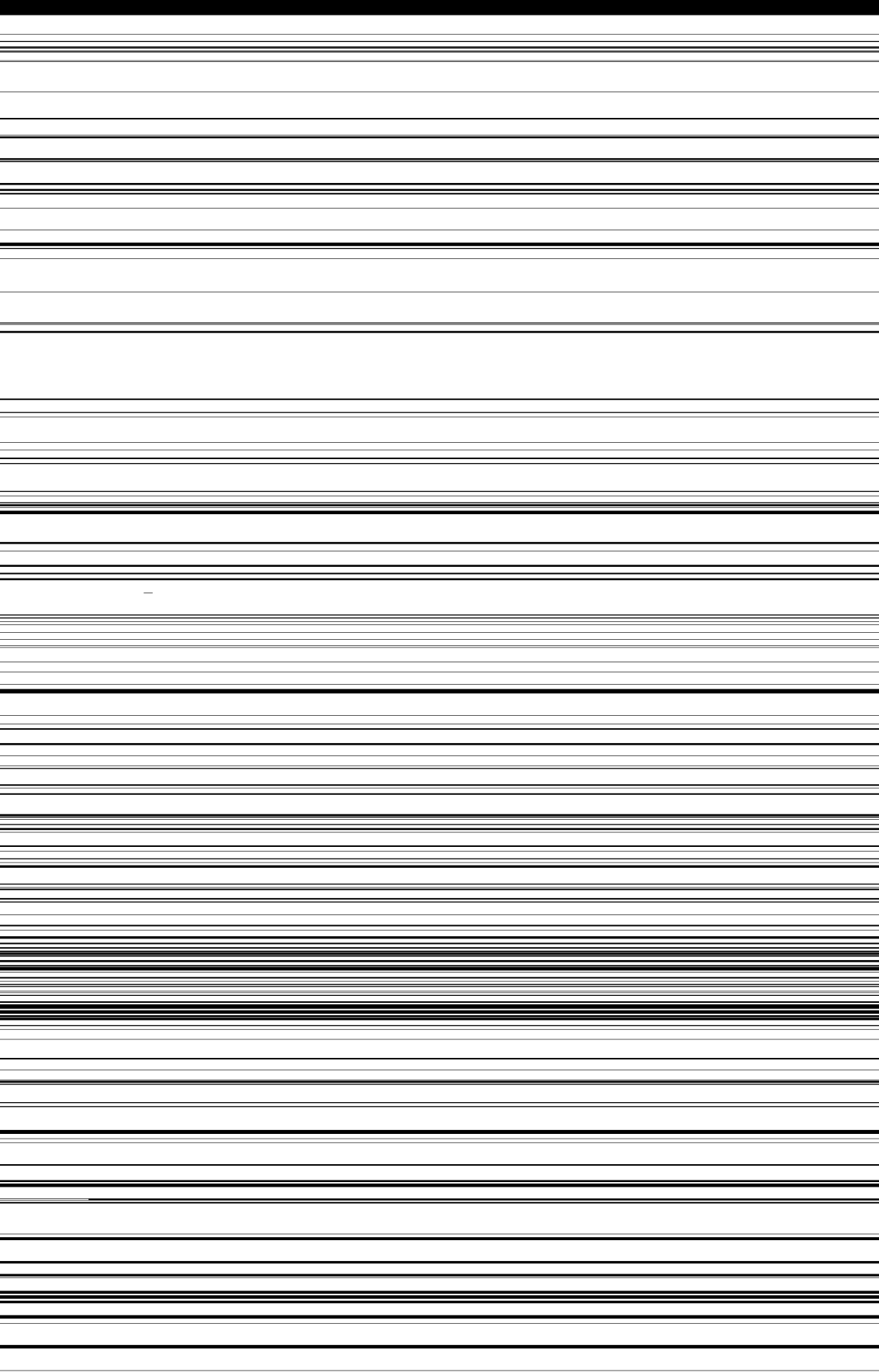

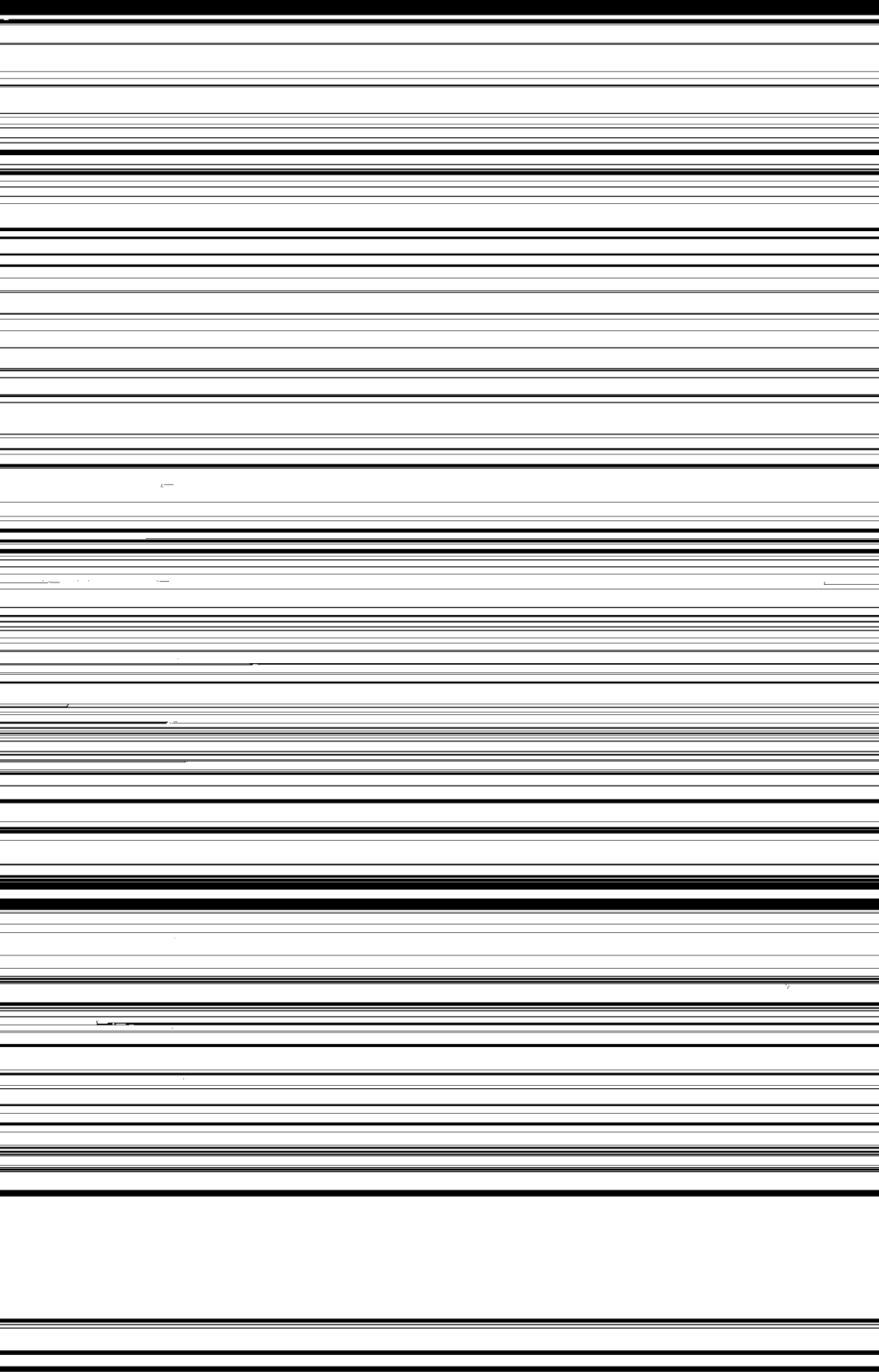

POVEZOVANJE IN INTEGRIRANJE NEKATERIH VEČNAMENSKIH BAZ PODATKOV TER
NJIHOVA TERITORIALIZACIJA ZA POTREBE PROSTORSKEGA PLANIRANJA

1. UVOD

Za zagotavljanje enotnosti družbenega sistema informiranja določa zvezni zakon¹⁾ za skupne osnove zlasti:

- dogovorjene vsebine (za evidence, registre, večnamenske baze podatkov, programe statističnih raziskovanj itd.);
- standarde (definicije, klasifikacije, identifikacije itd.);
- enotne metodologije zbiranja, obdelave in izkazovanja podatkov ter
- usklajeno programiranje razvoja informacijskih sistemov in dejavnosti informacijskih služb.

Osnovna funkcija standardov je zagotoviti usklajenost in primerljivost podatkov ter povezovanje podatkov in postopkov v družbenem sistemu informiranja.

Republiški Zakon o družbenem sistemu informiranja med skupnimi osnovami posebej določa skupne registre, in sicer:

- register prebivalstva,
- register organizacij in skupnosti in
- register prostorskih enot.

Skupni registri so eden od osnovnih pogojev za izgradnjo in delovanje usklajenega in racionalnega družbenega sistema informiranja (DSI).

Zavod SR Slovenije za statistiko (v nadaljevanju zavod) vodi in vzdržuje v sodelovanju z drugimi informacijskimi službami:

- Centralni register prebivalstva SR Slovenije (CRP);
- Enotni register organizacij in skupnosti (ROS) in
- Register teritorialnih enot (RTE), ki je del registra prostorskih enot.

Vsi trije registri pokrivajo celotno območje SR Slovenije.

2. SKUPNI REGISTRI IN ENOTNE IDENTIFIKACIJE

Skupni registri predstavljajo osnovne večnamenske baze podatkov družbenega sistema informiranja v SR Sloveniji. V skupnih registrih se vodijo in vzdržujejo podatki:

- za enolično identifikacijo enot registrov in
- njihovo osnovno opredelitev.

Uvajanje skupnih registrov, definicija enot registrov, način vodenja in vzdrževanja oziroma sistem spremljanja in posredovanja sprememb o enotah registrov, so urejeni:

¹⁾ Zakon o temeljih družbenega sistema informiranja in o informacijskem sistemu federacije (Ur.l. SFRJ, št. 68/81).

* 61000 Ljubljana, YU, Zavod SR Slovenije za statistiko
dipl.ing. geolog.

Prispelo v objavo: 1986-04-11.

- z zakoni in
- z drugimi predpisi (pravilniki, navodili...).

2.1. Naloge skupnih registrov v DSI

Kot je že omenjeno, se v skupnih registrih vodijo in vzdržujejo samo osnovni podatki o enotah za njihovo opredelitev. Podatki o dogodkih, ki se nanašajo na posamezne enote, ali o aktivnostih enot in drugi socio-ekonomski podatki o enotah se vodijo in vzdržujejo v drugih evidencah in registrih skupnega pomena za:

- področje dela,
- zdravstva,
- šolstva,
- zaposlovanja,
- davčnega poslovanja,
- področje zemljiškega katastra itd.

Skupni registri predstavljajo primarne-osnovne večnamenske baze podatkov družbenega sistema informiranja v SR Sloveniji. Njihove naloge so:

- enolična identifikacija enot;
- zajetje vseh enot;
- vodenje točnih in ažurnih podatkov za enote registra;
- posredovanje individualnih podatkov (za upravičene namene) in agregiranih podatkov;
- posredovanje enotnih identifikacij za potrebe drugih evidenc in registrov skupnega pomena;
- racionalizacija statističnih raziskovanj pri organizaciji in izvajanju ter izboljševanje kvalitete podatkov in omogočanje kompleksnih analiz;
- usklajevanje podatkov z drugimi bazami podatkov skupnega pomena;
- povezovanje in integriranje podatkov, ki se nanašajo na osebe, organizacije-skupnosti in teritorij;
- formiranje sekundarnih-novo izpeljanih registrov in primarnih-skupnih registrov in drugih evidenc oziroma registrov skupnega pomena itd.

Enote in podatki za posamezno enoto, ki se vodijo v CRP, ROS in RTE, so obravnavani v drugih referatih. Zato je podan v Prilogah 2, 3 in 4 samo pregled enot in podatkov, ki se vodijo v skupnih registrih.

2.2. Funkcija enotnih identifikacij

Podatki za enolično identifikacijo enot registrov so enotne identifikacije. Vsi subjekti družbenega sistema informiranja so obvezni, da kot identifikacijske podatke za osebe, organizacije-skupnosti in prostorske enote, uporabljajo identifikacije skupnih registrov. Ti so:

- enotna matična številka občana (v nadaljevanju EMŠO) za osebe;
- matična številka (v nadaljevanju MŠ) za organizacije-skupnosti in
- standardne šifre za teritorialne enote (v nadaljevanju SŠ-TE).

Vsebina enotnih identifikacij je v Prilogi 1.

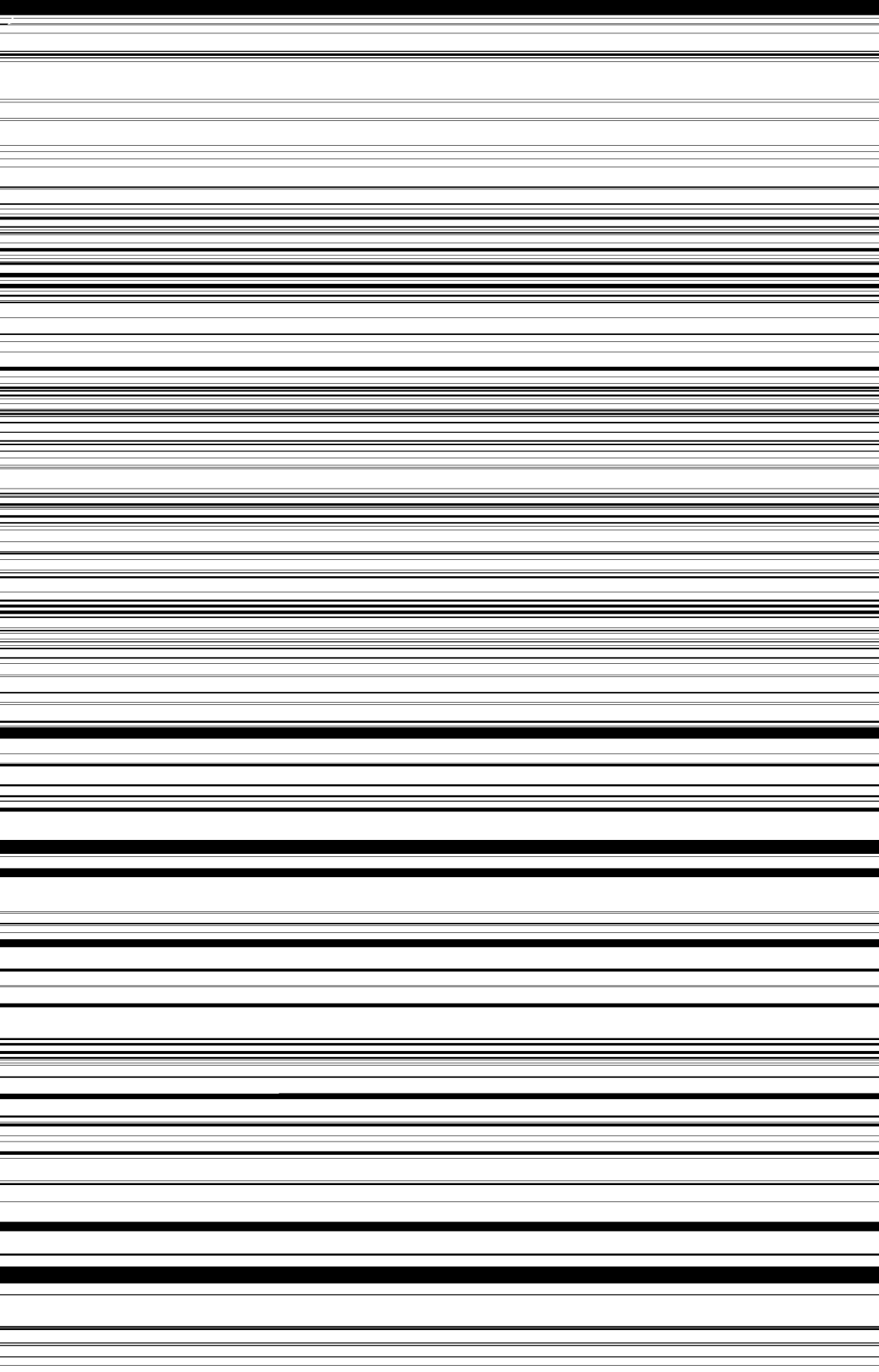
Poleg enolične opredelitve enot omogočajo enotne identifikacije povezovanje in integriranje podatkov iz drugih evidenc oziroma registrov večnamenskega pomena za potrebe socio-ekonomskih analiz, prostorskega planiranja in za druge potrebe v DSI.

Uvajanje enotnih identifikacij ter povezovanje in integriranje podatkov večnamenskih baz je bistvenega pomena za racionalno izgradnjo in delovanje DSI.

Povezovanje in integriranje podatkov nam omogoča:

- da enkrat zajete in kontrolirane podatke večkrat uporabljamo za različne namene;

- z RTE prek HŠ stalnega prebivališča samostojnega obrtnika in HŠ sedeža obratovalnice;
- s CRP prek EMŠO samostojnega obrtnika;
- z ROS prek MŠ, in sicer samo za primere kooperacij med obratovalnicami in enotami ROS ter prek HŠ naslova obratovalnic in HŠ naslova enot ROS. Ta povezava bo omogočala izdelavo različnih analiz po teritorialnem načelu, in sicer združeno za družbeni in zasebni sektor.

3.3. Povezovanje in integriranje podatkov statističnih raziskovanj

Leta 1977 je zavod začel s postopnim uvajanjem MŠ za vsa statistična raziskovanja, pri katerih je enota opazovanja enota ROS. Obstajajo pet- in več-letne serije podatkov statističnih raziskovanj, ki se lahko prek MŠ povežejo in integrirajo s podatki, in sicer iz naslednjih področij:

- statistike samoupravljanja,
- statistike narodnogospodarskih bilanc,
- statistike investicij in družbenega bogastva,
- statistike gradbeništva in stanovanj,
- statistike industrije in rudarstva,
- statistike prometa in zvez,
- statistike notranje trgovine,
- statistike gostinstva in turizma,
- statistike ekonomskih odnosov s tujino,
- statistike dela,
- statistike izobraževanja,
- statistike znanstveno raziskovalne dejavnosti,
- statistike kulture in umetnosti,
- statistike telesne kulture,
- pravosodne statistike,
- popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj l. 1981 (delno) in še za nekatera druga področja statistike.

Za vodenje in vzdrževanje CRP so vir dogodki demografske statistike, EMŠO je enotna identifikacija za vse dogodke o:

- rojstvih,
- smrtih,
- porokah,
- razvezah in
- migracijah na območju SR Slovenije (notranje selitve, priselitve in odselitve).

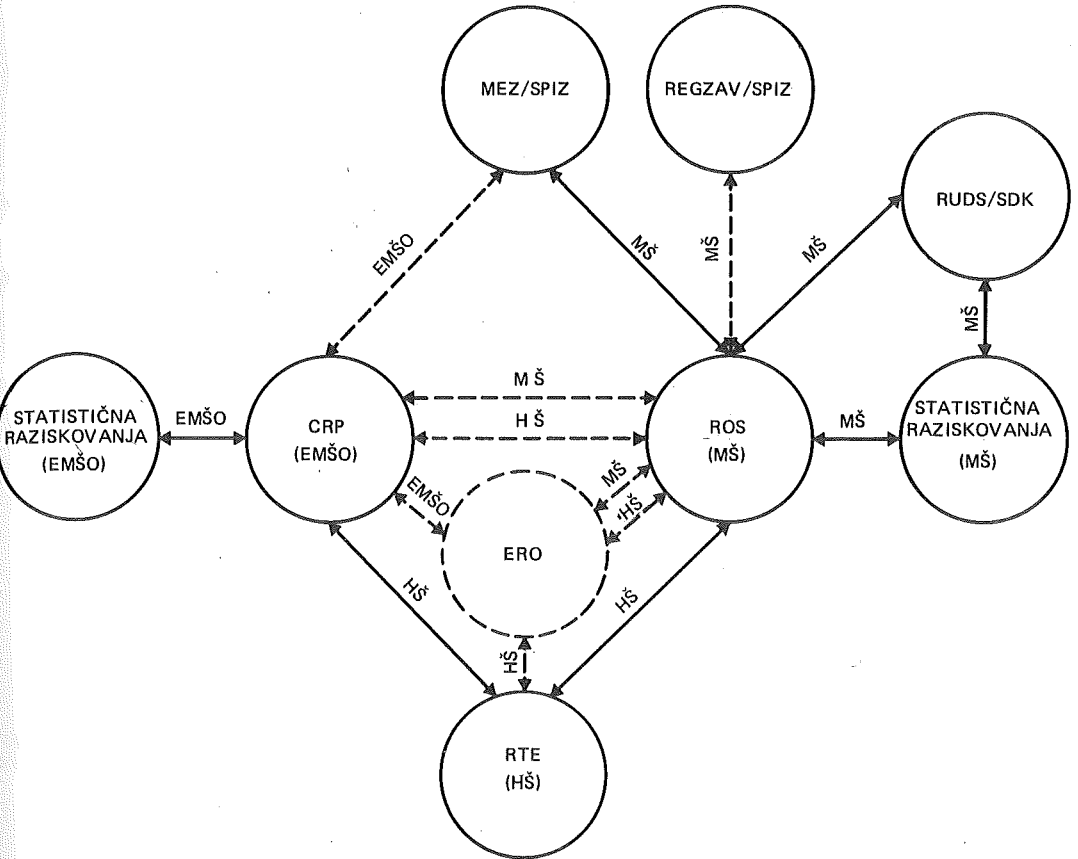
EMŠO je bila zajeta kot podatek pri Popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj leta 1981. Odstotek vpisa EMŠO je bil različen in je možno samo delno povezovanje in integriranje podatkov popisa s podatki CRP in z drugimi podatki. Od leta 1984 je EMŠO obvezni podatek za statistična raziskovanja s področja vzgoje in izobraževanja, vendar še ni možno zagotoviti 100-odstotnega zajetja EMŠO.

Za vsa omenjena področja statistike, ki imajo MŠ ali EMŠO, je možno: poleg medsebojnega povezovanja in integriranja podatkov prek MŠ in EMŠO nadaljnje povezovanje z ROS oziroma s CRP in prevzem SŠ-TE, ki omogočajo povezovanje z RTE in s tem teritorialno opredelitev podatkov za različne teritorialne ravni, ki se vodijo v RTE in za različna območja (npr. za izbrane občine, naselja, krajevne skupnosti itd.).

3.4. Povezovanje in integriranje podatkov prek enotnih identifikacij z večnamenskimi bazami podatkov zunaj sistema statističnih raziskovanj

Povezovanje podatkov CRP in Matične evidence zavezancev (MEZ) Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja (SPIZ) smo v zavodu prvič izvajali v letu 1983.

**1. SHEMA POVEZOVANJA SKUPNIH REGISTROV
 –MEDSEBOJNA IN Z DRUGIMI VEČNAMENSKIMI BAZAMI PODATKOV–
 PREK ENOTNIH IDENTIFIKACIJ**

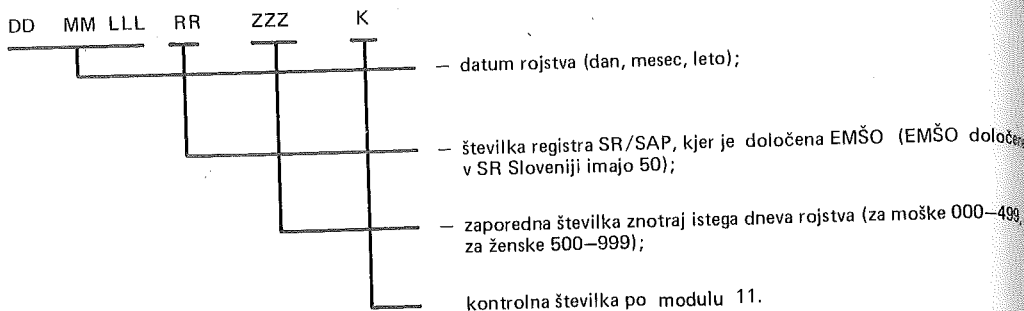
LEGENDA: ————— povezovanja že vzpostavljena
 - - - - - povezovanja, ki bodo vzpostavljena

KRAJŠAVE: EMŠO – enotna matična številka občana
 HŠ – standardna šifra za hišno številko
 MŠ – matična številka za organizacije – skupnosti

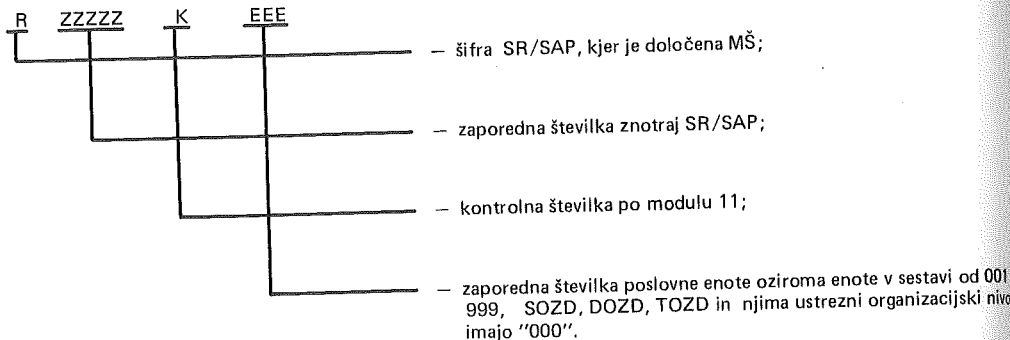
CRP – Centralni register prebivalstva SR Slovenije
 ROS – Register organizacij in skupnosti
 RTE – Register teritorialnih enot
 ERO – ~~Enotni~~ register obratovalnic SR Slovenije (bo vzpostavljen v l. 1986)
 MEZ/SPIZ – Matična evidenca zavezancev Skupnosti pokojninskega in inval. zavarovanja
 REGZAV/SPIZ – Register zavezancev za prispevek Skupnosti pokojninskega in inval. zavarovanja
 RUDS/SDK – Register uporabnikov družbenih sredstev Službe družbenega knjigovodstva

ENOTNE IDENTIFIKACIJE
– VSEBINA –

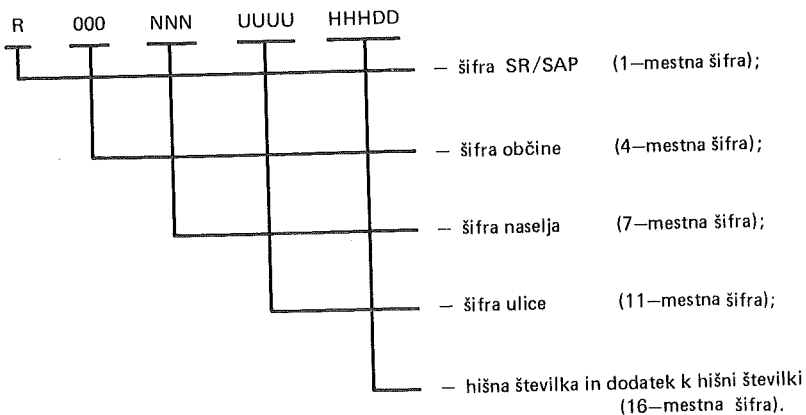
1. **ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA (EMŠO) – CRP**

2. **MATIČNA ŠTEVILKA (MŠ) ZA ORGANIZACIJE IN SKUPNOSTI – ROS**

3. **STANDARDNE ŠIFRE ZA TERITORIALNE ENOTE (SŠ–TE) – RTE**

CENTRALNI REGISTER PREBIVALSTVA SR SLOVENIJE (CRP)
- PODATKI O STALNO PRIJAVLJENIH OBČANIH -

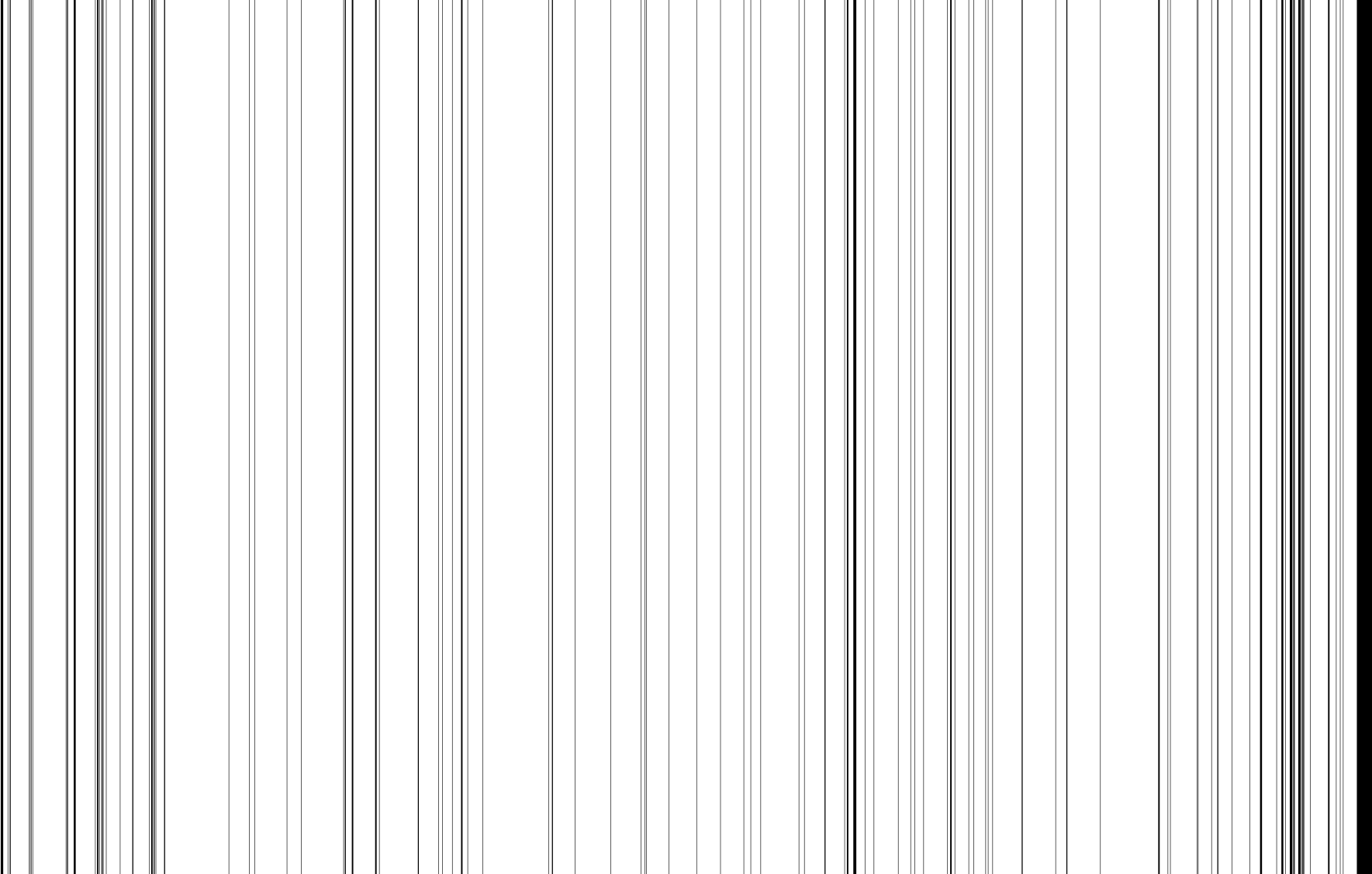
<p>I. PODATKI - zdaj</p> <p>01. ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA (EMŠO) EMŠO vsebuje: - dan, mesec in letnico rojstva, - spol (prek zaporedne številke znotraj dneva rojstva) in druge podatke</p> <p>02. PRIIMEK IN IME</p> <p>03. ROJSTNI KRAJ: SR/SAP, občina in naselje, za rojene v tujini država in kraj</p> <p>04. STALNO PREBIVALIŠČE: občina, naselje, ulica, hišna številka z dodatkom</p> <p>05. ZAKONSKI STAN</p> <p>06. IME ENEGA OD STARŠEV (s šifro je opredeljeno ali je ime očeta ali matere)</p> <p>07. DATUM VPISA V REGISTER oziroma spremembe in drugi tehnični podatki</p>
<p>II. NOVI PODATKI - na osnovi predpisov iz 1. 1984¹⁾ - rok junij 1987</p> <p>A. O OBČANU</p> <p>08. PRIIMEK OB ROJSTVU</p> <p>09. STALNO PREBIVALIŠČE: - PREJŠNJE za doseljene v SR Slovenijo - BODOČE za odseljene iz SR Slovenije</p> <p>10. PRIPADNOST NARODU, NARODNOSTI ALI ETNIČNI SKUPINI</p> <p>11. DRŽAVLJANSTVO SOCIALISTIČNE REPUBLIKE</p> <p>12. VOLILNA PRAVICA</p> <p>13. PRIIMEK IN IME OČETA</p> <p>14. PRIIMEK MATERE pred sklenitvijo prve zakonske zveze in IME</p> <p>15. ŠOLSKA IZOBRAZBA (najvišja dokončana šola)²⁾</p> <p>16. POKLIC²⁾</p> <p>17. ZAPOSILITEV (matična številka organizacije-skupnosti iz ROS)²⁾</p> <p>B. O GOSPODINJSTVU</p> <p>1. EMŠO NOSILCA GOSPODINJSTVA</p> <p>2. EMŠO vsakega od ČLANOV GOSPODINJSTVA</p> <p>3. SORODSTVENO RAZMERJE do nosilca gospodinjstva</p> <p>4. VRSTA GOSPODINJSTVA</p> <p>5. TEHNIČNI PODATKI za vodenje evidence gospodinjstev</p>

1) Pravilnik o vodenju in vzdrževanju Centralnega registra prebivalstva SR Slovenije (Ur.l. SRS, št. 18/84)

2) Podatki bodo prevzeti od Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in drugih organizacij.

V letu 1985 smo ponovno povezali 1.161.500 zapisov ME/SPIZ s CRP prek priimka, imena, spola in rojstnega datuma, ker SPIZ še nima uvedene EMŠO. Istočasno smo analizirali v ME/SPIZ podatke o šolski izobrazbi, poklicu in MŠ organizacije-skupnosti delovnega mesta ter možnost povezave ME/SPIZ prek MŠ z ROS. Pri teh poskusih smo ugotovili, da je možno za 70 odstotkov ME/SPIZ programsko prevzeti EMŠO iz CRP. Na osnovi teh rezultatov SPIZ planira, da s 1.7.1986 prevzame EMŠO iz CRP, za ostalih 30 odstotkov pa bo poiskal druge možnosti za uvajanje EMŠO do konca leta 1986.

Ko bo prek EMŠO vzpostavljena povezava med ME/SPIZ in CRP, bo zavod prevzel šolsko izobrazbo, poklic in MŠ delovnega mesta iz ME/SPIZ, kar je tudi njegova obveza za širitev vsebine CRP po predpisih iz leta 1984³⁾. Z nadaljnjim povezovanjem in integriranjem podatkov iz ME/SPIZ, CRP in ROS ter z RTE prek HŠ stalnega prebivališča iz CRP in HŠ naslova organizacije-skupnosti iz ROS se odpirajo nove možnosti za kompleksne analize o migracijah delovne sile itd., ki imajo pravgotovo velik pomen tudi za potrebe prostorskega planiranja.

Zavod prek MŠ povezuje in usklajuje podatke med ROS in Registrom uporabnikov družbenih sredstev Službe družbenega knjigovodstva (SDK) že več let. Dosežena je 98-odstotna usklajenost za vse enote registra, ki imajo enake metodološke definicije za oba registra.

Prek MŠ so povezani in integrirani podatki iz ROS in podatki SDK za nekatera statistična raziskovanja (KGI, INV). Dosežena je racionalizacija, boljša kvaliteta podatkov in usklajenost rezultatov.

Z Registrom zavezancev za prispevek (REGZAV) Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja še nismo izvajali računalniškega povezovanja. REGZAV/SPIZ vsebuje MŠ in zaenkrat smo samo vizualno analizirali podatke za eno občino.

4. NAMESTO ZAKLJUČKA

V referatu so prikazana nekatera možna povezovanja in integriranja podatkov prek enotnih identifikacij, ki se trenutno lahko izvajajo na računalniku zavoda samo v paketni obdelavi. Poleg tega so nakazane nove povezave, ki bodo vzpostavljene v letu 1986 oziroma pozneje.

S tem smo želeli prikazati tudi funkcije skupnih registrov in enotnih identifikacij pri nadaljnjih prizadevanjih za racionalizacijo in usklajenost podatkov v družbenem sistemu informiranja ter odpiranje novih možnosti za kompleksne analize tudi za potrebe prostorskega planiranja.

IZVLEČKI IZ REFERATOV SEMINARJA BAZE PODATKOV IN NJIH METODE UPORABE

Janez KOBILICA
Mestna geodetska uprava Maribor
Jože ROTAR
Republiška geodetska uprava

GRAFIČNE OSNOVE PRI UREJANJU PROSTORA IN PRIPRAVI PLANSKIH AKTOV OBČIN - KATALOG PODATKOV

Grafične osnove pri urejanju prostora in pri pripravi planskih aktov so načrti in karte, ki jih izdeluje geodetska služba. Prikazane so najvažnejše grafične osnove, tehnika njihove izdelave, problematika vzdrževanja in dostopnost oziroma nabava. Zapisani so osnovni pogoji pri pripravi tematskih kart ter njihova informacijska vrednost. Predstavljene so pomembnejše evidence in registri, ki jih izdeluje in vodi geodetska služba in, ki so predstavljene v Katalogu podatkov geodetske službe.

Peter SVETIK
Republiška geodetska uprava
Boža MAURI
Zavod SR Slovenije za statistiko

EVIDENCI TERITORIALNIH ENOT IN HIŠNIH ŠTEVILK - OSNOVI ZA REGISTER PROSTORSKIH ENOT

V prispevku je podana kratka kronologija nastajanja evidenc ROTE in EHIŠ s tehnologijo obdelave in možnostmi uporabe. Posebej je predstavljen njen kartografski in pisni del z vsebino in načini prikazov ter njun namen. V kratkem je predstavljena možnost integracije podatkov, nadgradnja in vzdrževanje, računalniška obdelava z načini šifriranja. Podan je tudi kratek pregled predpisov in možna povezava z bodočim registrom prostorskih enot.

Zlatko LAVRENČIČ
Zavod SR Slovenije za družbeno planiranje

EVIDENCE ZA POTREBE UREJANJA PROSTORA NA RAVNI DRUŽBENOPOLITIČNE SKUPNOSTI

Prispevek obravnava izkušnje pri pripravi navodil: za vodenje evidence o predpisanem varovanju prostora in o omejitvah pri posegih v prostor, o vodenju kataloga podatkov o naravnih lastnostih prostora in o vodenju evidence dejanske rabe prostora. Poudarjene so izkušnje pri opredeljevanju predmetov evidenc, njihovih namenov ter operacionalizaciji načel za lažje opredeljevanje elementov vsebine.

Vladimir KOLMAN - Republiška geodetska uprava
Ivan GABER, Rafael BOHAK - Geodetska uprava občin Velenje-Mozirje
Aleksander GERCAR - AOP Služba občine Velenje

EVIDENCA O PREDPISANEM VAROVANJU PROSTORA IN O OMEJITVAH PRI POSEGIH V PROSTOR

Evidenca je ena od osnov za izkazovanje obveznih enotnih kazalcev, ki so potrebni za pripravljane, sprejemanje in uresničevanje planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter planov družbenopolitičnih skupnosti, kakor tudi za načrtovanje posegov v prostor. V evidenci, kateri osnova so predpisi o varovanju prostora in o omejitvah pri posegih v prostor se vodijo podatki o vrsti varovanja prostora glede na izključno, omejeno ali nadzorovano rabo. Podatki so opredeljeni na parcelo, tako da predstavlja evidenca o predpisanem varovanju prostora in o omejitvah pri posegih v prostor, nadgradnjo zemljiškega katastra.

Anton PROSEN - FAGG - VTÖZD Gradbeništvo in geodezija
Breda ŽUN - Zavod za družbeno planiranje Ljubljana

EVIDENCA O NARAVNIH LASTNOSTIH PROSTORA

Izhajajoč iz metodologije sistema družbenega planiranja ter urejanja prostora so v prvem prispevku podrobneje razčlenjene naravne lastnosti prostora kot osnova za kvalitetno valorizacijo prostora, kot sestavni del analize razvojnih možnosti. Evidenca bo v tej fazi nastavljena v obliki kataloga podatkov, ki so pomembni za planiranje na občinski ravni, istočasno pa osnova za izdelavo izvedbene urbanistične dokumentacije. V drugem prispevku je prikazan izbor prostorskih evidenc o naravnih lastnostih prostora, ki so bile zbrane v katalogu z delovnim naslovom: Pogoji in potrebe ohranjanja kulturne krajine petih ljubljanskih občin.

Andrej BILC - Geodetski zavod SRS
Zalka JEREB - Zavod za družbeno planiranje občine Nova Gorica

EVIDENCA DEJANSKE RABE PROSTORA

Prvi prispevek obravnava zasnovo evidence o dejanski rabi prostora kot je bila oblikovana za pripravo navodila. Predstavljena je vsebina evidence z osnovnimi značilnostmi, pomembnimi za uporabo. Poudarjena je njena modularna sestava, ki omogoča, da vsebino nadgrajujemo s podrobnejšimi podatki, ne da bi s tem menjali izkazovanje na bolj generalnih nivojih. Podani so viri podatkov za nastavitev evidence, med katerimi trenutno izstopa interpretacija posnetkov cikličnega aerosnemanja SR Slovenije. V zaključku so podane usmeritve tehničnega razvoja, ki lahko perspektivno izboljša uporabo te in drugih prostorskih evidenc.

V drugem prispevku je predstavljen primer uporabe in vzdrževanja evidence o pozidanih površinah za potrebe urbanistične in planske službe v občini Nova Gorica.

Janko ROZMAN - Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FAGG

AVTOMATIZIRANA KARTOGRAFIJA ZA PUBLIKACIJSKO DEJAVNOST

Sinopsis

Avtomatizirana kartografija nam nudi možnost za hitro in učinkovito izdelavo tematskih kart z računalniki. Podatki, ki jih želimo prikazati, morajo biti prostorsko opredeljeni. Geodetski podatki nam nudijo osnovo, na kateri prikazujemo različne tematike. Podani so primeri povezave geodetskih podatkov iz ROTE ter statističnih podatkov.

Marija BOGATAJ

Inštitut za komunalno gospodarstvo FAGG

INFORMACIJSKI SISTEM V KOMUNALNEM GOSPODARSTVU KOT PODPORA PROSTORSKIM EVIDENCAM

Članek daje kratek opis informacijskega sistema v komunalnem gospodarstvu (ISKG), pri tem pa poudarek informacijskemu sistemu komunalnih oskrbovalnih sistemov (ISKOS) in informacijskemu sistemu stavbnih zemljišč (ISSZ) kot podsistema v ISKG.

IZ UPRAVNE PRAKSE

ZARADI NEIZDAJE USTREZNE ODLOČBE IMA KOMASACIJSKI UDELEŽENEC PRAVICO VLOŽITI PRITOŽBO PO 2. ODSTAVKU 218.ČLENA ZAKONA O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU IN VLOŽITI TOŽBO PO 26.ČLENU ZAKONA O UPRAVNIH SPORIH, ČE JE V NJEGOVI ZADEVI ORGAN PRVE STOPNJE ŽE ODLOČIL, TA ODLOČITEV PA JE BILA POZNEJE PO ORGANU DRUGE STOPNJE ODPRAVLJENA IN ZADEVA VRNjena V PONOVI POSTOPEK (SODBA VRHOVNEGA SODIŠČA SLOVENIJE U 127/85-5 Z DNE 14.11.1985).

Gre za tako imenovani molk organa; situacijo, ko upravni organ ne izda odločbe in je ne vroči stranki v predpisanem roku. V tem primeru se šteje, da je zahtevek stranke zavrnjen in stranka ima možnost, da uporabi pravna sredstva zaradi uveljavitve svojih pravic ali pravnih koristi. Rok za organ prve stopnje je določen v 1. odstavku 218. člena, rok za organ druge stopnje pa v 1. odstavku 247. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur.l.SFRJ št. 32/78).

V primeru molka organa prve stopnje ima stranka pravico do pritožbe, v primeru molka organa druge stopnje pa pravico sprožiti upravni spor na podlagi 8. in 26. člena Zakona o upravnih sporih (Ur.l. SFRJ št. 4/77). Z navedenimi določbami obeh zakonov naj bi se zagotovilo varstvo pravic občanov v upravnem postopku in onemogočilo šikaniranje občanov s strani upravnih organov. Poudariti je treba, da je to posebno varstvo predvideno le za primere, ko je bil uveden, oziroma ko naj bi se uvedel postopek na zahtevo stranke. Zato zakon v stvareh, v katerih se je začel postopek po uradni dolžnosti, ne določa roka za izdajo odločbe organa prve stopnje.

Drugačna je seveda situacija, če je bila v postopku, ki se je začel po uradni dolžnosti, že sprejeta kakšna odločitev upravnega organa, ki je za stranko neugodna, ali bi ji povzročila neugodne posledice. Stranka ima v takem primeru možnost, da uporabi vsa z zakonom predvidena prav-

na sredstva.

PRIMER:

Na pritožbo komasacijskega udeleženca je bila odpravljena odločba komasacijske komisije, zadeva pa vrnjena v ponovni postopek z nalogo, da se komasacijskemu udeležencu dodeli primerno zemljišče iz komasacijskega sklada. Komasacijska komisija v primernem roku ni izdala nove odločbe, nakar se je komasacijski udeleženec pritožil zaradi zavlačevanja postopka. Organ druge stopnje na pritožbo ni reagiral, komasacijski udeleženec pa je sprožil upravni spor, ker je štel, da je njegova pritožba zavrnjena, oziroma da je zavrnjena dodelitev drugega primernega zemljišča. V odgovoru na tožbo je organ druge stopnje kot tožena stranka opravičeval svoj molk s trditvijo, da v komasacijskem postopku ni mogoče uporabljati in se sklicevati na določbe Zakona o splošnem upravnem postopku glede nepravčasne izdaje odločbe. Postopek komasacije namreč ni uveden na zahtevo stranke, temveč na podlagi odločbe občinske skupščine. Odločba o novi razdelitvi zemljišč je zaključni akt dolgotrajnega postopka, pri čemer se celotno komasacijsko območje obravnava kompleksno. Posameznih pritožb ni mogoče obravnavati ločeno od ostalih; to pa pomeni, da ni mogoče upoštevati splošnih rokov, določenih v Zakonu o splošnem upravnem postopku.

Vrhovno sodišče je tožbi ugodilo in toženi stranki (drugostopnemu organu) naložilo, da odloči o tožnikovi pritožbi v smislu določb 246. člena Zakona o splošnem upravnem postopku.

Iz obrazložitve sodbe:

Res je, da določbe 218. člena in 246. člena Zakona o splošnem upravnem postopku obvezujejo upravne organe, da izdajo odločbe v predpisanih rokih le za primere, kadar se uvede postopek na zahtevo strank. Odločba o novi razdelitvi zemljišč iz komasacijskega sklada se res ne izda na zahtevo stranke, temveč po uradni dolžnosti in je komasacijski udeleženec, dokler taka odločba še ni izdana, ne more izsiliti. Njegove pravice zaradi tega namreč niso z ničemer kršene. Do izdaje odločbe o razdelitvi komasacijskih zemljišč komasacijski udeleženci še vedno posedujejo in obdelujejo zemljišča, ki so jih sami vložili v komasacijski sklad. Toda, če je bila odločba organa prve stopnje glede posameznega komasacijskega udeleženca na njegovo pritožbo v pritožbenem postopku o novi razdelitvi zemljišč odpravljena in zadeva vrnjena temu upravnemu organu v ponoven postopek, ni več mogoče šteti, da pravice takega udeleženca niso prizadete, če v ponovnem postopku upravni organ ne izda nove odločbe. Zato ima tak udeleženec zaradi uveljavitve svoje pravice po 88. členu Zakona o kmetijskih zemljiščih pravico vložiti pritožbo po 2. odstavku 218. člena Zakona o splošnem upravnem postopku in vložiti tožbo po 26. členu Zakona o upravnih sporih, saj more samo na tak način učinkovito varovati svojo pravico, da se mu dodelijo druga primerna zemljišča.

Stanko Pristovnik

V dvaindevetdesetem letu starosti je 27. aprila umrl prof.dr. Eduard Imhof. Prof. Eduard Imhof se je rodil 25. januarja 1895 v Schiersu v Švici. Študiral je geodezijo in topografijo, pa še geografijo in geologijo. Takoj po študiju, leta 1919, se je zaposlil kot asistent na geodetskem inštitutu tehniške visoke šole v Zürichu, kjer je še istega leta postal docent za topografijo in izdelavo kart. Leta 1925 je bil imenovan za profesorja kartografije; še istega leta je na visoki šoli ustanovil kartografski inštitut, ki je bil prvi tovrstni visokošolski inštitut.

Zelo zgodaj se je med prvimi začel znanstveno ukvarjati s problemi kartografske generalizacije, predvsem pa z metodami prikaza reliefa. Napisal je več razprav in člankov, leta 1950 pa pomembno knjižno delo: *Gelände und Karte*. Leta 1965 je izšla njegova knjiga *Kartographische Geländedarstellung* in leta 1972 *Thematische Kartographie*. Knjige so odlični učbenik kartografije.

Deloval je kot topograf pri raziskovalni ekspediciji na Kitajskem, organiziral v Švici mednarodne kartografske tečaje in predaval o geografskih in kartografskih temah po Evropi in Ameriki.

Leta 1960 je bil med ustanovitelji Mednarodnega kartografskega združenja (ICA) in njegov prvi predsednik. Osnoval je tudi Mednarodni kartografski letopis.

Profesor Imhof pa je bil tudi nadarjen slikar in navdušen alpinist. Ta dva konjička sta se pri njem dopolnjevala in bogatila njegova kartografska dela.

Njegovi akvareli in grafike z motivi gora so v bistvu čudovito natančne in poglobljene študije prikaza bogastva reliefnih oblik.

Eduard Imhof se je ukvarjal z izdelavo kart vse svoje življenje, več kot osemdeset let. Svojo prvo karto je narisal kot osemletni deček, zadnje pa še pred nekaj leti!

Težko je med Imhofovimi deli poiskati najlepše, vsekakor pa je njegovo najboljše delo švicarski nacionalni atlas.

Vsaka Imhfova karta je čudovita in enkratna mojstrovina zase, relief izstopa tako slikovito in plastično, kot nam ga ne more pričarati noben tehnični pripomoček.

Njegovo zadnje kartografsko delo je barvni akvarel reliefa Švice v merilu 1 : 200.000. Kratek čas pred njegovo smrtjo je izšel Mednarodni kartografski letopis za leto 1985 z labodjim spevom profesorja Eduarda Imhofa: zanimivim in duhovitim esejem "Blišč in beda kartografije".

Profesor Eduard Imhof je imel prijatelje povsod po svetu in tudi med nami. Obiskal nas je leta 1973, ko je na FAGG gostoval del njegove stalne razstave iz alpskega muzeja v Bernu. Njegova razstava in študij njegovih del in knjig, posebej pa še osebnosti stik z njim je dal slovenskim kartografom novo vzpodbudo pri izdelavi kart.

Odšel je velik človek, umetnik in velik kartograf; ostala pa so njegova dela, ki pričajo o njegovi veliki ljubezni do narave in človeka. Še dolgo se bomo učili od njega in se ga radi spominjali.

Branko Rojc

RAZNE NOVICE IN ZANIMIVOSTI

INTERVJU

Po tem, ko smo se v prvi številki Geodetskega vestnika pogovarjali z direktorjem Republiške geodetske uprave, smo se v drugem krogu pogovorov obrnili na vodilne delavce v geodetskih delovnih organizacijah. Njim je še toliko teže, saj vodijo v teh kriznih časih množico geodetskih strokovnjakov, ki jih je potrebno koristno zaposliti. Zadnja leta jih še posebno tare stalno upadanje deleža geodetskih storitev, financiranih iz proračuna. Iz tega bi sledilo, da se manjša tudi interes za izvajanje programa geodetskih del.

Geodetski zavod SRS
- Rudi ZAVRL

Vprašanje: tov. Zavrl, na vas se obračamo kot na predsedujočega v Skupnosti geodetskih delovnih organizacij SR Slovenije in kot na novega direktorja Geodetskega zavoda SRS. Ker ste že dlje časa aktivno prisotni v vodstveni strukturi naše največje geodetske delovne organizacije in ste s tem tudi do neke mere vplivali na razvoj dogodkov v geodetski službi, vas prosimo za oceno sedanjega trenutka - tako geodezije kot stroke kot tudi položaja Geodetskega zavoda SRS.

Odgovor: Uvodoma naj opozorim na pomembne razlike med pojmi dejavnost zavoda, geodetska dejavnost in geodetska služba, ki jih Geodetski zavod SRS kot delovna organizacija mora upoštevati pri svojem delu. Dejavnost Geodetskega zavoda SRS predstavljajo vse aktivnosti in ravnanja delavcev zavoda, ki rezultirajo z ustvarjenim dohodkom. Zavodova glavna dejavnost je izmera in kartiranje v okviru poslovnih, tehničnih in finančnih storitev. Poleg glavne dejavnosti je zavod registriran in opravlja tudi druge stranske dejavnosti, ki so prav tako pomembne (projektiranje nizkih in vodnih zgradb, priprava strokovnih podlag za prostorsko planiranje, tiskarska in reprografska dejavnost, servisiranje geodetskih inštrumentov itd.). Če skušamo primerjati pojem zadev geodetske službe z zavodovo dejavnostjo, potem je potrebno ugotoviti, da so zadeve geodetske službe ožji pojem in pomenijo le tiste izdelke in storitve Geodetskega zavoda SRS, ki jih je družba opredelila v geodetski zakonodaji kot zadeve geodetske službe in jih Geodetski zavod SRS opravlja na podlagi zakonskih, samoupravnih in pogodbenih razmerij z družbenopolitično skupnostjo. V organizaciji geodetske službe seveda predstavlja Geodetski zavod SRS največjega izvajalca oziroma operativno delovno organizacijo, ki je bila prvenstveno ustanovljena za operativno izvajanje zadev geodetske službe. Kljub temu, da delež zavodove dejavnosti, ki ga tako v operativnem kot finančnem smislu zavod realizira za zadeve geodetske službe od leta 1981 nenehno upada (delež celotnega prihodka zavoda iz naslova zadev geodetske službe po republiških programih se je v zadnjem srednjeročnem obdobju gibal med 10 % in 20 %), je v planih Geodetskega zavoda SRS izvajanje del za geodetsko službo prioriteto. Vendar pa je potrebno z enako mero pozornosti obravnavati tudi druge dejavnosti zavoda - tudi geodetske, ki jih izvajamo za druge naročnike, kajti v razmerah gospodarskih težav je to odločilnega pomena za obstoj naše delovne organizacije.

Stanje v geodetski službi z vidika Geodetskega zavoda SRS kot največje operativne delovne organizacije ocenjujemo v grobem takole:

- srednjeročni program geodetskih del ter dolgoročne usmeritve razvoja geodetskih evidenc, ki sta pred sprejemom, z vsebinskega vidika ocen-

ujemo kot kvaliteten premik naprej, saj dajeta evidencam geodetske službe in službi sami tisto vlogo in pomen v družbi, ki ji kot informacijski službi za bistvene podatke o prostoru gre;

- kljub podpori programov s strani uporabnikov se zdi, kot da gre financiranje izdelave evidenc geodetske službe popolnoma svojo pot, kjer se ne glede na nujne potrebe pri dodelitvi sredstev iz proračunov DPS za te namene preprosto uporablja metodo indeksiranja glede na predhodno obdobje, kar za geodetsko službo, poznavajoč dejansko stanje, ni primeren kriterij;
- pozitivni premiki so storjeni pri ugotavljanju realne vrednosti geodetskega dela s tem, da je potrebno vložiti še mnogo naporov za objektiviranje vrednosti geodetskega dela na eni strani ter pripravi standardov geodetskih evidenc ter normativom potrebnega delovnega časa na drugi strani.

Zaradi pomembnosti je ugotavljanju realne vrednosti potrebno posvetiti posebno pozornost, ker le realna vrednost geodetskega dela lahko ob kvalitetnem delu izvajalcev zagotavlja:

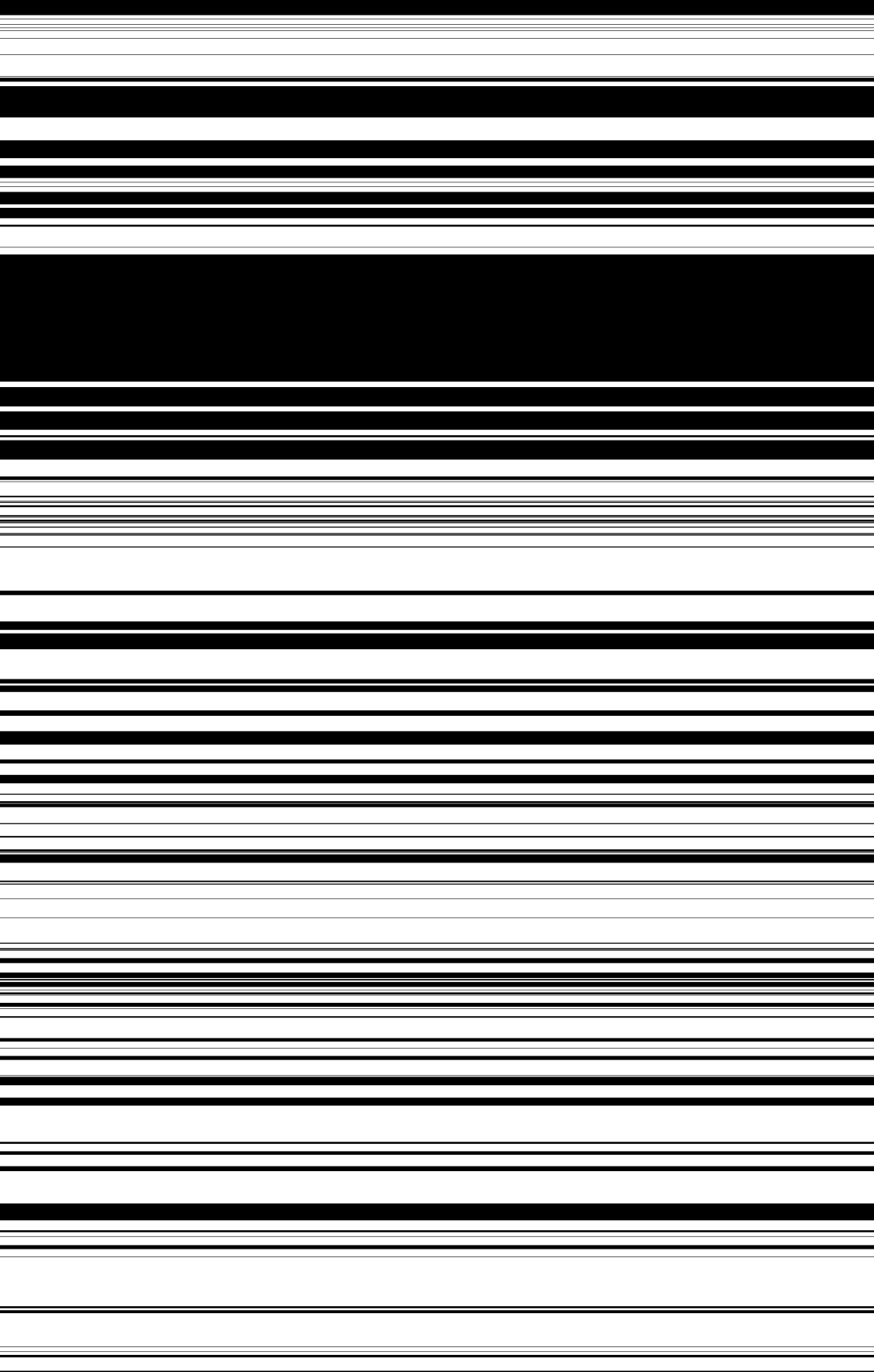
- akumulacijo, ki je potrebna za posodabljanje tehnologij na področju geodetske stroke in s tem zmanjševanje zaostajanja za razvitim svetom na tem področju;
- vlaganje v lasten razvoj, ki mora postati ne breme, temveč vzpodbujevalec kvalitetnega dela in boljših storitev in izdelkov in
- stimulative osebne dohodke strokovnjakov, katerih stopnja strokovne izobrazbe je za četrtno višja od stopnje strokovne izobrazbe gospodarstva v SR Sloveniji in ki bodo temelj za vodenje produktivne in kakovostne kadrovske politike.

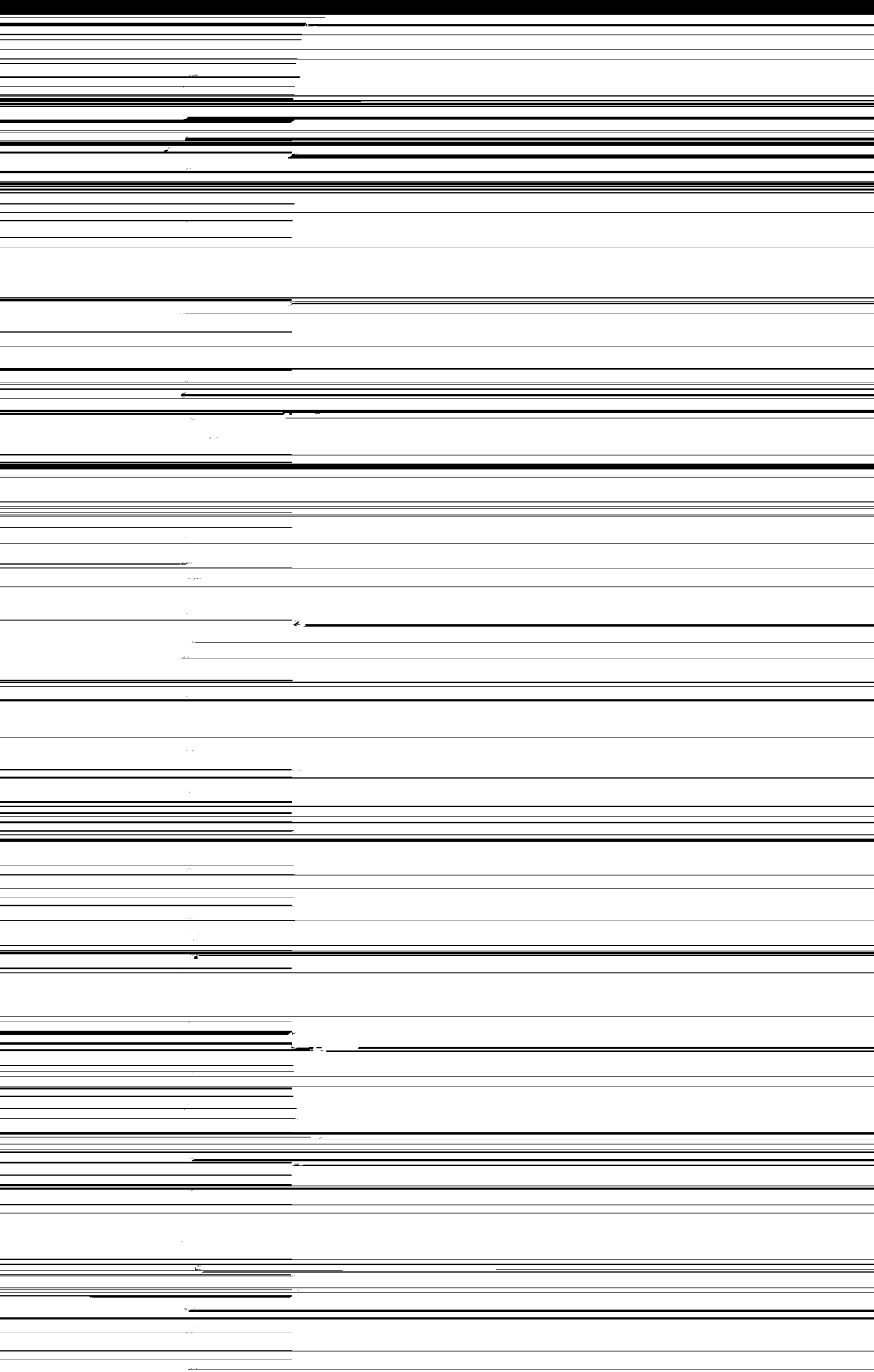
Ker gre pri urejanju razmerij v okviru geodetske službe na relaciji naročniki - izvajalci - uporabniki za elemente, ki so značilni za sporazumevanje v interesnih skupnostih materialne proizvodnje, ima na tem področju Skupnost geodetskih OZD Slovenije posebej pomembno vlogo. Skupnost sicer ni pravna oseba, vendar je njen položaj pomemben predvsem v medsebojnem dogovarjanju o kvaliteti in pravočasni izvedbi geodetskih del po programih DPS, pri ugotavljanju vrednosti geodetskih del, normativih, standardih, pri vlogi geodetskih OZD v okviru Zveze geodetov Slovenije ter njenih društev itd. Delo in odnose v Skupnosti geodetskih OZD Slovenije in njenih članic lahko ocenim kot korektne in konstruktivne in na tem področju tudi v bodoče ni pričakovati posebnih problemov. Z vso pozornostjo bo obravnavana pobuda izobraževalnih organizacij za včlanitev v skupnost geodetskih OZD Slovenije, predvsem FAGG-VTOZD Gradbeništvo in geodezija, ki se glede na svoj status in Zakon o visokem šolstvu deloma pojavlja tudi kot izvajalska organizacija.

Vprašanje: Gotovo položaj geodetskih delovnih organizacij ni najbolj ugoden. Na domačem trgu ni zaznati večjih pozitivnih premikov, konkurenca na tujih tržiščih je skoraj nedosegljiva. Geodetski zavod SRS ima določene izkušnje tudi na delih v tujini - kakšni so obeti na tem področju?

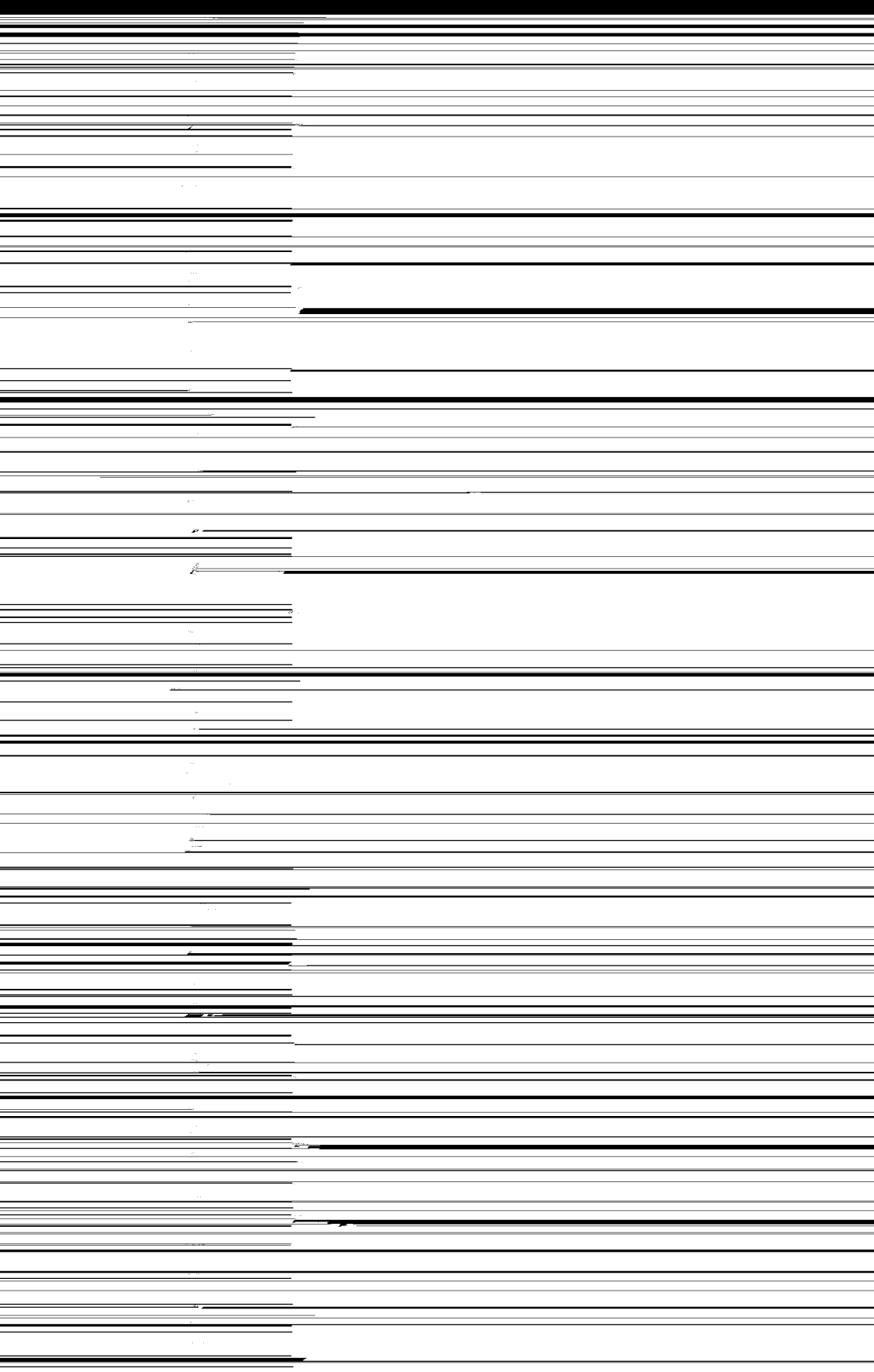
Odgovor: Kot je znano, je Geodetski zavod SRS v letih 1983 in 1984 izdelal v Libiji za potrebe kmetijstva geodetska dela (izdelava ortofoto nacrtoval z višinsko predstavo v merilu 1:10 000) v vrednosti prek enega milijona dolarjev, kar predstavlja za tovrstna dela velik posel. Glede na dejavnost zavoda, njegovo velikost, zapolnitev kapacitet v razmerah, ko se delež klasičnih del za "državo" zmanjšuje in ne nazadnje glede na to, da je tudi zavod dolžan prispevati svoj delež h gospodarski stabilizaciji in povečanju deviznega priliva države, nadaljujemo aktivnosti za pridobitev del v inozemstvu oziroma za inozemstvo. Geodetski zavod SRS nima lastne zunanjetrgovinske registracije in je vključen v poslovno skupnost Rudis, ki je registrirana tudi za zavodovo dejavnost. Prek Rudisa so posredovane ponudbe za pridobitev del v Saudovi Arabiji, Sovjet-

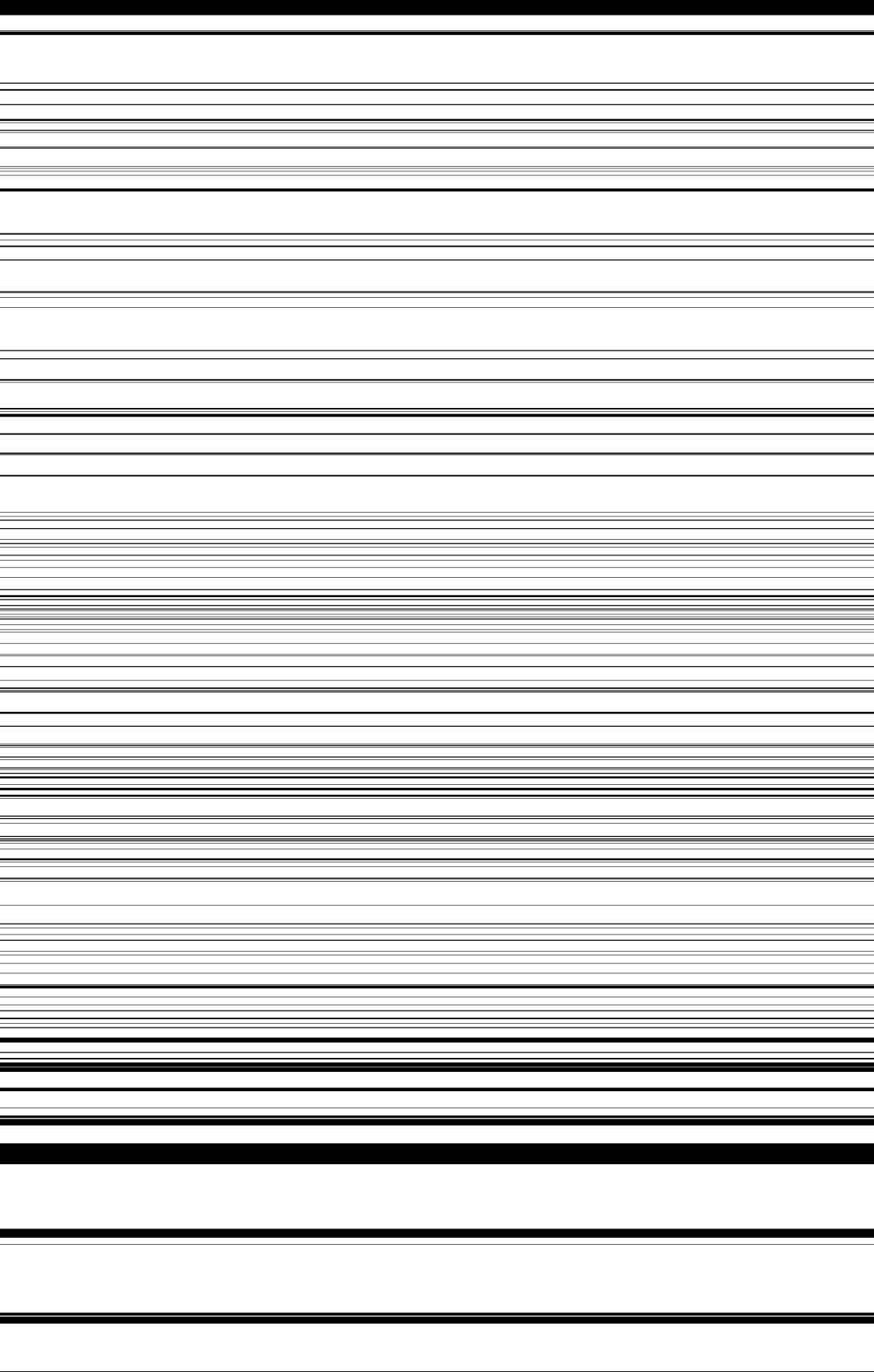

1980 dalo vzpodbudne rezultate. Začelo se je z vključevanjem v izvajanje programa 1981-85, povezavami z drugimi sorodnimi organizacijami in trdnjšimi dogovori s posameznimi investitorji o trajnem izvajanju geodetskih del. Sektor se je uspešno vključil v program ureditve kmetijskih zemljišč v Vipavski dolini in si pridobil dela tako pri projektiranju in izvajanju melioracij kot komasacij (v sodelovanju z GZ SRS, Ljubljana).

Pogledi v nadaljnje delo so opredeljeni v srednjeročnih in dolgoročnih programih dela in razvoja celotne DO Projekt. Naloge geodetskega sektorja so predvsem nadaljevanje take intenzivnosti dela kot v preteklem obdobju, istočasno pa se v okviru programov izvajanja geodetskih del v SR Sloveniji vključevati v izvajanje tistih nalog, ki jih je možno kadrovske in tehnično opraviti na ožjem območju.

Kljub temu, da se ti programi vsako leto rapidno krčijo, smo optimistični in pričakujemo znatnejšo potrebo po informacijah in strokovnih podlagah, ki jih nudi geodetska služba.

Na taka predvidevanja so usmerjena tudi vsa strokovna, kadrovska in tehnična izpopolnjevanja.

Upamo, da se glede na nepisano pravilo ponavljanja krize v geodetski službi cca vsakih 20 let ponovno pričenja dokaz pravega pomena te dejavnosti.

- - -

Po razgovorih z vodilnimi strukturami naših delovnih organizacij (seveda smo jim omejili prostor za odgovore, zato so opozorili le na probleme, ki so v tem trenutku najbolj pereči) upamo, da si boste zaključno razmišljanje o položaju operative v geodetskih delovnih organizacijah poskušali ustvariti sami.

V imenu uredniškega odbora se vsem sodelujočim zahvaljujem za sodelovanje z željo, da bi že v bližnji prihodnosti optimistični načrti prevladali nad pesimističnimi.

Razgovor vodila
Božena Lipej

MOŽNOSTI INVENTIVNEGA DELA V OBČINSKIH GEODETSKIH UPRAVAH

Samo tarnanje in stokanje nas je. Mnoge samo še tožba o kruti usodi drži pokonci. Ne držimo koraka s časom. Kot stroka zaostajamo. Republiška geodetska uprava ne izpolnjuje pričakovanj občinskih geodetskih uprav. Ni jasnih smernic in konkretnih navodil. Uvajanje novih evidenc je stihijsko. Uvajanje računalniške tehnologije je zamrlo in ni enotno. Potrebujemo napredno, pogumno pa tudi avtoritativno vodstvo Republiške geodetske uprave. Nujna je ustanovitev učinkovite ekspertne skupine za organizacijo geodetske službe, za razvoj in opremo. Nujno je skladno delovanje RGU, občinskih geodetskih uprav, delovnih organizacij, šolstva in raziskovalnih institucij.

Ja, tako je pri nas. Oni v Ljubljani ne dajo nič od sebe, mi po občinskih upravah pa stokamo, da se s tako plačo še preživljati ne da. Pa vendar pravica kritiziranja pomeni tudi dolžnost aktivnega dela. Pometanje v svoji upravi. Izpraševanje vesti o delu v domačem kolektivu. Dolžnost vsakega delavca je, da uporablja svojo glavo, pa četudi ni sistimiziran kot raziskovalec. Načelnik (direktor) je prvi, ki je odgovoren, da je delo kolektiva res ustvarjalno. Podpisovanje odločb, strokov-

ni pregledi, kontrola dela, .. je opravljanje utečenega, rutinskega, obrtniškega dela in ne sme biti največji domet vodilnega upravnega delavca, pa čeprav ima le ob takem delu realne možnosti, da bo lahko užival penzijo.

V Novem mestu že dolgo prevladuje težnja po spremembah v vsebini, načinu dela in delovnih sredstvih. Dvig norme, večja zagnanost in poostren nadzor kratkoročno lahko da boljšo kvaliteto in večjo storilnost, ne pomeni pa še koraka naprej. V letu 1985 smo se prvič prijavili na razpis Občinske raziskovalne skupnosti z nalogo "Izdelava geodetskih načrtov manjšega obsega v poljubnem merilu in formatu".

Ob prijavi so se porajale številne dileme in zdelo se je, da nalogi ne bomo kos:

- občinska geodetska uprava ni raziskovalna institucija,
- ni raziskovalnega kadra,
- preobremenjenost s tekočim poslovanjem,
- spremembe v poslovanju so domena izvršnega sveta in Republiške geodetske uprave.

Občinska raziskovalna skupnost Novo mesto je nalogo sofinancirala z 250.000,00 din. Po cenah iz leta 1985 je to 416 ur dela diplomiranega inženirja (600 din/uro). Ocenjujemo, da smo delo uspešno opravili. Izdelani postopki so že potrjeni v praksi. Zasnovo naloge smo predstavili na geodetskem dnevu v Škofji Loki. Pomembno je, da smo sredini, v kateri delamo, predvsem pa sebi dokazali, da je z znanjem in smelostjo možno spreminjati miselnost, delati boljše, ceneje in lažje. Začeli smo z majhnimi koraki, trdno smo odločeni spreminjati razmere v občinski upravi, upamo pa, da tudi v geodetski službi kot celoti.

Za leto 1986 smo prijavili nalogo "Poizkus nastavitve evidence dejanske rabe zemljišč za potrebe urejanja prostora v občini Novo mesto".

Uprava je redno poslovala. Nerazumevanje izgine, če se potrudiš in zadevo pravilno predstaviš. Potrebna je velika osebna angažiranost in delo tudi izven plačanega delovnega časa.

Sam sem poizkusil in ugotovil, da se da, le verjeti je treba v zastavljeni cilj. Prav bi bilo, da bi nas bilo več takih. Na novomeški upravi nisem edini, pa tudi prvi ne.

Že nekaj let je minilo, kar so sodelavci začeli razmišljati o obnovi zemljiškega katastra in končali prvo katastrsko občino, predno so bile objavljene uradne smernice in navodila Republiške geodetske uprave.

S tem sestavkom želim vzpodbuditi kolege po Sloveniji. Vključevanje občinskih geodetskih uprav v raziskovalno dejavnost je možno v vsaki občini in je lahko v veliko pomoč Republiški geodetski upravi. Tu se tudi odpira možnost sofinanciranja v testnih občinah.

Franci Bačar

Alojz Podpečan – osemdesetletnik

Te dni praznuje osemdesetletni-
co rojstva geodet, redni univerzitet-
ni profesor kartografije dr. Alojz
Podpečan.

Alojz Podpečan je eden tistih slo-
venskih strokovnjakov, ki so po
vojni zgradili temelje sodobne slo-
venske geodezije in kartografije.

Diplomiral je leta 1931 v Zagre-
bu. V tem času v Sloveniji zanj ni
bilo dela, zato je odšel, tako kot
številni drugi v Srbijo. Tam se je
strokovno uveljavil pri geodetskih
delih, služboval v ministrstvu za fi-
nance v Beogradu, vodil v Kostolcu
geodetska dela pri raziskovanju lig-
nitnih težišč, gradnji termoelektrar-
ne in drugih odgovornih projektih.

Po osvoboditvi se je vrnil v Slo-
venijo in se vključil v pedagoško
delo: vodil je tečaj za pomožne teh-
nike na mladinski delovni akciji pri
gradnji železniške proge Samac-
-Sarajevo. S tem je začel svoje bo-
gate strokovne izkušnje prenašati
na mlajše generacije. Poučeval je
na gradbeni srednji šoli, leta 1953
pa je bil imenovan za docenta na
Tehniški visoki šoli v Ljubljani. Tu
je na geodetskem oddelku predaval
več predmetov, kmalu pa se je po-
svetil predvsem kartografiji, ki ji je
ostal zvest do danes.

Svoje znanje je nenehno bogatil
tudi s stiki s tujino, s strokovnim in
znanstvenim delom v obliki referatov
na različnih posvetovanjih in
pisanjem učbenikov.

Svoje strokovno delo je leta 1968
potrdil z doktoratom tehniških zna-
nosti s področja kartografije.

Večkrat je kot predavatelj sode-

loval na podiplomskem študiju v
Zagrebu.

V priznanje za njegovo delo mu
je Zveza geodetskih inženirjev in
geometrov Jugoslavije podelila na-
slov častnega člana.

Profesor Alojz Podpečan je sode-
loval pri vzgoji številnih generacij
geodetov in kartografov, ki so po-
stali nosilci razvoja slovenske kar-
tografije.

BRANKO ROJC

IZ DELA ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE IN ZVEZE GIG JUGOSLAVIJE

Zveza društev urbanistov Slovenije
Zveza geodetov Slovenije
Programsko organizacijski odbor za pripravo seminarja

POROČILO O IZVEDBI SEMINARJA BAZE PODATKOV IN NJIH METODE UPORABE
ZA UREJANJE PROSTORA - Maribor, 9. do 11.4.1986

1. OSNOVNI PODATKI

1.1. Cilji

Z novo prostorsko zakonodajo in na njo vezanimi podzakonskimi predpisi se v občinah odpirajo problemi praktičnega izvajanja prostorskih sestavin družbenih planov in prostorskih izvedbenih aktov. Za izdelavo prostorskih dokumentov je potrebna vrsta podatkov in evidenc, ki jih zbirajo in obdelujejo različni nosilci. Da bi olajšali delo pri pripravi prostorskih dokumentov, še posebej pa, da bi bili le-ti čimbolj enotno izdelani, smo na seminarju želeli doseči naslednje cilje:

- planerje in načrtovalce na nivoju občine seznaniti s podatki, ki so na razpolago za pripravo strokovnih podlag in prostorskih sestavin planskih aktov;
- predstaviti nove evidences, predpisane z Zakonom o urejanju prostora;
- predstaviti podatkovne baze in informacijske sisteme, ki tvorijo podporo prostorskemu vidiku družbenega planiranja.

1.2. Program

Ustrezno ciljem so bila v program seminarja vključena naslednja področja:

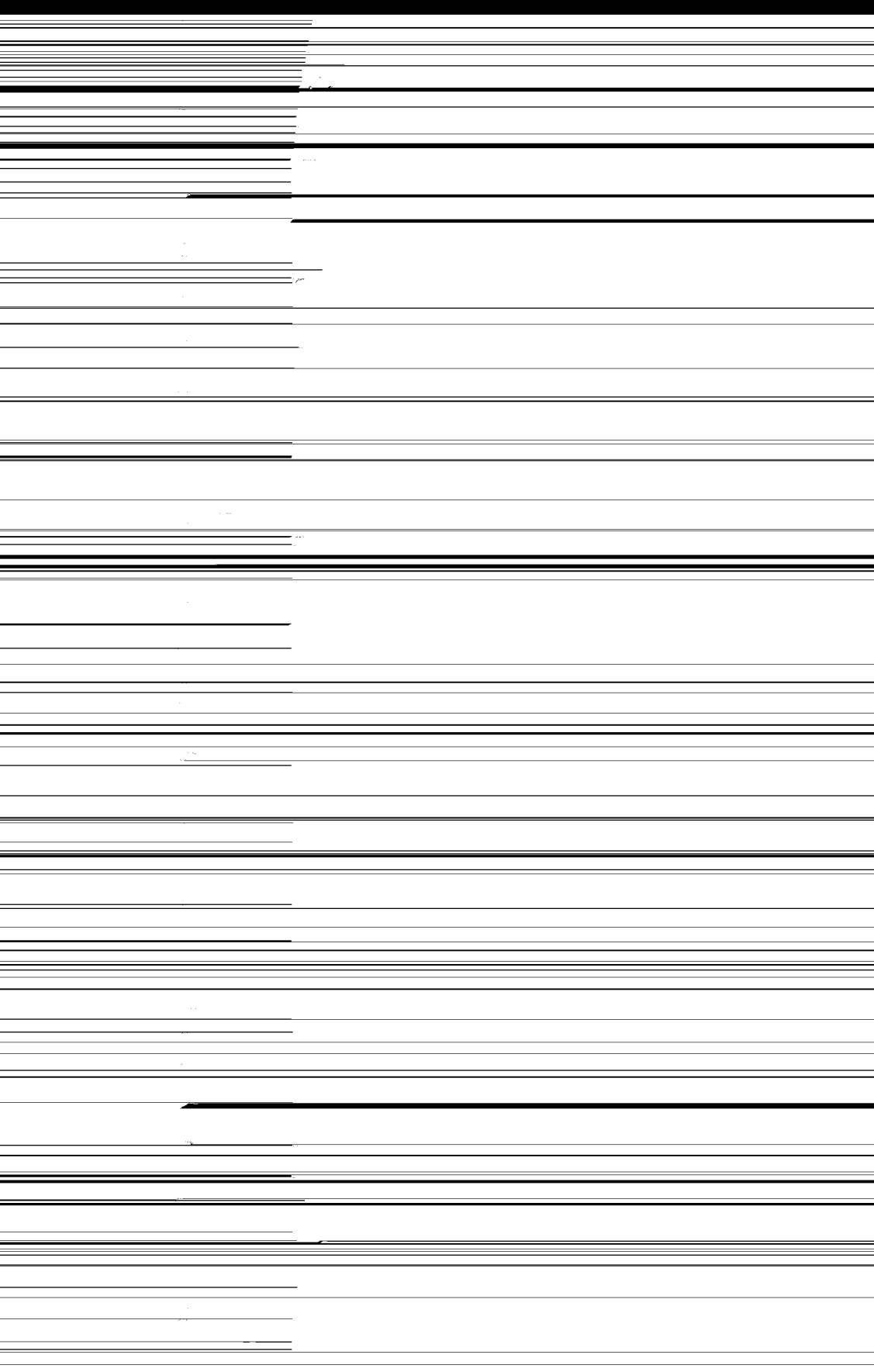
- geodezija: nosilci referatov so bili iz Republiške geodetske uprave, geodetskih občinskih organov ter uporabniki (skupno 13 referentov);
- statistika: nosilci referatov so bili iz Zavoda SR Slovenije za statistiko (skupno 7 referentov);
- informatika: nosilci referatov so bili iz raziskovalnih in izobraževalnih organizacij ter uporabniki (skupno 9 referentov).

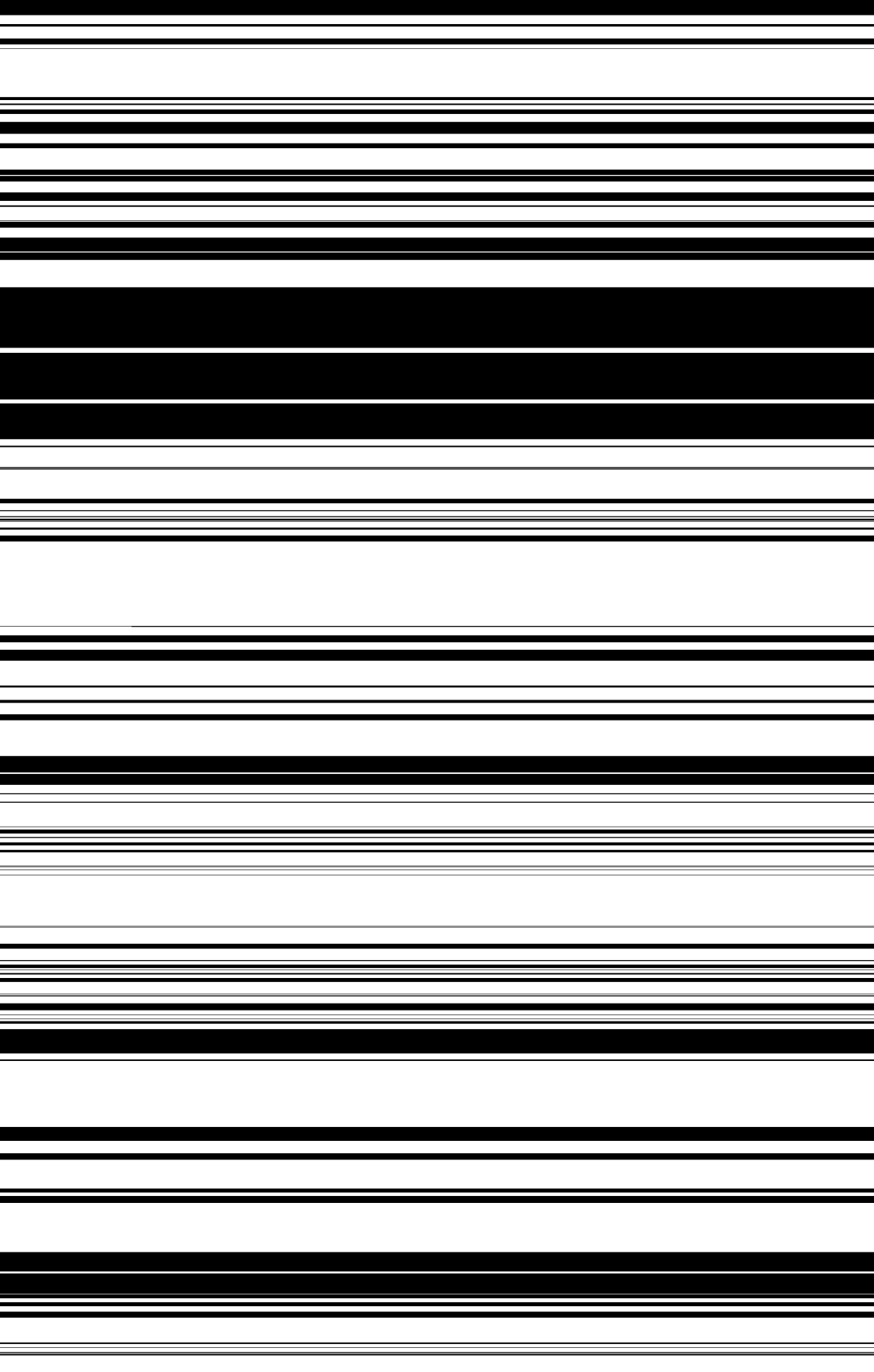
1.3. Udeležba

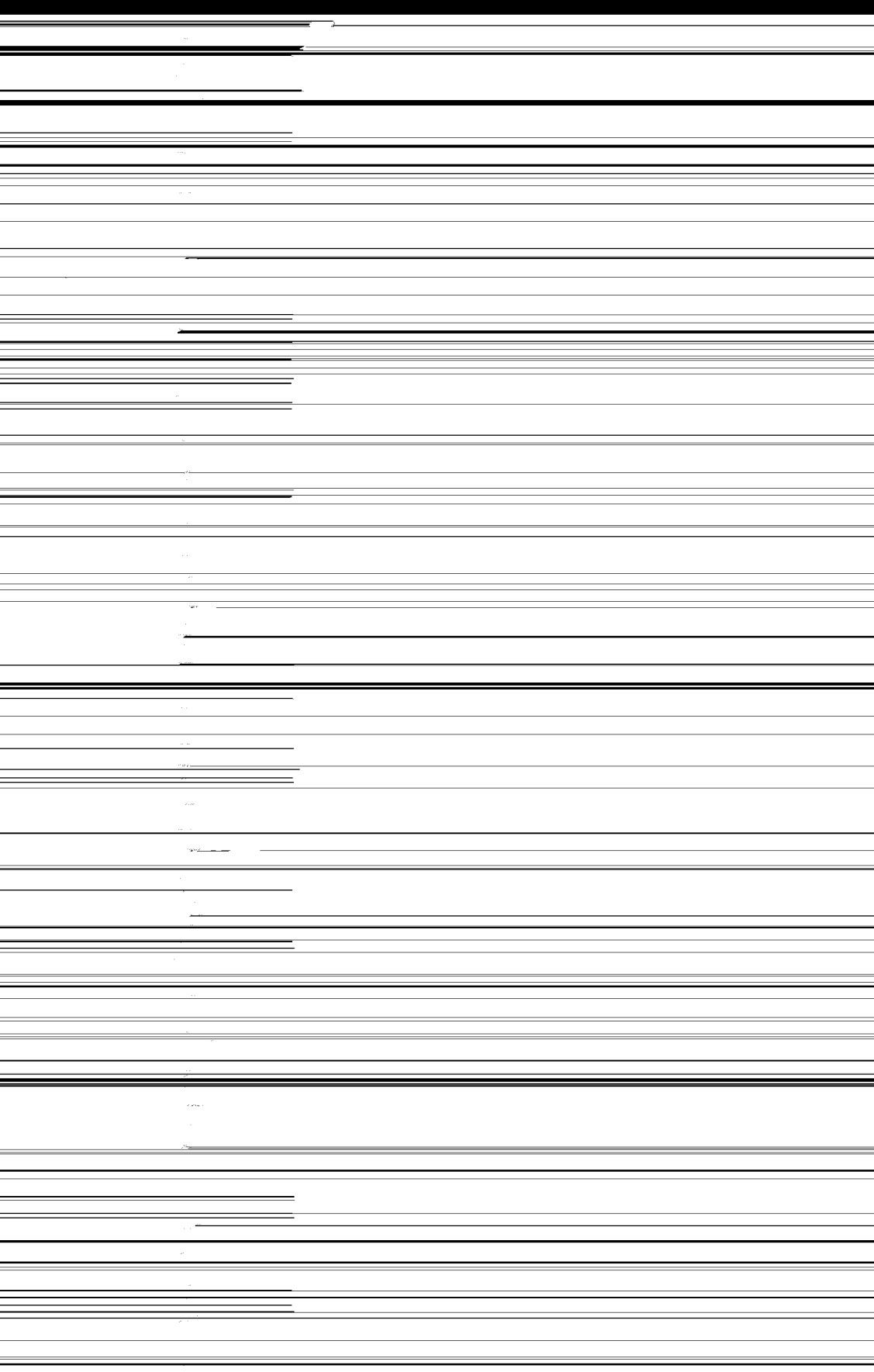
V povprečju je v treh dneh seminarja sodelovalo 140-150 udeležencev, od tega je bilo gostov in organizatorjev okoli 20. Večina udeležencev je bila iz občinskih geodetskih uprav in občinskih upravnih organov za varstvo okolja in urejanje prostora, opazna pa je bila odsotnost udeležbe iz geodetskih delovnih organizacij in delovnih organizacij s področja urejanja prostora.

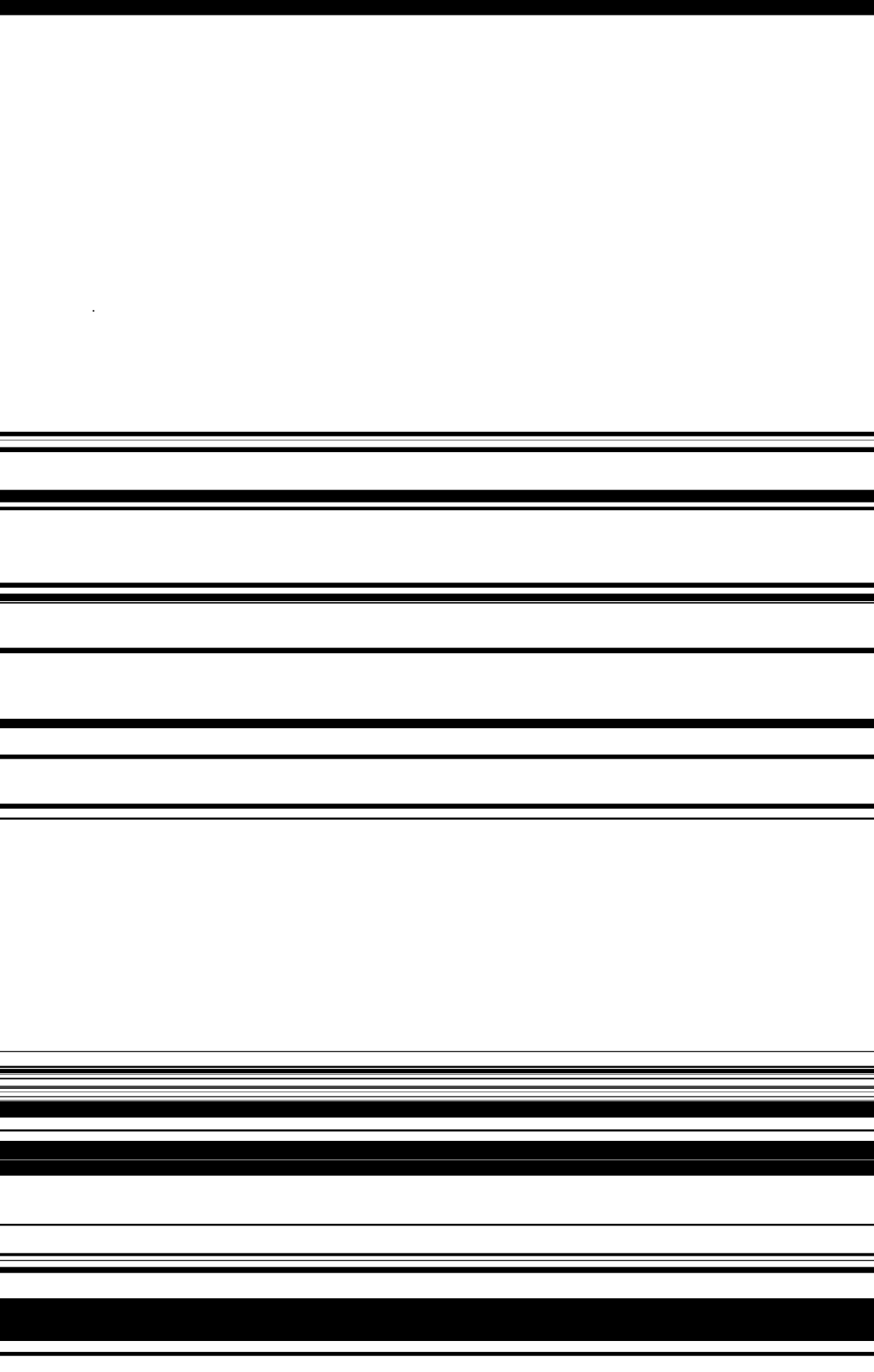
1.4. Organizacija

V imenu obeh organizatorjev je skrbel za priprave in strokovni del izvedbe seminarja programsko-organizacijski odbor, za tehnično izvedbo pa sta

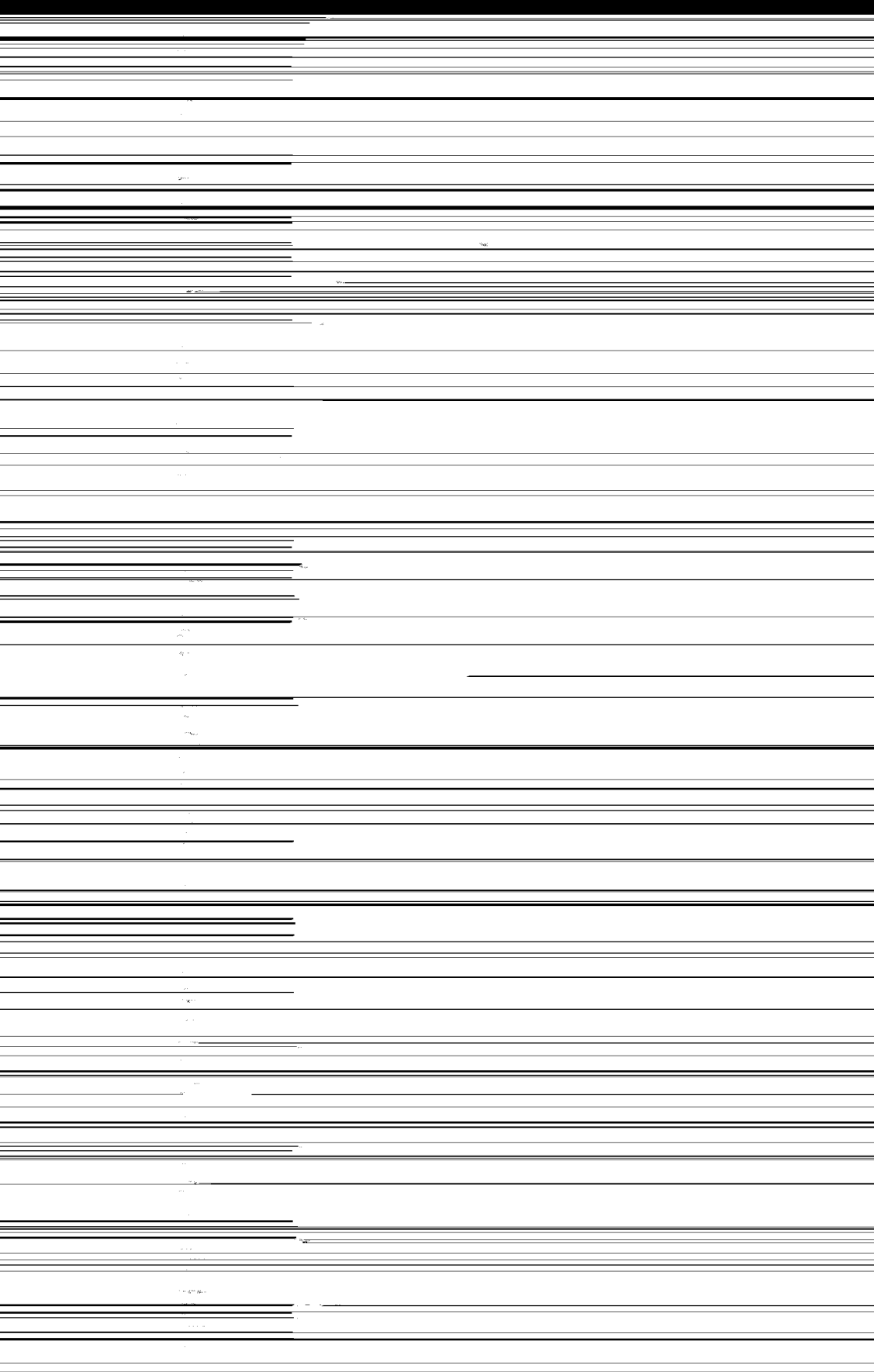

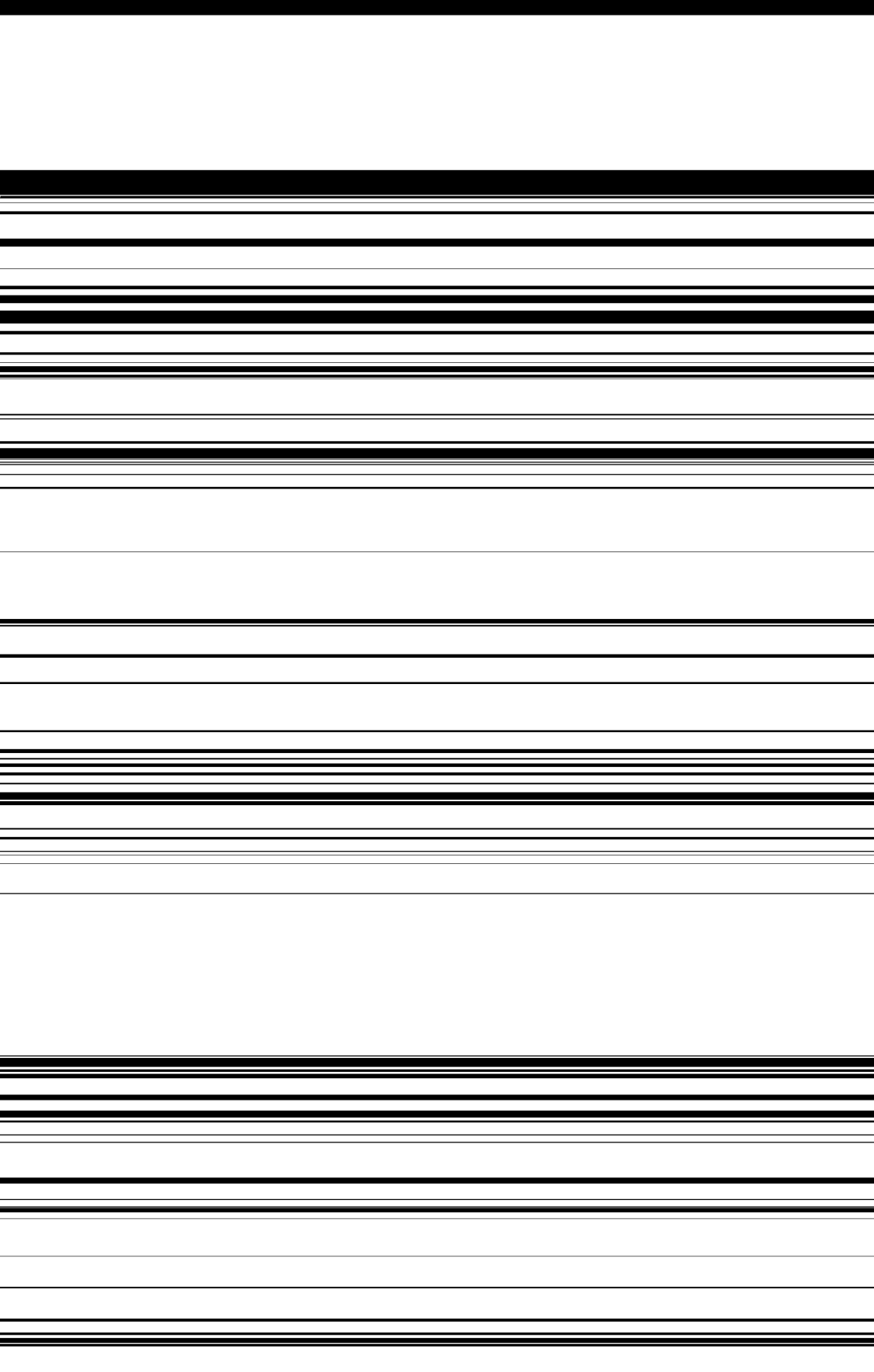

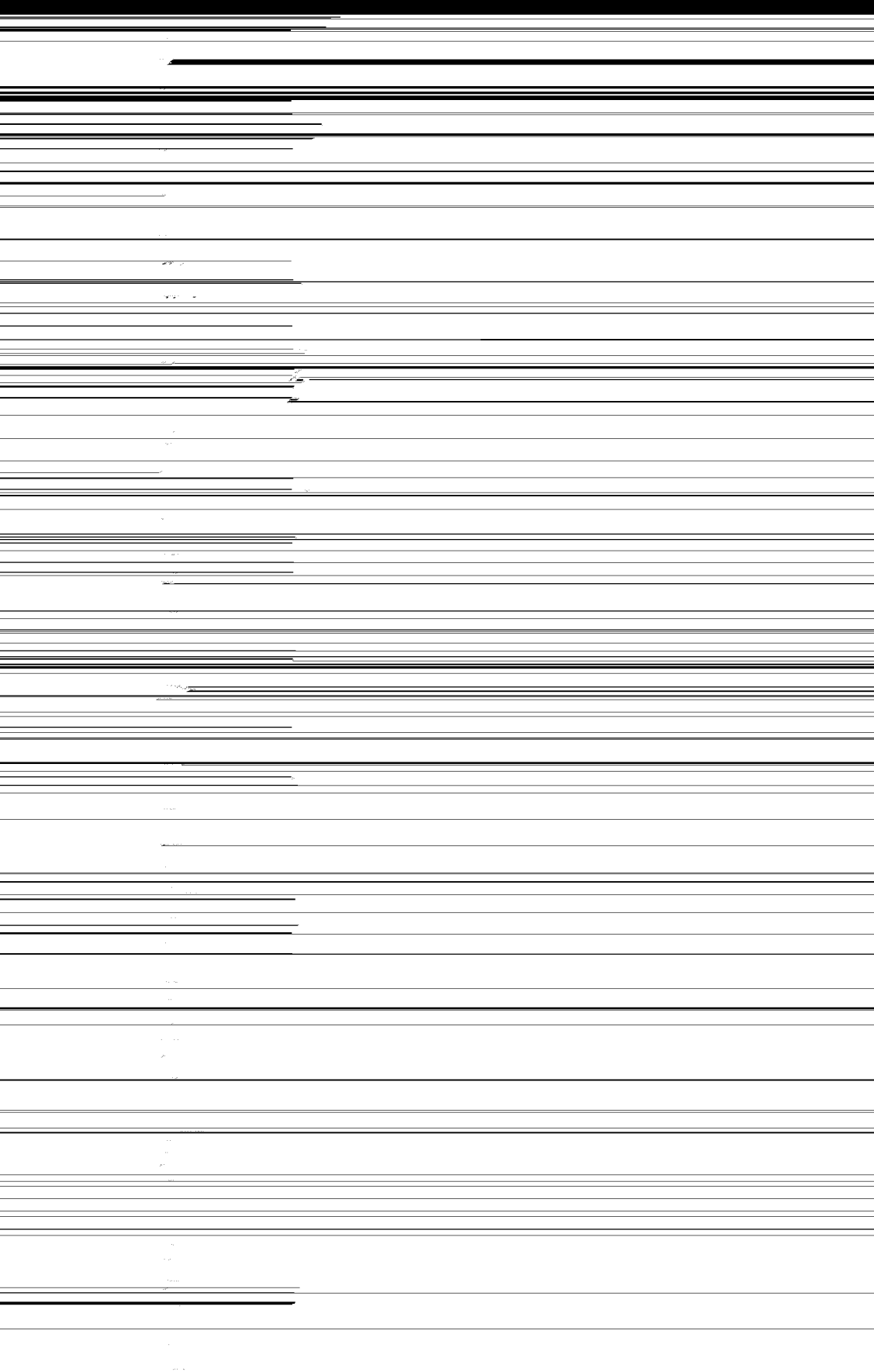

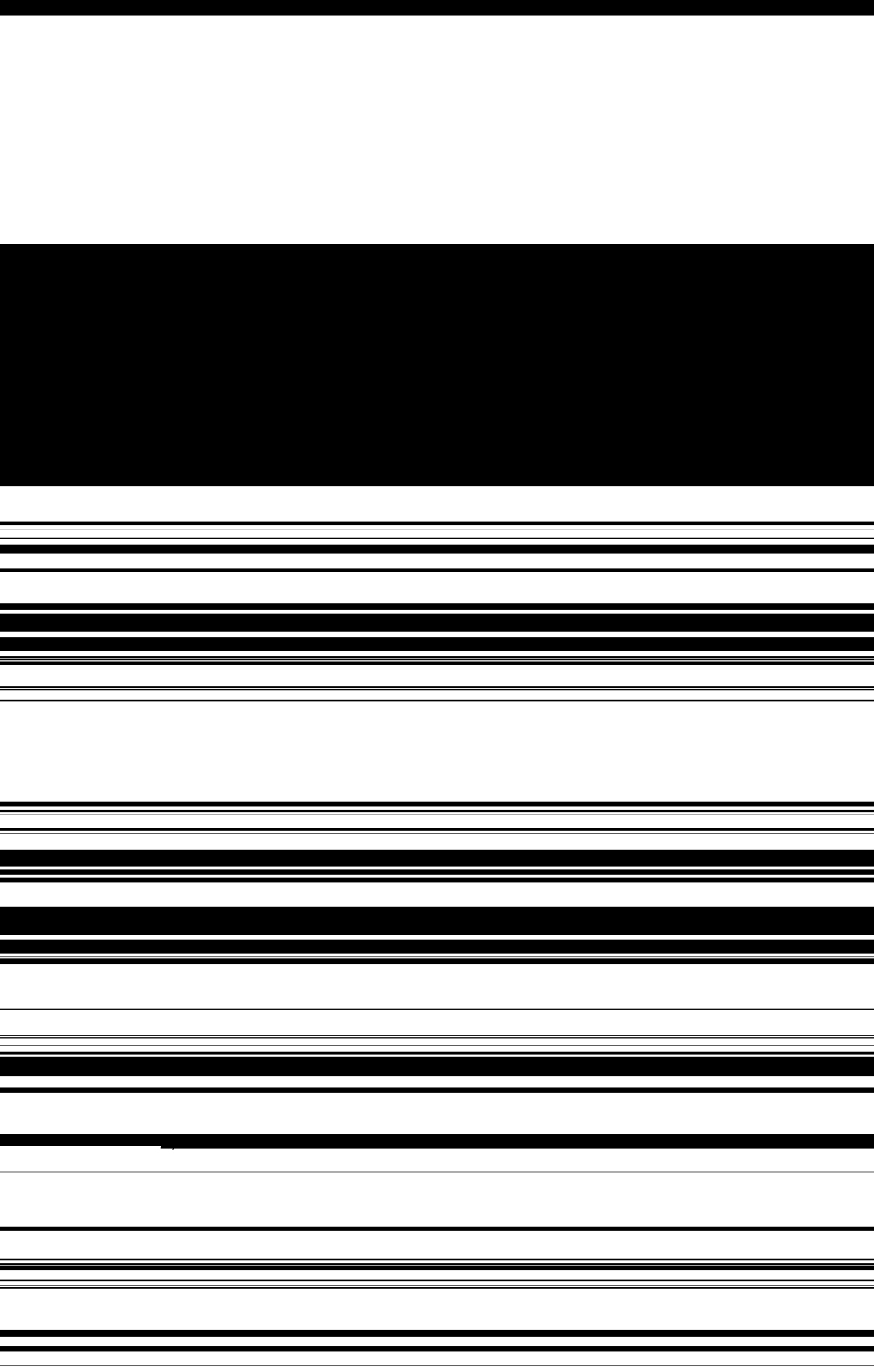

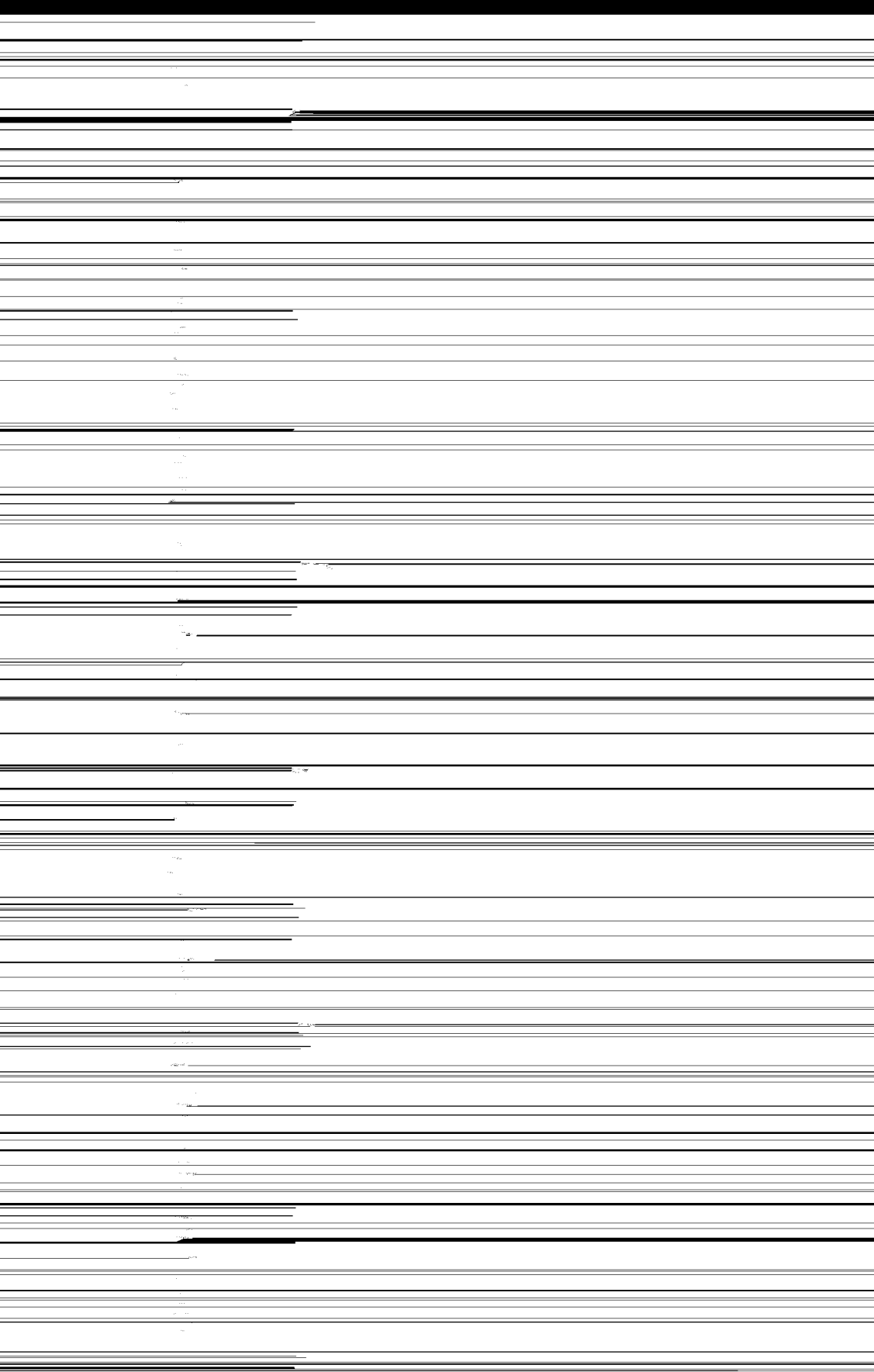

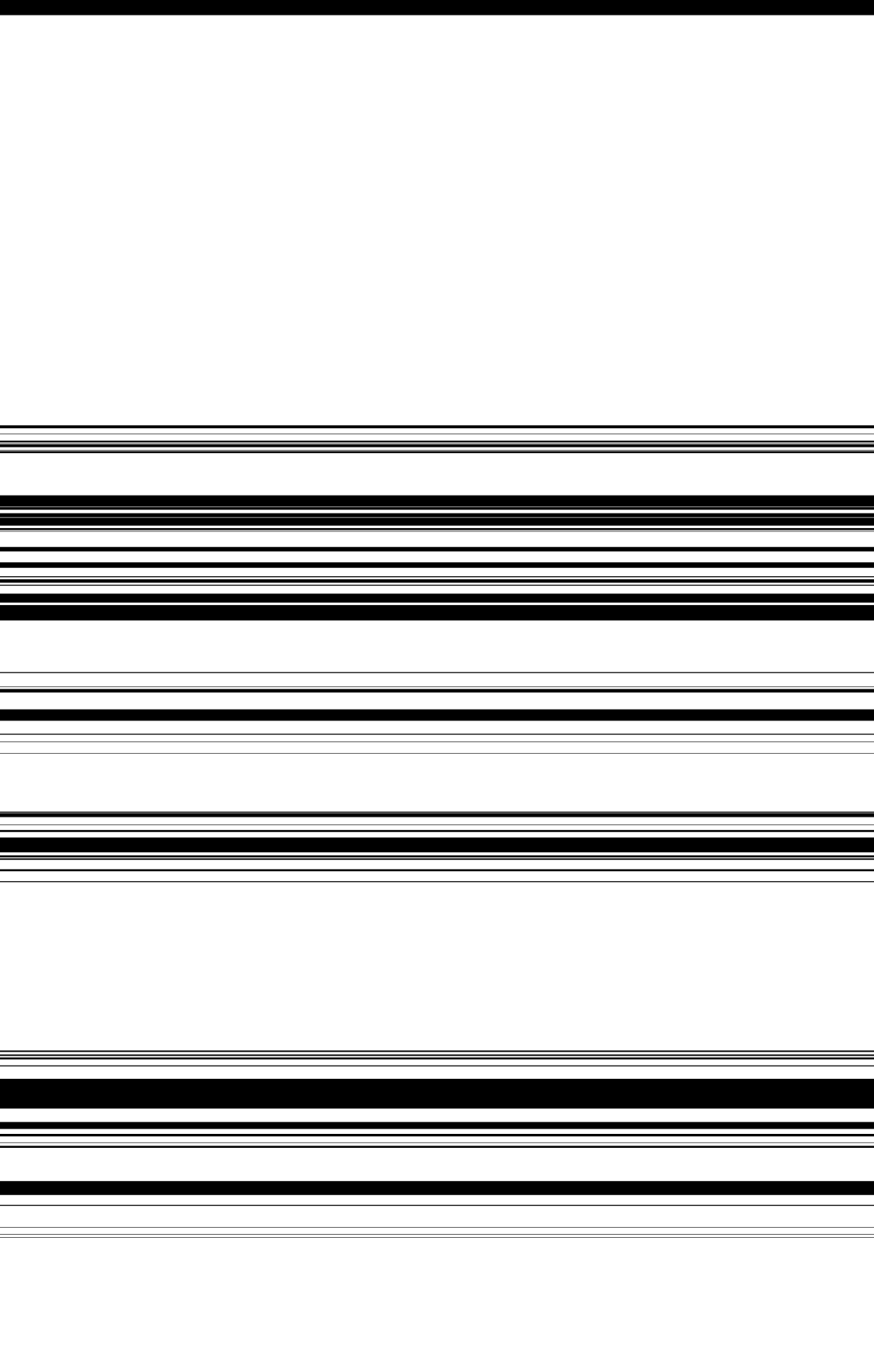

3. OBČNI ZBOR PRIMORSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

21.1.1986 smo se geodeti iz Primorske regije že tretjič zbrali na občnem zboru društva, že drugič zapovrstjo pa v Sežani, saj lokacija tega kraja zelo ustreza tovrstnim srečanjem. Geodeti seveda znano natančno izračunati središče nekega območja, zgolj naključje pa je, da pade središče naše regije tik ob prijetno Sežansko klet.

Na občnem zboru, ki se je odvijal že zelo tekoče, smo obdelali vse po pravilih "obvezne" teme: poročila o delu društva v preteklem obdobju ter predlog za delo naprej, blagajniško poročilo, finančni načrt in podobno.

V poročilu nadzornega odbora je tov. Bregar poudaril, da je finančno poslovanje vzorno, finančni položaj pa zelo slab, saj ima društvo po zaključnem računu le slabih pet starih milijonov sredstev. Sprejeli smo tudi predlog za povišanje članarine, ki po novem znaša 1.500 din, za upokojece in študente pa 700 din. Razen tega sta bila izvoljena tudi nov IO in nov predsednik društva. V izvršnem odboru se je zamenjalo pet članov (novi člani IO so: Pelan - Primorje Ajdovščina, Dolenc - Invest biro Koper, Cerar - GU Ilirska bistrica, Šepec - Komunala Postojna ter Frankič - GU Sežana, od prejšnjega sestava pa ostajajo: Raúch, Seljak Ivan in Seljak Egon, Lutman, Urbas, Umek, Hosner, Logar, Jankovič in Martinuč).

Nov predsednik društva je Slavko Umek, direktor Geodetske uprave občine Sežana.

Program dela društva za leto 1986 vključuje teme iz programa strokovnega izpopolnjevanja delavcev v državni upravi za področje geodetske službe. Zelo zanimivo pa bo tudi družabno in športno srečanje z novoustanovljenim Gorenjskim geodetskim društvom, za kar smo se z Gorenjci že dogovorili. Treba je le še določiti kraj in čas izvedbe.

Vsi smo prepričani, da bosta nov IO in nov predsednik društva uspešno izpeljala zastavljene naloge.

Zadnja točka občnega zbora je bilo predavanje predstavnikov Republiške geodetske uprave tov. Majcna in tov. Kolmana na temo izdajanja podatkov geodetske službe. Zelo zanimivo predavanje, ki sta ga dopolnila tudi pripravljeno gradivo ter Katalog podatkov geodetske službe (slednjega so si udeleženci lahko ogledali in nabavili po predavanju), je zajelo predvsem tri teme:

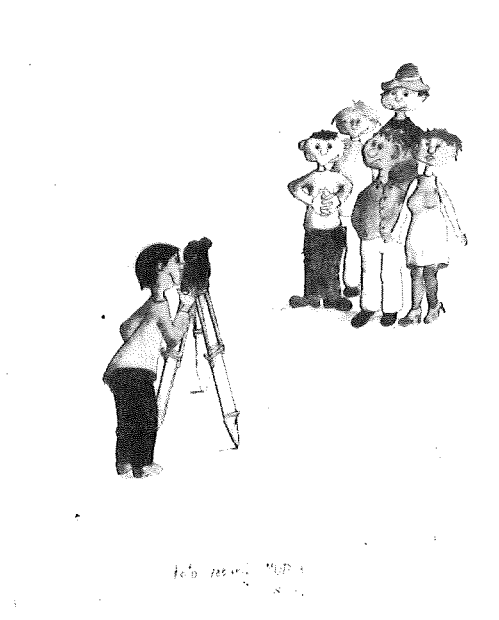
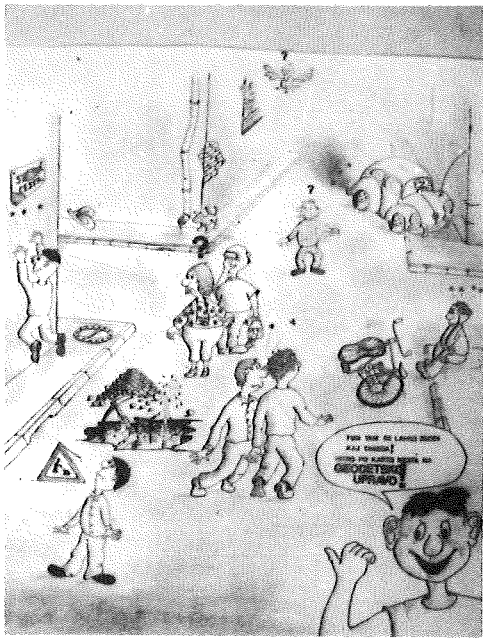
- določitev stopnje tajnosti podatkov geodetske službe,
- izdajanje in odobravanje razmnoževanja podatkov,
- zaračunavanje stroškov za izdajanje podatkov.

Po predavanju je sledila razprava z vrsto vprašanj, ki so jih v glavnem postavljali predstavniki geodetskih delovnih organizacij. To je ponovno potrdilo, da strokovna predavanja, namenjena upravnim delavcem, zelo koristijo širšemu krogu geodetov, ki pri svojem delu uporablja različne podatke geodetske službe oziroma na različne načine sodelujejo z geodetskimi upravami.

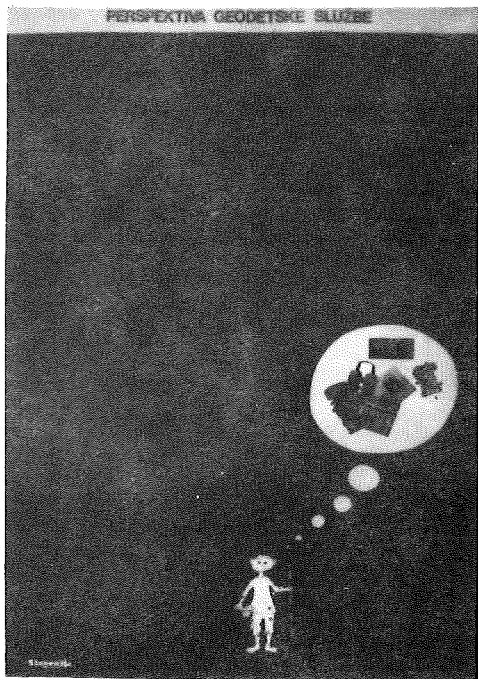
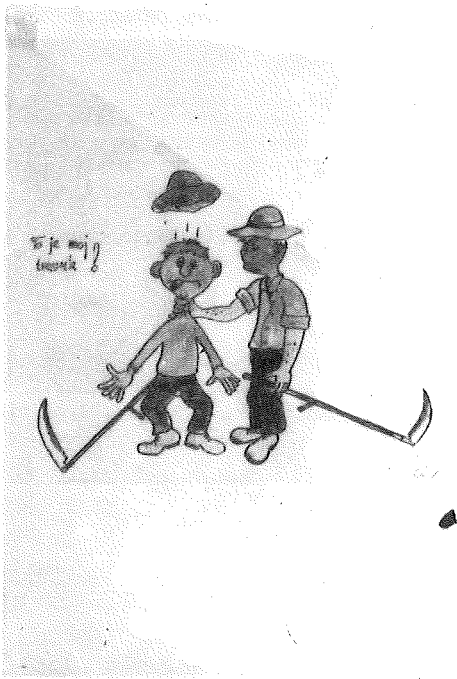
Tudi tov. Demšar, ki se je udeležil našega občnega zbora, je na koncu predlagal, da lahko na pobudo geodetov iz različnih delovnih organizacij ali služb pripravimo v okviru društva pogovore o problemih oziroma temah, ki bi nas zanimale in na katere bi želeli odgovore in obrazložitev Republiške geodetske uprave.

Družabno srečanje, ki je sledilo občnemu zboru v že omenjeni Sežanski kleti, je tudi zelo uspelo, saj se je podaljšalo celo do zgodnjih jutranjih ur.

Zalka Jereb

Si te rajel poligonko, da se murekva?

NOVO GEODETSKO DRUŠTVO

Želja po boljšem strokovnem sodelovanju, kvalitetnejšem usposabljanju, predvsem pa po boljšem medsebojnem poznavanju nas je, geodete s področja širše gorenjske regije, pripeljala do zamisli o ustanovitvi svojega geodetskega društva. Tako smo se po uspešno izvedenih pripravah zbrali 6.marca 1986 v Kranju na ustanovnem občnem zboru. V najmlajšem geodetskem društvu - DRUŠTVU GEODETOV GORENJSKE smo se zbrali geodeti iz občin: Jesenice, Radovljica, Tržič, Kranj, Škofja Loka, Domžale in Kamnik.

Že svoje prvo srečanje smo začeli delovno s strokovnim predavanjem - mag. Branko Rojc nam je predaval o kartografiji.

Na občnem zboru smo sprejeli pravila društva in tako tudi formalno ustanovili društvo. Na volitvah smo izvolili:

- 12 članski izvršni odbor v naslednji sestavi: Aleš Seliškar -predsednik in člani: Rajko Bogataj, Bojan Drnovšek, Alenka Ojsteršek, Albin Rakar, Zmago Čermelj, Matjaž Miklič, Albert Rejc, Vlado Vidmar, Pavle Grilc, Slavko Mavec in Andrej Černe,
- nadzorni odbor: Rado Holcar, Janez Berce, Boris Knap,
- disciplinska komisija: Ivan Golorej, Zdenko Lenardič, Franc Černe,
- delegat v predsedstvu ZGS: Brane Kozamernik
- delegat v izdajateljskem svetu Geodetskega vestnika: Uroš Mladenovič,
- člani odborov sekcij:
  - zemljiški kataster: Jaka Šmid, Marko Verbič
  - inženirska geodezija: Darko Trlep, Janez Berce
  - kartografija: Silvo Grobovšek, Janez Šemrlj
  - kataster komunalnih naprav: Andrej Černe, Majda Mavec
- član komisije za šolstvo in kadre: Ida Brumec

Za letošnje leto smo sprejeli program, v katerem načrtujemo izvedbo še treh strokovnih predavanj, strokovno ekskurzijo v HE Mavčiče ali rudnik urana Žirovski vrh ter športno srečanje s Primorskim društvom geodetov.

Pohvaliti se moramo s pripravljenostjo članov, da plačajo članarino v višini 1.000.- din ob 700.- dinarjih naročnine za Geodetski vestnik.

Po občnem zboru je bilo organizirano tovariško srečanje, kjer smo se v nevezanem razgovoru pogovorili o naših skupnih načrtih. Na osnovi pripravljenosti za delo lahko z gotovostjo trdim, da bo društvo tudi v prihodnje uspešno in kot tako postalo središče geodetskega strokovnega in družabnega dogajanja na Gorenjskem.

Posebej moram omeniti razstavo, ki so jo ob tej priložnosti pripravili delavci Geodetske uprave Kranj. Razstava je na izviren način izpostavila probleme, s katerim se vsak dan srečujemo geodeti (nekaj primerov prikazujemo tudi na koncu prispevka).

Na koncu še povabilo vsem kolegicam in kolegom, ki smo jih morda pozabili obvestiti, pa živijo ali delajo na območju našega društva - pridružite se nam in se prijavite na eni izmed geodetskih uprav na območju društva ali pa direktno na sedež društva na naslov: DRUŠTVO GEODETOV GORENJSKE, (Geodetska uprava Kranj), Trg revolucije 1, 64000 Kranj.

Aleš Seliškar

OBČNI ZBOR CELJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

Občni zbor je bil izveden v Celju dne 18.4.1986.

Zaradi prisotnosti povabljenih odgovornih delavcev Republiške geodetske uprave so bili dani v razpravi odgovori na številna tehnično izvedbena vprašanja.

Poročila predsednika, blagajnika in verifikacijske komisije so bila soglasno sprejeta.

Izvoljeno je bilo novo vodstvo društva.

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

